

Hakijan yhteystiedot

Hakija Peab Industri Oy, 2977551-2, kotipaikka Helsinki (aiemmin YIT Teollisuus Oy)

Yhteystiedot Peab Industri Oy
Karvaamokuja 2a
00380 Helsinki
etunimi.sukunimi@swerock.fi

Lupapäätöksen postitusosoite

Peab Industri Oy / Luvat
Karvaamokuja 2a
00380 Helsinki

Päätöksen sähköinen lähettäminen seuraavaan osoitteeseen:
luvat@peabindustri.fi

Laskutustiedot

Peab Industri Oy
OVT-tunnus / verkkolaskuosoite: 003729775512
Operaattori: Basware Oyj, välittäjä-tunnus BAWCFI22
PDF-laskut: laskut.peab_industri@bscs.basware.com
Laskut postitse: Peab Industri Oy, PL 1098, 00026 BASWARE
Viite: 200523

Yhteyshenkilöt

Hakemuksen osalta

Kristiina Hänninen, johtava ympäristöasiantuntija
[REDACTED]
[REDACTED]
0400 787453
kristiina.hanninen@swerock.fi

Toiminnasta alueella vastaa

Juha Korhonen, myyntipäällikkö
[REDACTED]
[REDACTED]
0400 480075
juha.korhonen@swerock.fi

Ympäristövahinkovakuutus
Vakuutuksen numero

If Vahinkovakuutus Oyj
SP2529777.4.1

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

ISO 14001

Hakemus toimitetaan lupalautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi Vaasan hallinto-oikeuden 6.5.2022 (päätös 492/2022) kumottua lupalautakunnan päätöksen (19.2.2020 §14) Laaniahontien länsipuolen kielteisen ratkaisun osalta. Yhteislupahakemukseen on **päivitetty 1.2.2023** vuosittaiseksi enimmäisotto- ja murskausmääräksi 150 000 tonnia eli noin 55 560 kuutiota. Maiden vastaaanottoa ei haeta.

Päivitetty samassa yhteydessä liitteet:

7. Yleisölle tarkoitettu tiivistelmä

10. Valtakirja

11. Keski-Suomen ELY-keskuksen päätös YVA:n soveltamisesta, KESELY/2184/2022, 20.1.2023 (uusi liite)

12. Melumallinnus (uusi liite)

13. Meluosuus, YVA-tarveharkintaa varten toimitetuista tiedoista 7.10.2022 (uusi liite)

Ympäristö- ja maa-aineslupahakemus

Laukaa, Lamminmäki 410-406-8-212

Sisältö

1	Yleistiedot hakijasta ja suunnitelma-alueesta.....	3
1.1	Haettavat luvanvaraiset toiminnot ja aloittaminen vakuutta vastaan.....	3
1.2	YIT Teollisuus Oy:n yhteystiedot	3
1.3	Suunnitelma-alue.....	4
1.4	Voimassaolevat lupapäätökset sekä sopimukset	5
1.5	Kartta-aineisto, termit ja lähteet	5
2	Suunnitelma-alue ja sen ympäristö	5
2.1	Nykytila	5
2.2	Liikenneyhteydet.....	6
2.3	Kaavoitus	6
2.4	Rajanaapurit, lähimmät häiriintyvät kohteet sekä muut häiriölle alttiit kohteet	6
2.5	Pohja- ja pintavesiolosuhteet.....	7
2.6	Luonnonolosuhteet ja suojellut kohteet	8
3	Ottamissuunnitelma	8
3.1	Ottamistoiminnan kuvaus	8
3.2	Turvallisuus ottamistoiminnan aikana.....	8
3.3	Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma	9
3.4	Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö	9
4	Toiminnankuvaus.....	9
4.1	Työvaiheet ja käytettävä kalusto	9
4.2	Toiminta-ajat	10
4.3	Tuotantomäärät ja käytettävät raaka-aineet	10
4.4	Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi.....	11
5	Toiminnan ympäristövaikutukset	11
5.1	Maisema	11
5.2	Melu ja värinä	11
5.3	Maaperä ja vesistö.....	12
5.4	Päästöt ilmaan	12
5.5	Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely	13
5.6	Arvio BAT:n ja BEP:n soveltamisesta.....	13
5.7	Riskit	13
5.8	Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen	14
5.9	Ehdotus ympäristövaikutusten tarkkailuksi.....	14
	Liitteet	14

1 Yleistiedot hakijasta ja suunnitelma-alueesta

1.1 Haettavat luvanvaraiset toiminnot ja aloittaminen vakuutta vastaan

Tämä on maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukainen yhteinen lupahakemus, jolla haetaan edellä mainittujen lakikohtien mukaista yhteistä lupaa. Lupaa haetaan 15 vuodeksi maa-aineslain 10.2 §:n nojalla. Hakemuksessa on esitetty ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa sekä maa-aineslaissa ja -asetuksessa vaadittavat tiedot.

YIT Teollisuus Oy (ent. YIT Suomi Oy, YIT/Lemminkäinen Infra Oy) hakee lupaa noin 1 350 000 m³:n eli noin 3 780 000 tonnin kalliokiviaineksen ottamiseen ja murskaamiseen Laukaan Lamminmäen ottamisalueella.

Lupaa haetaan seuraaville toiminnoille (peruste luvanhaululle, toimialatunnus):

- ☒ Maa-ainesten ottaminen (MAL 4.1 §)
- ☒ Muu kivenlouhinta (YSL 27 § liite 1, taulukko 2, TOL: 08111)
- ☒ Siirrettävä kivenmurskaamo (YSL 27 §, liite 1, taulukko 2, TOL: 08120)
- ☒ ~~Muualta tuotavan kiviaineksen murskaus~~
- ☒ ~~Pilaantumattomien maiden vastaanotto, käsittely ja läjittäminen (YSL 27 § liite 1, taulukko 2, TOL: 38210)~~
- ☐ Kierrätysasfaltin tai -betonin murskaus (YSL 27 §, liite 1, taulukko 2, TOL: 38320)
- ☒ ~~Lupa aloittaa toiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta (YSL 199 § ja MAL 21 §)~~

~~Perustelut toiminnan aloittamiselle vakuutta vastaan:~~

~~Hakijalla on kiinteistöllä, Laaniahontien itäpuolella olemassa oleva ottamisalue, jonka maa-aineslupa on voimassa 24.7.2020 saakka sekä louhinnalle, murskaukselle ja muualta tuotavan louheen vastaanotolle on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. Aloittamista vakuutta vastaan haetaan ottamisalueen Laaniahontien itäpuoleiselle alueelle, jossa avattu ottamisalue sijaitsee.~~

~~Vakuudeksi aloittamiselle esitetään 5000 euroa.~~

1.2 YIT Teollisuus Oy:n yhteystiedot

Hakija	YIT Teollisuus Oy
Yhteystiedot	Panuntie 11 / PL 36 00621 Helsinki p. 020 433 111 (vaihde) etunimi.sukunimi@yit.fi
Y-tunnus	2977551-2, kotipaikka Helsinki
Lupapäätöksen postitusosoite	YIT Teollisuus Oy / Luvat PL 36 00621 Helsinki

Paperilaskun postitusosoite
Verkkolaskuosoite
Välittäjä tunnus
Pdf-skannauspalvelun osoite
Laskulle viitteeksi

YIT Teollisuus Oy, PL 1098, 00026 BASWARE
003729775512
BAWCFI22
laskut.yit_teollisuus@bscs.basware.com
200523

Yhteyshenkilöt

Hakemuksen osalta

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Toiminnasta alueella vastaa

Juha Korhonen, myyntipäällikkö
[REDACTED]
[REDACTED]
0400 480075
[REDACTED]

Ympäristövahinkovakuutus
Vakuutuksen numero

If Vahinkovakuutusyhtiö Oy
SP1962971.1.1

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä
Ajantasaiset tiedot voi tarkistaa

ISO 14001
<https://www.inspecta.fi/Palvelut/Sertifiointi-ja-arviointi/Sertifikaattihaku/Hallintajärjestelmat/>

1.3 Suunnitelma-alue

Kiinteistö(t) ja niiden omistajat	410-406-8-212, hakija omistaa kiinteistön
Katuosoite (noin)	Laaniahontie 47, Laukaa
Koordinaatit (ETRS-TM35FIN)	pohjoinen (N): 6 908 789 itä (E): 442 095
Kiinteistön ja suunnitelma-alueen pinta-ala	21,69 ha
Ottamisalueen pinta-ala	12,6 ha
Kiviaineksen ottomäärä ja laatu	1 350 000 kiinto-m ³ kalliota
Käytettävä kalusto	Siirrettävä poraus- ja murskauskalusto

1.4 Voimassaolevat lupapäätökset sekä sopimukset

Tämän hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottamista sekä laajentaa ottamisaluetta kiinteistön sisällä Laaniahontien länsipuolelle.

Päätös/sopimus	Päivämäärä	Viranomainen/sopimusosapuoli
Maa-aineslupa	14.6.2012 §103	Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunta
Ympäristölupa	14.6.2012 §104	Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunta

Haettavalla luvalla sen lainvoimaiseksi tullessa korvataan 19.2.2020 § 14 myönnetty yhteislupa.

1.5 Kartta-aineisto, termit ja lähteet

Kartta-aineisto sisältää Maanmittauslaitoksen maastotietokannan aineistoa, mitä on täydennetty kartoituksella toukokuussa 2019. Koordinaatisto ETRS_GKn26, korkeusjärjestelmä N2000. Voimassa oleva maa-aineslupa on myönnetty korkeusjärjestelmälle N60. Korkeusjärjestelmien ero on alueella 30 cm (Korkeus N₂₀₀₀ = Korkeus N₆₀ + korkeusero).

Tässä hakemuksessa ottamisalueella tarkoitetaan aluetta, jossa tehdään louhintaa. Suunnitelma-alue kattaa koko kiinteistön.

Pohjavesialueet ja muut suojelualueet on otettu Ympäristökarttapalvelu Karpalosta, lisäksi kaavoitustiedot on varmistettu Laukaan kunnan ja Keski-Suomen liiton sivuilta.

2 Suunnitelma-alue ja sen ympäristö

2.1 Nykytila

Laaniahontien itäpuoli on avattua ottoaluetta ja länsipuolen osalta nykytilaa on kuvattu liitteenä 8. olevassa Luontokohteet -selvityksessä.

Kuva 1. Ilmakuva alueelta.

2.2 Liikenneyhteydet

Alueelle kuljetaan Vaajakoskentien ja Laaniahontien kautta. Laaniahontietä siirretään kiinteistön sisällä toiminnan etenemisen mukaan. Tie pidetään koko toiminnan ajan nykyistä vastaavassa kunnossa. Enimmäistuotantomäärällä keskimäärin raskaan liikenteen kuljetuksia on 20 käyntiä päivässä. Käytännössä kysyntä vaikuttaa eniten liikennemääriin ja sen ajalliseen vaihteluun eri vuodenaikoina.

2.3 Kaavoitus

Alueella ei ole asemakaavaa. Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavassa (28.9.2008, korjattu 15.10.2008, https://www.laukaa.fi/sites/default/files/lainvoimainen_kaavakartta.pdf) kiinteistö sijaitsee EO- ja TY -kaavamerkintöjen mukaisessa rajauksessa. Kaavamerkinnot ja sen rajat on esitetty suunnitelmakartoissa.

Haettava ottamistoiminta tukee alueen yleiskaavan mukaista käyttöä.

Keski-Suomen maakuntakaavassa suunnitelma-alueella on merkinnät biotalouteen tukeutuva alue ja/tai monipuolinen työpaikka-alue. Lisäksi suunnitelma-alue sijoittuu Jyväskylää ympäröivään maakuntakeskukseen.

Merkinnät ja määräykset:

Biotalouskeuhutun tuketuva alue

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustyötyöhön tarkoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Monipuolinen työpaikka-alue

Merkinnällä osoitetaan monipuolinen teollisuus- ja/tai työpaikka-alue.

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaamiseksi tarvittavat rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyt ja turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

2.4 Rajanaapurit, lähimmät häiriintyvät kohteet sekä muut häiriölle alttiit kohteet

Kohde	Kohteen nimi, kiinteistötunnus tai käyntiosoite	Etäisyys ottamisalueesta
Rajanaapurit		
Lähin vakituinen asutus		300 m 300 m

Lähin vapaa-ajan asutus	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■	n. 430 m lounaaseen n. 700 m pohjoiseen
1- tai 2- luokan pohjavesialue	Lintumäen I-lk:n alue	> 2 km luoteeseen
Muu luonnonsuojelualue	Yleiskaavan SL-1 Saksalan yksityinen luonnonsuojelualue	rajoittuen kiinteistörajaan > 1,5 km lounaaseen
Muu häiriölle altis kohde	Leppäveden metsästysseuran kota	n.130 m kiinteistön rajasta etelään
Muu/muita ympäristöä kuormittavia toimintoja, mitä?	■■■■■■■■■■, haussa lupa kalliokiviaineksen ottamiseen	kiinteistön pohjoisrajalla

Alueen läheisyydessä ei ole muinaismuisto- eikä rakennussuojelukohteita (tarkistettu Ympäristökarttapalvelu Karpalosta 5.6.2019).

Hakija esittää, että lupaviranomainen hoitaa naapurien kuulemisen ja pyytää lausunnot tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa.

2.5 Pohja- ja pintavesiolosuhteet

Suunnitelma-alueella on 4 havaintoputkea, jotka on esitetty nykytilannekartassa ja jotka sijaitsevat eri puolilla haettavaa ottamisaluetta, putket sijaitsevat ottamisalueen ulkopuolella. Havaintoputket HP1 ja HP20122 sijaitsevat ottamisalueen ja Nojoslammen välillä (noin tasolla +108 m). Putki HP2 sijaitsee Laaniahontien ja kiinteistön pohjoisrajan välillä ja putki HP20121 Laaniahontien eteläpuolella. Alla on esitetty putkien ylä- ja alapäiden korkotiedot sekä vesipintojen vaihteluväli (N2000).

HP1	HP2	HP20121	HP20122
Putken YP, 109,075	Putken YP, 96,40	Putken YP, 99,06	Putken YP, 108,618
Putken AP, 106,575	Putken AP, 93,4	Putken AP, 95,06	Putken AP, 104,618
Vaihteluväli: + 106,8 - +107,9	Vaihteluväli: kuiva - + 96,2	Vaihteluväli: +97,35 - + 97,65	Vaihteluväli: + 107,24 - +107,47

Louhinta on siirtynyt tasolta +110 m tasolle +100 m noin viisi vuotta sitten. Louhinnan siirtyminen alemmalle tasolle ei ole vaikuttanut vedenpinnan tasoihin louhintatason yläpuolella sijaitsevista havaintoputkista HP1 ja HP20122 eikä myöskään havaintoputkista HP2 ja HP20121. Louhintaa on suoritettu viime vuosina havaintoputkista HP1 ja HP20122 lähimmillään noin 80 metrin päässä ja Nojoslammen noin 140 metrin päässä. Jatkossa louhinnan rajasta jää Nojoslampeen ja havaintoputkiin HP1 ja HP20122 matkaa vähintään noin 180 metriä.

Pohjavesiputkien 1 ja 2 asentamisen yhteydessä vuonna 1991 tehtiin insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n toimesta alueelle maaperäkairauksia useammassa pisteessä. Kairaustulosten perusteella hienoaineksen osuus alueen maaperässä todettiin niin suureksi, että maaperä on käytännössä vettä läpäisemätöntä. Viime vuosien käytännön kokemukset tukevat vahvasti kairaustulosten pohjalta tehtyä johtopäätöstä.

Koska viime vuosien louhinnalla ei ole ollut vaikutusta pohjaveden tai Nojoslammen vedenpintaan, on hyvin epätodennäköistä, että vaikutusta olisi jatkossakaan edellä mainitut seikat huomioon ottaen.

Nojoslammen pintaa on tarkkailtu vuodesta 1999 alkaen ja havaintoputkien vedenpintaa vuodesta 1991 alkaen. Tällä hetkellä Nojoslammen pinnantarkkailua tehdään kerran kuukaudessa ja pohjavesiputkien vedenpinnan tarkkailua 4 kertaa vuodessa. Tarkkailua esitetään jatkettavaksi tulevaisuudessa aiemman käytännön mukaisesti.

Alueella olevassa saostusaltaassa vedenpinta nousee keväällä ja pidempien sadejaksojen aikana ylivuotoputken tasalle +99,55 m. Sateettomina jaksoina allas on kuiva, altaan pohjataso jää alle tason +99,0 m.

2.6 Luonnonolosuhteet ja suojellut kohteet

Alueen eteläpuolella on tehty havaintoja liito-oravasta, alueet on osoitettu yleiskaavakartassa merkinnällä S-1, raja näkyy nykytilannekartassa. Hakemuksen liitteinä 8. ja 9. on keväällä 2019 tehty luontokohteiden selvitys sekä liito-oravaselvitys. Liito-oravaselvityksessä on huomioitu aiemmat tiedot liito-oravien esiintymisestä. Ottamisalueelle ei selvitysten perusteella sijoitu erityisesti suojeltavia luontoarvoja, joihin toiminnalla olisi vaikutusta.

3 Ottamissuunnitelma

Hakemuksen liitteinä ovat nyky- ja lopputilannekartat sekä leikkauspiirrokset.

Ottamisalueen pinta-ala (ha)	Kiinteistön (=suunnittelualue) pinta-ala (ha)
12,6	21,69
Alin ottotaso (N ₂₀₀₀)	Ottamissyvyys (m)
+ 100 m	0-27

Ottamisaika (vuosina)	Kokonaisottomäärä kiintokuutiometreinä (m³)		
15	1 350 000		
Arvioitu vuotuinen otto kiintokuutiometreinä (m³)			
44 444 - 55 560			
Ottomäärät maalajeittain	(m³)		(m³)
☒ Kalliokiviaines	1 350 000	☐ Sora ja hiekka	
☐ Moreeni		☐ Rakennuskivi	
☐ Siltti ja savi		☐ Eloperäiset maa-ainekset	

3.1 Ottamistoiminnan kuvaus

Ensivaiheessa ottamistoiminta keskittyy Laaniahontien itäpuolelle edeten alueen pohjoista ja itää kohden likimäärin nykytilannekartassa esitettyjen kaivusuuntien mukaisesti. Muun muassa kiviaineksen laatu ja pintamaiden vahvuus ohjaavat tarkemmin louhinnan etenemistä. Varastointi painottuu ensivaiheessa alueen eteläosan suuntaan. Jatkossa ottamistoiminta laajentuu myös Laaniahontien länsipuolelle ja varastointia jatketaan edelleen myös Laaniahontien itäpuolella. Liikennöinti Laaniahontiella turvataan koko toiminnan ajan vähintään nykyisen tasoisena, tien linjausta joudutaan siinä vaiheessa muuttamaan, kun louhintaa suoritetaan itse tielinjan kohdalla. Toiminnan ansiosta tielinjalta poistuu nykyisen louhokselle johtavan liittymän kohdalla oleva kumpare, tielinjaus ratkaistaan lopullisesti tulevaisuudessa tarkemman kaavoituksen yhteydessä.

3.2 Turvallisuus ottamistoiminnan aikana

Alue on merkitty maastoon ja tulotien varressa on puomi. Alue on aidattu tarvittavilta osin. Liikennöinti Laaniahontiella turvataan koko toiminnan ajan vähintään nykyisen tasoisena ja huolehditaan siitä, että toiminnasta ei aiheudu vaaraa muulle tienkäytölle.

3.3 Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueella on arvion mukaan jo poistettuja pintamaita noin 70 000 m³.

Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely (taulukossa käytetty numerointi):

- 1) Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
- 2) Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
- 3) Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (kiinto-m ³)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	150 000	1)
	Kannot ja hakkuutähteet	700	2)

Toiminnasta ei synny muita kaivannaisjätteitä.

3.4 Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Louhinta toteutetaan pystyjrkkänä ja luiskataan leikkauspiirroksissa esitetyllä tavalla kaltevuuteen 1:2. Alueelta kertyviä pintamaita ~~sekä vastaanotettavia pilaantumattomia maita~~ käytetään luiskaamiseen.

~~Alueelle haetaan lupaa ottaa vastaan pilaantumattomia maita noin 100 000 m³ eli noin 150 000 tonnia. Vuosittain vastaanotetaan enintään 30 000 tonnia maita. Ottamistoiminnan vaatiman tilan takia pilaantumattomien maiden vastaanotto ja läjittäminen ei ala lähivuosina enimmäismäärän mukaisessa mittakaavassa.~~

4 Toiminnankuvaus

4.1 Työvaiheet ja käytettävä kalusto

Louhinta ja murskaus käsittävät pintamaiden poistamisen kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla, panostusreikien poraamisen kallioon poravaunulla sekä porareikien panostamisen ja kallion räjäyttämisen. Kallion poraus tapahtuu hydraulisella porauskalustolla. Panostus tehdään yleensä samana päivänä ennen räjäytystä. Räjäytyksestä varoitetaan äänimerkillä. Räjäytyksestä jäävien mahdollisten ylisuurien lohcareiden rikotuksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Irrotettu kallio kivaines murskataan paikalle tuotavalla siirrettävällä murskauslaitoksella. Murskaimia on 3-5 kappaletta: esi-, väli- ja tarvittava määrä jälkimurskaimia. Murskauksen yhteydessä käytettävät seulat ovat 2- tai 3-tasoseuloja. Murskauslaitoksen toimintaan tarvittava sähkö tuotetaan kevyttä polttoöljyä käyttävällä aggregaatilla. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan alueelle varastokasoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa. Murskauslaitoksen ollessa paikalla alueella työskentelee kerrallaan 3-8 henkilöä.

~~Pilaantumaton maa-ainesjäte on maaperästä kaivettua maa-ainesta, joka on luonnontilaista tai joka ei sisällä haitallisia aineita siten, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Maa-aineksen pilaantumattomuus ja pilaantuneisuus määräytyvät periaatteessa näin ollen maa-aineksen luonnontilaisuuden, sen sisältämien haitta-aineiden ja sen käyttö- ja sijoituspaikan herkkyyden perusteella.~~

~~Maita otetaan vastaan vain alueilta, joita ei voida epäillä pilaantuneiksi. Alueelle ei oteta vastaan maa-aineksia sellaisilta alueilta, joita on käytetty ampumaratana, huoltoasema-, korjaamo- tai pesulatoimintaan, romun tai jätteiden käsittelyyn tai muuhun vastaavaan toimintaan, ellei niistä ole luotettavia analyysituloksia ja puolueettoman asiantuntijalaitoksen lausuntoa. Mikäli vastaanotettavissa maissa on hyödyntämiskelpoisia (ja siten myytäväksi soveltuvia) maita, on niitä mahdollista seuloa tai murskaa vastaavilla laitoksilla, mitä käytetään kiviaineksen jalostuksessa.~~

4.2 Toiminta-ajat

Toiminta-ajat määräytyvät ottamisalueella Muraus-asetuksen 8 §:n mukaisesti.

Toiminto	Keskimääräinen toiminta-aika (h/a)	Viikoittainen toiminta-aika arkisin ma-pe (päivät ja kellonajat)	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	480	7-22	
Poraaminen	440	7-21	
Rikotus	260	8-18	
Räjäyttäminen		8-18	enimmäismäärällä vuosittain noin 8-10 kertaa
Kuormaaminen ja kuljetus sekä maiden vastaanotto		6-22	tarvittaessa myös lauantaisin klo 7-18

4.3 Tuotantomäärät ja käytettävät raaka-aineet

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen (t/a)	Maksimi (t/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella otettava/murskattava kiviaines	120 000	150 000	Varastokenttä
Polttoaine, laatu: kevyt polttoöljy (louhinta, murska) kevyt polttoöljy (kuormaajat)	70 40	85 50	Murskauslaitos/tukitoiminta-alue Tukitoiminta-alue
Öljyt	1	1,3	Tukitoiminta-alue
Voiteluaineet	0,2	0,4	Tukitoiminta-alue
Räjähdyksaineet, tyyppi: Dynamiitti, aniitti ja ammoniumnitraatti	36	45	Ei varastoida alueella, tuodaan tarvittaessa
Pilaantumaton maa-aines	0-20 000	30 000	Vastaanottoa varastoalueelle/suoraan luiskiin, kun tila sallii
Sähköenergia (GWh/a) ☒ Aggregaatti	0,5	0,6	

Poravaunujen ja murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan omilla dieselmootoreilla, joiden polttoaineena on kevyt polttoöljy. Murskattavaa kiviainesta kastellaan tarvittaessa pölyämisen estämiseksi maastosta saatavalla vedellä. Tarvittava talousvesi tuodaan erikseen.

4.4 Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi

Kaikki polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat lukittavia ja varustettu ylitäytönestimillä. Jos polttoainesäiliöt varastoidaan ja kuljetetaan UN-hyväksytyssä kontissa, tapahtuu niiden tankkaus hallitusti kontin sisällä. Säiliöt toimivat sähköpumpulla. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan tynnyreissä tiivispohjaisissa öljy- tai varastokontissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten tarvittaessa alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoiltaan korotettu.

5 Toiminnan ympäristövaikutukset

5.1 Maisema

Yleiskaavan mukaisesti alue on avatun alueen osalta osittain EO-aluetta ja muutoin TY-aluetta. Siten maisemavaikutuksien osalta voidaan todeta, että lopputilanne vastaa pääosin kaavan tarkoittamaa tilannetta.

Ympäristöluvanvaraisen loughinnalla alueesta ei kuitenkaan voida tehdä Muraus-asetuksen 3 §:n johdosta kaavan mukaista yhtenäistä aluetta. Hakija toteaa, että kaavan toteuttamiseksi aluetta pitäisi loughia haettavaa ottamisaluetta suuremmalta alueelta.

Kaavan toteuttaminen muuttaa maisemaa Vaajakoskentielle.

5.2 Melu ja värinä

Melua syntyy jokaisessa toimintavaiheessa: porauksessa, räjäytyksessä, rikotuksessa, murskauksessa, kuormauksessa, liikenteestä sekä energian tuottamisessa laitokselle aggregaatilla. Porauksen, työkoneiden ja liikenteen melu on tasaista. Murskauksen ja rikotuksen melu saattaa olla impulssimaista tarkastelupisteen läheisyydestä riippuen. Murskauslaitos sijoitetaan aina alimmalle ottotasolle, eli tasolle +100 m. Impulssimaisuustekijä vähenee melun edetessä. Räjäytysten ja rikotuksen melu voi olla impulssimaista myös lähimmissä altistuvissa kohteissa.

Räjäytyksiä tehdään harvoin. Viime vuosina räjäytyksiä on ollut 2-5, riippuen tuotantomäärästä. Räjäytyksen melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Suoritettavat räjäytykset ovat kestoaltaan lyhytaikaisia ja näin ollen ekvivalenttimelun (LAeq) kannalta merkityksettömiä, kun huomioidaan räjäytysten lukumäärä koko toimintakaudella. Vaikutukset melun osalta kohdistuvat lähinnä ottoalueella työskenteleviin ihmisiin. Räjäytysten aiheuttamaan melutasoon ympäristössä vaikuttavat käytettävän räjähddeineen määrä sekä tarvittavien räjäytysten määrä. Melun leviämiseen vaikuttaa myös mm. loughintakorkeus yleisen maaston korkeuteen nähden. Yksittäisen räjähdystapahtuman melutasosta ei ole ympäristönsuojelullisia säädöksiä.

Rikotusta tehdään joko hyvin lähellä loughoksen reunaa tai iskuvasaralla murskauksen yhteydessä, jolloin murskauslaitteiston sijoittelu mahdollisimman suojaiselle paikalle loughoksessa vähentää ympäristöön leviävää melua.

Ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia värinästä aiheutuu vain räjäytyksien yhteydessä. Räjäytysten aiheuttamaa värinää vähennetään optimoimalla käytettävä momentaaninen räjähddeainemäärä kohteeseen sopivaksi. Räjäytys- ja loughintatöitä koskee erillinen lainsäädäntö, jota loughintatöissä noudatetaan. Loughintatyöstä tehdään aina räjäytys- ja turvallisuussuunnitelma. Jokaisesta kentästä tehdään lisäksi erillinen räjäytyssuunnitelma. Näillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa tai merkittävää haittaa ympäristölleen. Ennen räjäytystä varmistetaan, että vaara-alueella ei ole ihmisiä. Räjäytyksestä ilmoitetaan

äänimerkillä, pillin soitolla. Räjätystystötä tekevät koulutetut ja räjätystystöön vaatimat pätevyudet omaavat henkilöt.

Louhintatöiden räjätystystöistä välittyy ympäristöön erilaisia vaikutuksia. Havaittavat ilmiöt ovat osin rakennuspohjan kautta välittyvää tärinää ja osin ääni- ja ilmanpaineilmiöitä. Kallio- ja maaperässä välittyvä tärinä vaimenee erittäin voimakkaasti etäisyyden myötä, ilmaitse välittyvät ääni ja ilmanpainevaikutukset ulottuvat etäämmälle. On tavanomaista, että ääni- ja ilmanpainevaikutukset aiheuttavat sekaannusta aistinvaraisesti räjätystyshavaintoja arvioitaessa.

Tärinää mitataan lähimmästä kiinteistöstä osoitteessa [REDACTED]. Mittaustulokset ovat vaihdelleet vuosina 2014-2018 välillä 0-4,9 mm/s. Mittaustulokset raportoidaan vuosiraporttien yhteydessä lupaviranomaiselle. Mitattu tulos kertoo heilahdusnopeuden pystykomponentin huippuarvon (v), jota käytetään tärinän aiheuttaman vaaran pääasiallisena mittana.

Työmaan tärinöille ja tärinänmittaukselle on annettu ohjeita Rakennusinsinöörien liiton julkaisussa RIL 253-2010 "Rakentamisen aiheuttamat tärinät", mutta virallista säädöstä tärinän sallitulle suuruudelle ei ole. Sallittu heilahdusnopeuden arvo riippuu rakennuksen etäisyydestä räjätystyspaikkaan sekä materiaalista, jolle rakennus on perustettu. Kun materiaali on löyhää moreenia, hiekkaa, soraa tai savea ja etäisyyttä kohteeseen on 2000 m, sallii RIL 253-2010 5 mm/s heilahdusnopeuden rakennukselle. Arvot kasvavat etäisyyden pienetessä ja käytettävän materiaalin kovuuden myötä ja esimerkiksi 1000 metrin etäisyydellä vastaava heilahdusnopeuden arvo on 6 mm/s. Sallittuun heilahdusnopeuden arvoon vaikuttaa myös rakennuksen rakenneluokka. Alle ohjearvojen jäävien tärinöiden ei katsota lisäävän normaalikuntoisen rakennuksen vaurioriskiä.

Mittaustulosten perusteella ei ole oletettavissa, että tämän hakemuksen mukaisen toiminnan aiheuttamasta tärinästä olisi haittaa kiinteistöille.

5.3 Maaperä ja vesistö

Normaalista toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään. Ottamisalueelta ei itse alueen ja ympäristön topografian ansiosta johdu merkittäviä määriä hulevesiä ympäristöön eikä näin ollen myöskään ympäröiviin vesistöihin. Siten toiminnan ei voida katsoa vaikuttavan vesistöihin tai niiden käyttöön. Jo toteutetun tarkkailun ansiosta voidaan todeta, ettei toiminnalla ole ollut vaikutuksia pinta- tai pohjavesien määrään.

5.4 Päästöt ilmaan

Ilmanlaadun raja-arvot on laadittu ilman pilaantumisen aiheuttamien terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi sekä kasvillisuuden ja ekosysteemin suojelemiseksi (VNa 79/2017). Ohjearvot on annettu ensisijaisesti terveydellisin perustein ja niiden asettamisessa on pyritty ottamaan huomioon muun muassa ilman epäpuhtauksien vaikutukset herkkiin väestöryhmiin, kuten lapsiin, vanhuksiin ja hengityselinsairaisiin (VNp 480/1996).

	Päästöt (t/a) Louhinta ja murskaus
Hiukkaset (sis. pöly)	0,9
Typen oksidit (NO _x)	0,6
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,2
Hiilidioksidi (CO ₂)	430

*Päästöarvot ovat maksimimääriä tuotannon maksimimäärien perustella.

Louhintatyö tehdään niin, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Räjätystysten yhteydessä syntyvissä lyhytkestoissa pölypilvissä voi olla korkeita hiukkaspitoisuuksia. Räjätystysten määrä on vähäinen suhteessa toiminta-aikoihin.

Murskauslaitoksen aiheuttamaa pölyämistä voidaan tarvittaessa vähentää kastelemalla murskattavaa tuotetta, koteloimalla kuljettimia sekä säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeuksia.

5.5 Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Vanhat öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyiset jätteet sekä akut varastoidaan omiin jätessäiliöihinsä lukittavaan konttiin. Vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen tai kiinteistölle, jonka hyväksytyssä jätahuoltosuunnitelmassa tai ympäristöluvassa vastaavan vaarallisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti. Sekajätteet kerätään säiliöön ja kuljetetaan pois paikallisen jätahuoltoyhtiön toimesta, mahdolliset romumetallit hoidetaan pois paikallisen romunkeräysliikkeen toimesta. Panostustoissa mahdollisesti syntyvät räjähdysaineiden pahvipakkaukset poltetaan räjähteitä koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti panostuspaikalla. Toiminnasta ei muodostu jätevesiä. Sosiaalitulojen vedet menevät umpisäiliöön tai käytössä on sähkövessa.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka (jos tiedossa)
Sekalaiset yhdyskuntajätteet	1000		Jätahuolto
Rauta ja teräs	1000-5000	Lajitellaan erikseen	
Öljyä sisältävät jätteet	3000	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	
Muut vaaralliset jätteet, mitä? (esim. akut, paristot)	50	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	

5.6 Arvio BAT:n ja BEP:n soveltamisesta

Koteloinneilla, pudotuskorkeuksien pienentämisellä ja vesikastelulla voidaan hyvin tehokkaasti vähentää ilmaan johtuvia pölypäästöjä. Murskauslaitoksen sijoituspaikka on alueen maastonmuotojen takia hyvä lähimpiin asutuksiin leviävien pöly- ja meluvaikutuksien vähentämisen kannalta. Murskauslaitoksen sijoitustaso jää noin 10 metriä alemmaksi tai vähintään vastaavan korkuisen rintauksen suojaan kuin lähin asutus ottamaisalueen etelä- ja länsipuolella. Murskauslaitoksen säännöllisellä huollolla vaikutetaan polttoaineen kulutukseen, joka vähentää päästöjä ilmaan. Energiankulutusta tarkkaillaan myös kustannussyistä ja se pyritään minimoimaan käyttämällä parasta saatavilla olevaa tekniikka sekä parhaimmaksi tunnettuja ja koettuja käytäntöjä.

Lähistöllä jo toteutetut ja seurannassa olevat toiminnan vaikutukset pinta- ja pohjavesiin edustavat parasta käytökelpoista tekniikkaa.

5.7 Riskit

Räjähteitä ei varastoida alueella. Räjäytystilanteissa ympäristöä varoitetaan tulevasta räjäytyksestä ja alueelle tulevat tiet suljetaan sekä ihmisten pääsy alueelle estetään. Alueelle johtavalla tiellä on puomi asiattoman kulkemisen estämiseksi ja alueesta varoitetaan kyltein niin, ettei sinne voi joutua vahingossa.

Öljyn pääseminen maaperään on vaara. Murskauslaitoksella on imeytysturvetta ja pressu, johon maa-aines voidaan nopeasti siirtää. Hälytysnumerot ovat nähtävillä. Polttoainesäiliöt ovat kaksikuorirakenteisia. Toiminnan ympäristöriskeihin varaudutaan suojelun suunnittelulla vahinkotapauksia varten, sattuneiden onnettomuuksien tutkinnalla sekä henkilöstön koulutuksella. Tulipalon varalta asema on varustettu viranomaisten määräämällä alkusammutuskalustolla, ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen alkusammutuskaluston käyttöön. Häiriö- ja onnettomuustilanteissa henkilökunta suorittaa alkusammutus- tai muut tarvittavat toimet sekä hälyttää paikalle pelastuslaitoksen. Lisäksi suoritetaan tarvittavat ilmoitukset lupaviranomaisille ja muille viranomaisille tarvittavassa laajuudessa.

5.8 Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminta-aikoja haetaan Muraus-asetuksen mukaisesti. Asetus huomioi toiminnan sijoittumisen alle 500 m etäisyydelle lähimmistä asuinrakennuksista.

Toiminta ja tuotantomäärät eivät muutu alueella nykyisestä. Ottamisalueen rajauksessa huomioidaan 300 m vähimmäisetäisyys asuinrakennuksiin.

5.9 Ehdotus ympäristövaikutusten tarkkailuksi

Toimintaa tarkkaillaan mm. viikoittaisilla turvallisuustarkastuksilla. Murskauksesta pidetään käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenee tuotantomäärät ja -ajat. Louhinnan kenttäkorteissa on tiedot tehdyistä räjäytyksistä (pvm, kellonaika, räjäytystyön johtaja, käytetty räjähdelainemäärä jne.). Merkittävistä häiriöistä tehdään merkintä käyttöpäiväkirjaan tai louhinnan kenttäkorttiin.

Hakija ehdottaa, että pohjaveden ja lammen pinnantarkkailua jatketaan kuten aiemmin. Muuta tarkkailua tehdään tarvittaessa valvovan viranomaisen kanssa erikseen sopimalla.

Laukaa 1.7.2019

Pirkkala 1.2.2023

[Redacted signature]

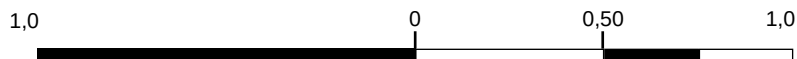
Kristiina Hänninen, johtava ympäristöasiantuntija

Liitteet

1. Sijaintikartat 1:20 000, 1:50 000 ja 1: 80 000
2. Lainhuutotodistus
3. Nykytilannekartta 1:4000 1.7.2019
4. Lopputilannekartta 1:4000 1.7.2019
5. Leikkaukset A-F 1:2000/ 500 1.7.2019
6. Asemapiirros 1:4000 1.7.2019
7. Yleisölle tarkoitettu tiivistelmä
8. Luontokohteet 20.5.2019
9. Liito-oravaselvitys 5.6.2019
10. Valtakirja
11. ELY-keskuksen päätös YVA:n soveltamisesta
12. Melumallinnus 6.6.2019
13. Meluosuus, YVA-tarveharkintaa varten toimitetuista tiedoista 7.10.2022
14. Maa-aines- ja ympäristölupapäätös 19.2.2020 §14
15. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 6.5.2022 (pätös 492/2022)

1: 20 000

km

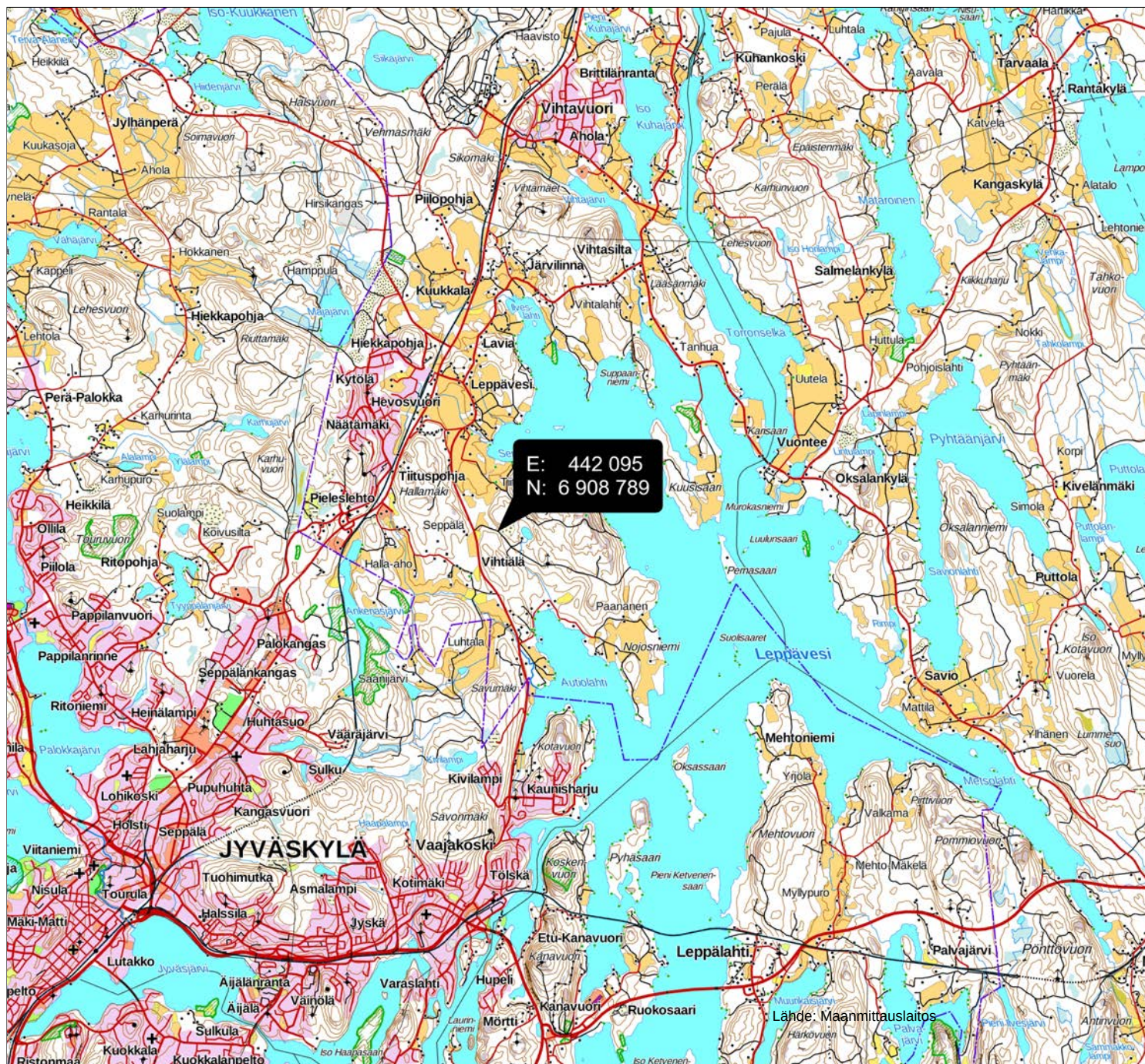
ETRS-TM35FIN

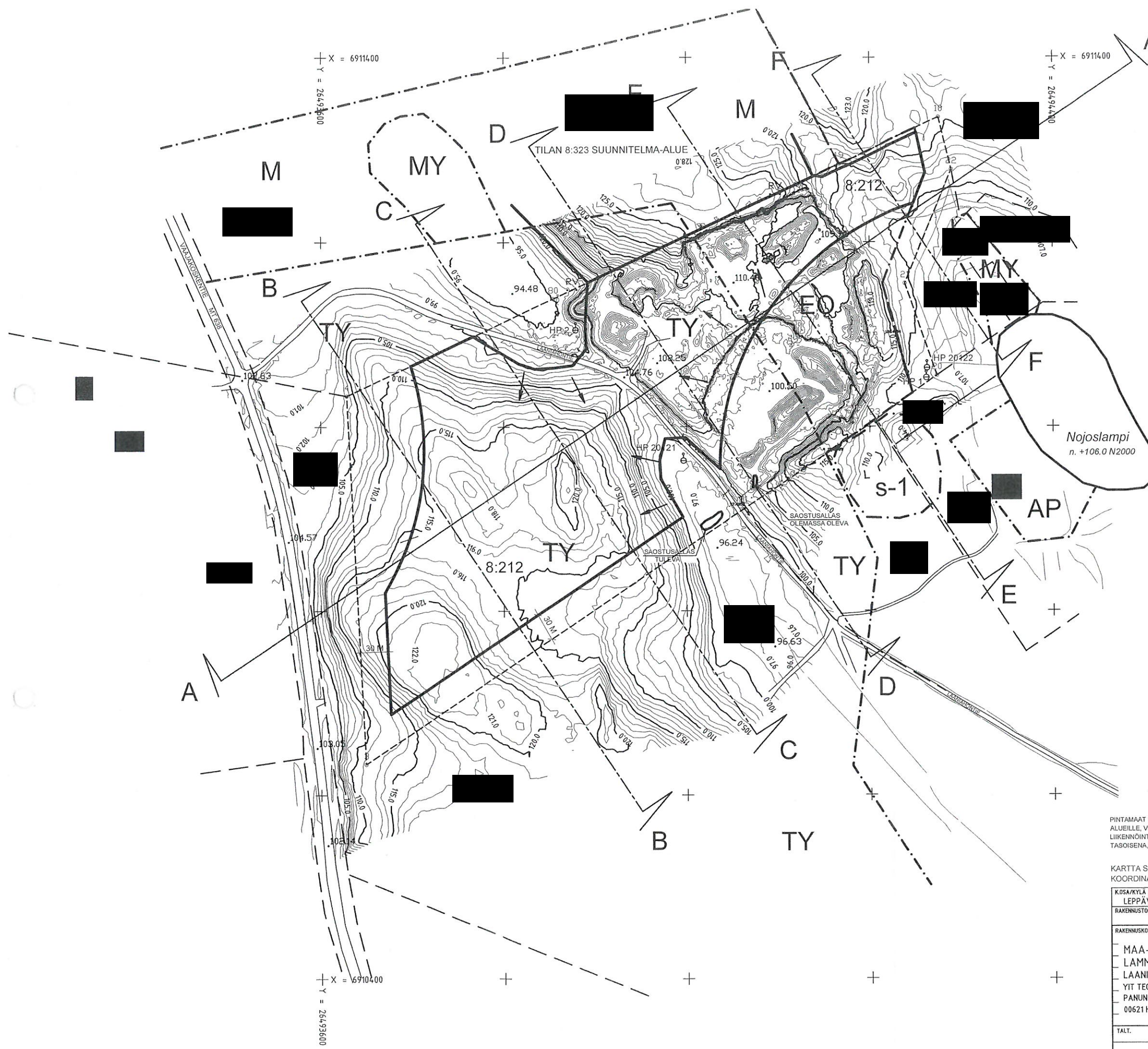
ETRS-TM35FIN

ETRS-TM35FIN

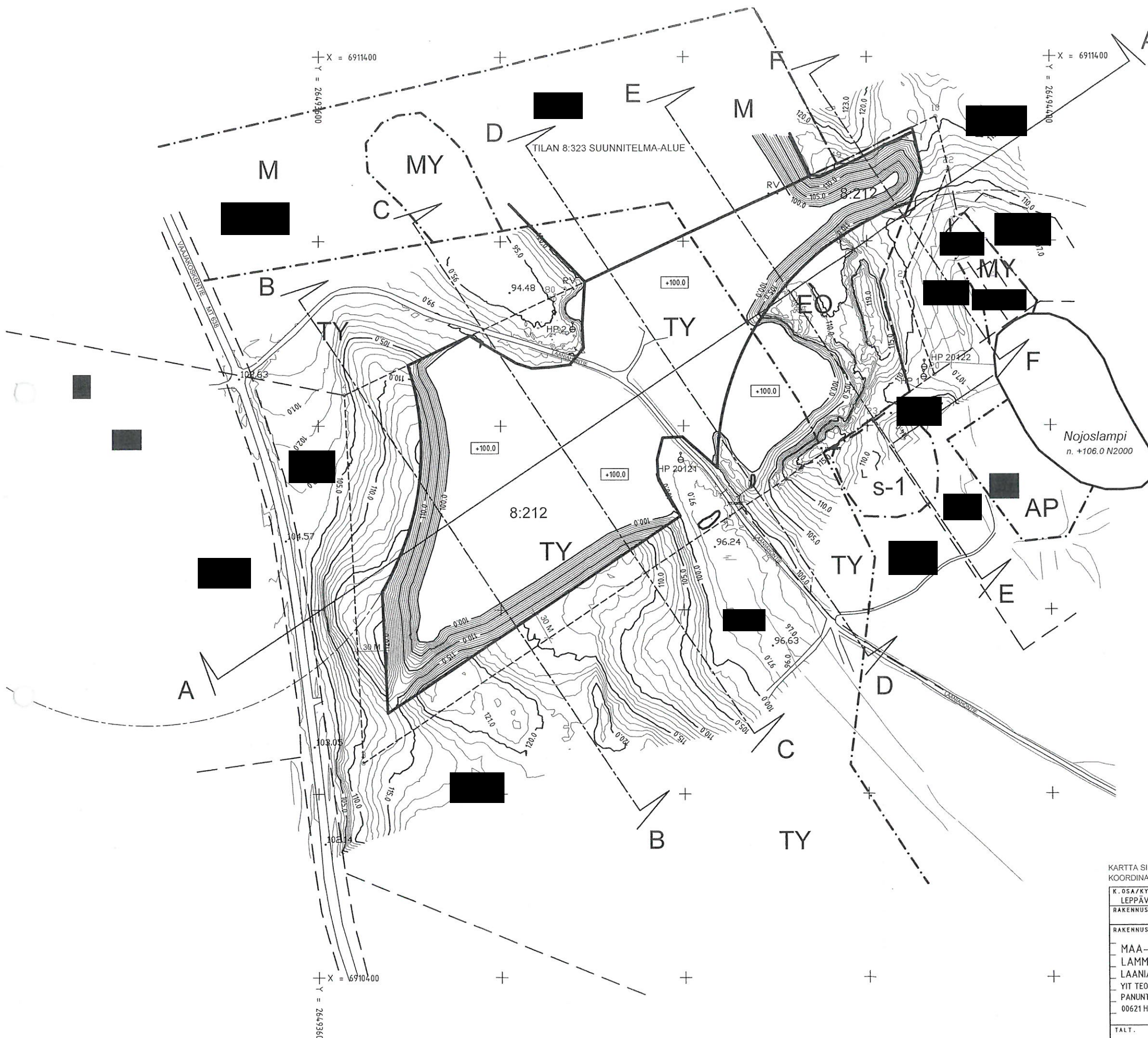

- ERI KAAVAMÄÄRÄYSTEN VÄLINEN RAJAUS
- TILANRAJA
- OTTAMISALUEEN RAJA
- OTTAMISEN SUUNTA
- LEIKKAUSLINJA

PINTAMAAT LÄJITETÄÄN PÄÖSIN OTTAMISALUEEN RAJOJEN JA KIINTEISTÖN RAJOJEN VÄLISILLE ALUEILLE, VARASTOINTI JA TUKITOIMINNOT SIIRTYVÄT ALUEELLA OTTAMISEN ETENEMISEN MUKAAN. LIIKENNÖINTI LAANIAHONTIELLÄ TULLAAN TURVAMAAN KOKO TOIMINNAN AJAN NYKYISEN TASOISENA, TIEN LINJAUSTA JOUDUTAAN MUUTTAMAAN VÄLIAIKAISESTI TOIMINNAN VUOKSI.

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOA
KOORDINAATISTO ETRS_GKn26, KORKEUSJÄRJ. N2000

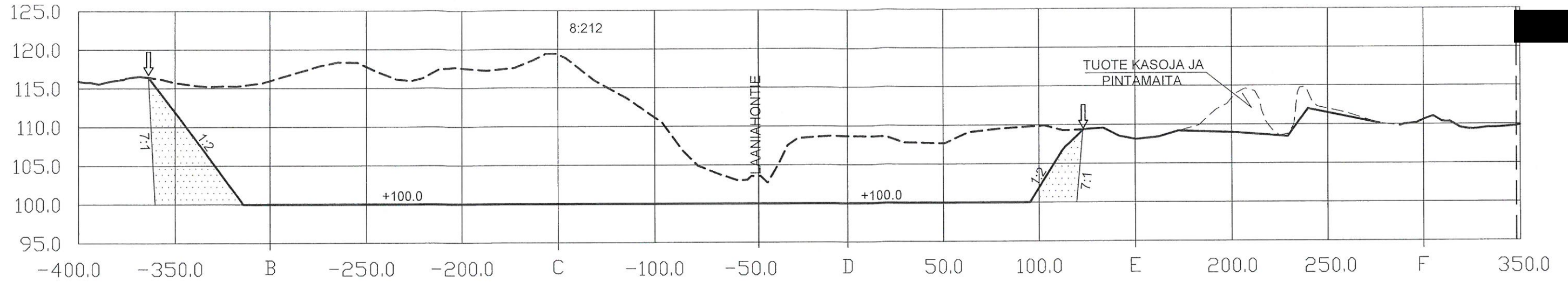
K.O.S.A./KYLÄ LEPPÄVESI	KORTT. TILA LAMMINMÄKI	TONTTI/NO 410-406-8-212	VIRANOMAISEN MERKINTÖJÄ			
RAKENNUSKOHTENPIDE			PIIRUSTUSLAJI			
RAKENNUSKOHTEN NIMI JA OSOITE			PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ			
MAA- AINESTENOTTO SUUNNITELMA LAMMINMÄEN OTTAMISALUE LAANIAHONTIE, LEPPÄVESI YIT TEOLLISUUS OY/ LUVAT PANUNTIE 11/PL36 00621 HELSINKI			SUUNNITELMAKARTTA, NYKYTILANNE MK 1: 4000			
TALT.	PVM. SUUN.	1.7.2019 R.H.	PIRT.	SUUN. ALA	TYÖ N:O	PIR. N:O
YIT TEOLLISUUS OY			HYV.			

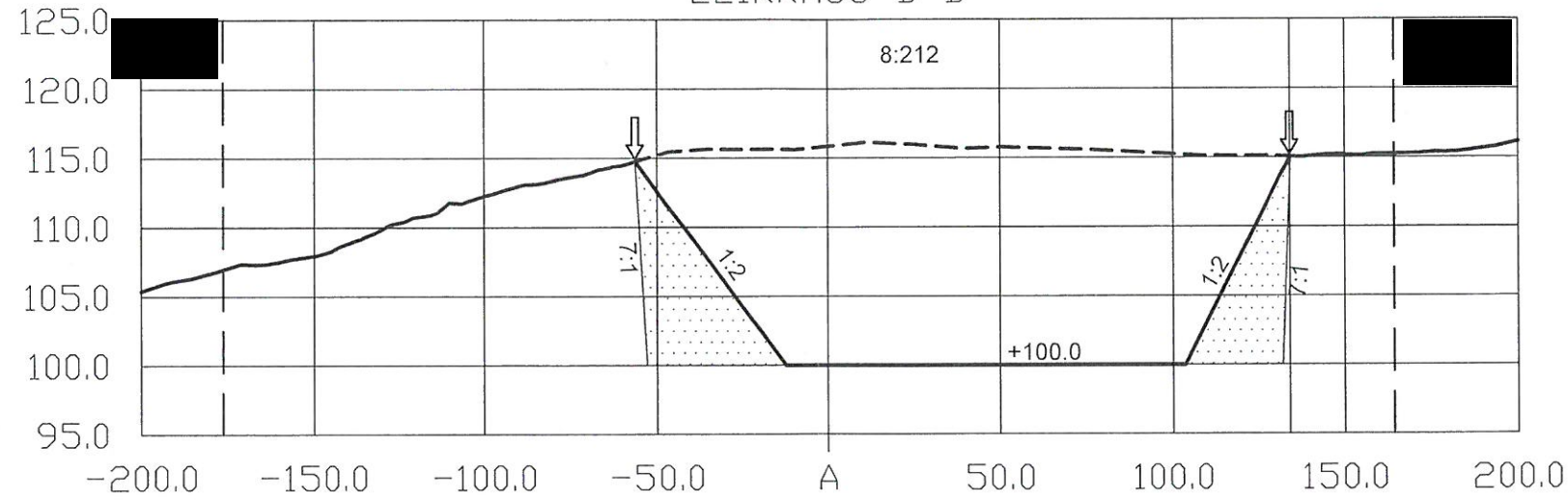
- ERI KAAVAMÄÄRÄYSTEN VÄLINEN RAJAUS
 - - - TILANRAJA
 - OTTAMISALUEEN RAJA
 - +100.0 SUUNNITELTU POHJATASO
 - B LEIKKAUSLINJA
- TOIMINNAN PÄÄTTYTTYÄ ALUE OTETAAN YLEISKAAVAN MUKAISEEN KÄYTTÖÖN

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOA KOORDINAATISTO ETRS_GK26, KORKEUSJÄRJ. N2000			
K.O.SA/KYLÄ LEPPÄVESI	KORTT. TILA LAMMINMÄKI	TONTTI/RN: 410-406-B-212	AVIRANOMAISEN MERKINTÖJÄ
RAKENNUSKOHTEN NIMI JA OSOITE			PIIRUSTUSLAJI
MAA- AINESTENOTTOSUUNNITELMA LAMMINMÄEN OTTO- ALUE LAANIAHONTIE, LEPPÄVESI YIT TEOLLISUUS OY/ LUVAT PANUNTIE 11/ PL36 00621 HELSINKI			PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ
			SUUNNITELMAKARTTA, LOPPUTILANNE MK 1: 4000
TALT.	PVM. 17.2019	PIIRT.	SUUN. ALATYÖ N:O
	SUUN. R.H.	HYV.	PIIR. N:O
YIT TEOLLISUUS OY			

LEIKKAUS A-A

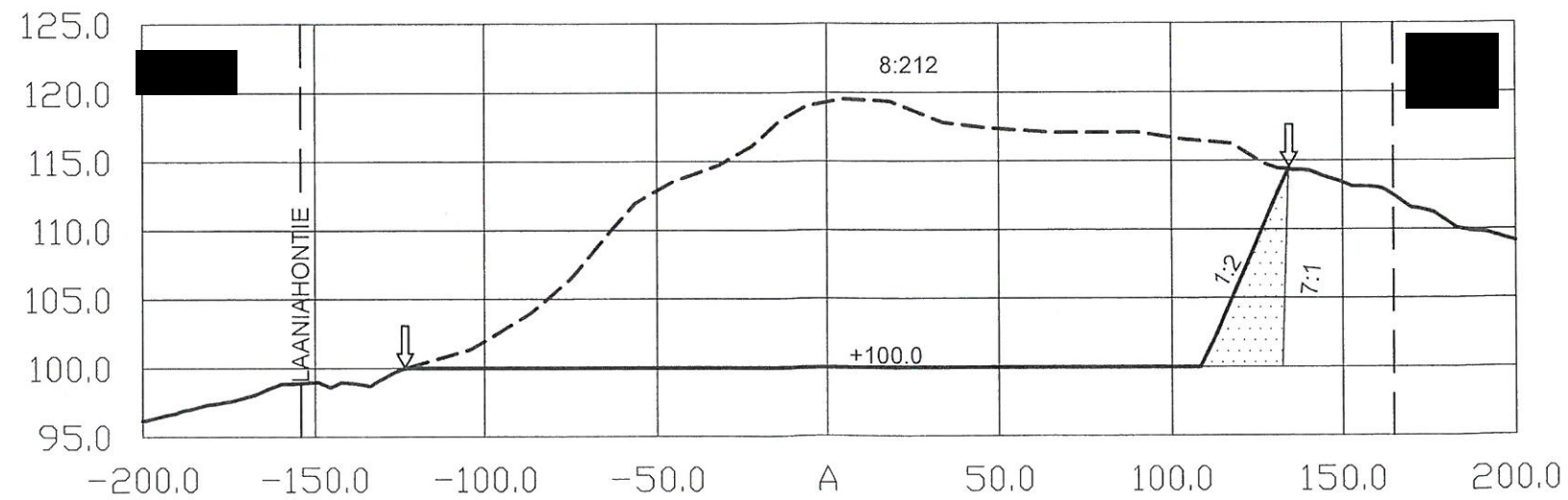

LEIKKAUS B-B

- ↓ OTTAMISALUEEN RAJA
- NYKYINEN MAANPINTA
- SUUNNITELTU MAANPINTA
- - - TILAN RAJA
- TÄYTTÖ PILAANTUMATTOMILLA MAILLA
- 7:1 SUUNNITELTU LOUHINTAKALTEVUUS
- +100.0 SUUNNITELTU LOUHINTATASO
- 8:212 TILAN REKISTERI NUMERO

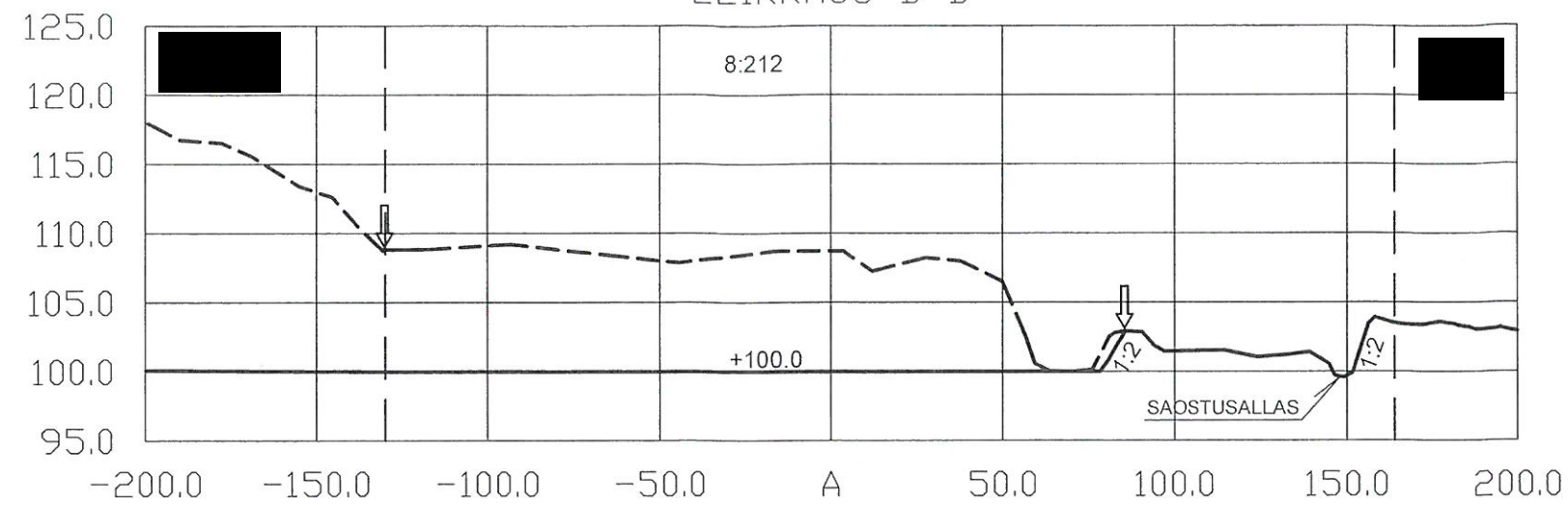
LEIKKAUS C-C

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOA
KOORDINAATISTO ETRS_GK26, KORKEUSJÄRJ. N2000

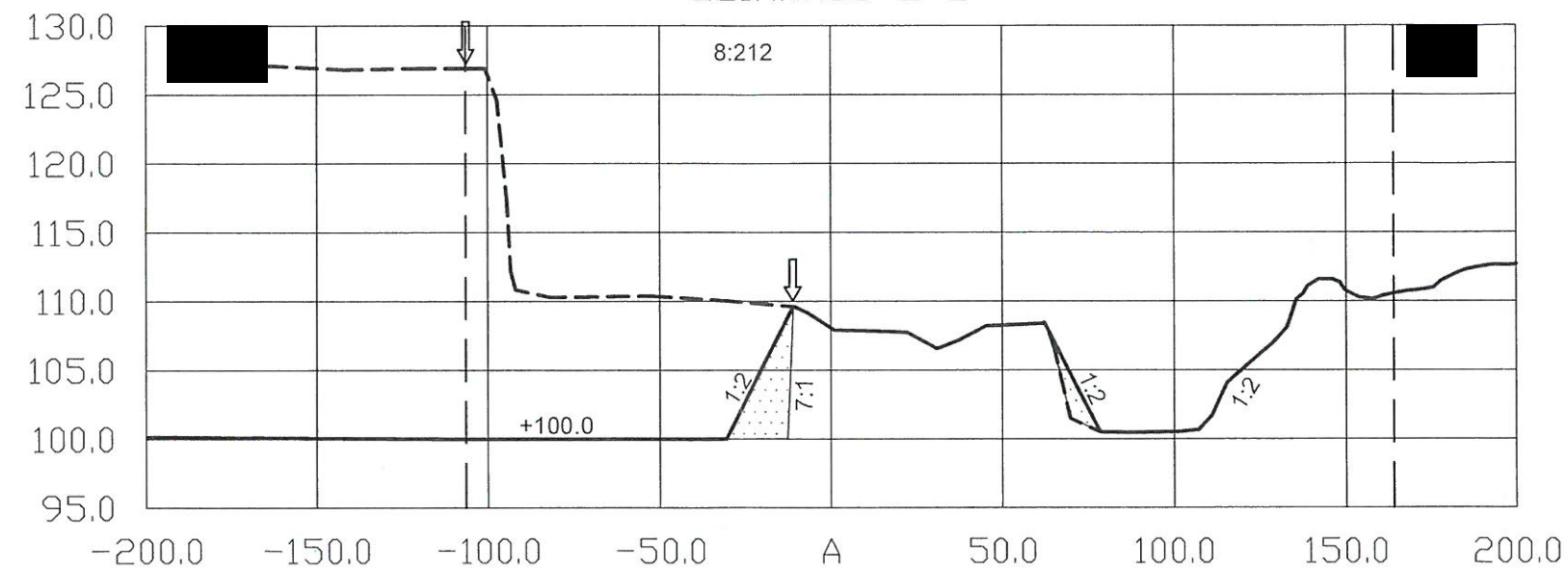
K. OSA/KYLÄ LEPPÄVESI		KORTT. TILA LAMMINMÄKI		TONTTI/RN: 410-406-8-212		VIRANOMAISEN MERKINTÖJÄ			
RAKENNUSOIHENPIDE				PIIRUSTUSLAJI					
RAKENNUSKOHTEN NIMI JA OSOITE				PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ					
MAA- AINESTENOTTOSUUNNITELMA LAMMINMÄEN OTTO- ALUE LAANIAHONTIE, LEPPÄVESI YIT TEOLLISUUS OY/ LUVAT PANUNTIE 11/PL 36 00621 HELSINKI				LEIKKAUSPIIRROKSET A-A- C-C MK 1: 2000/500					
TALT.		PVM. 1.7.2019		PIIRT.		SUUN. ALATYÖ N:0		PIIR. N:0	
		SUUN. R.H. 		HYV.					
YIT TEOLLISUUS OY									

LEIKKAUS D-D

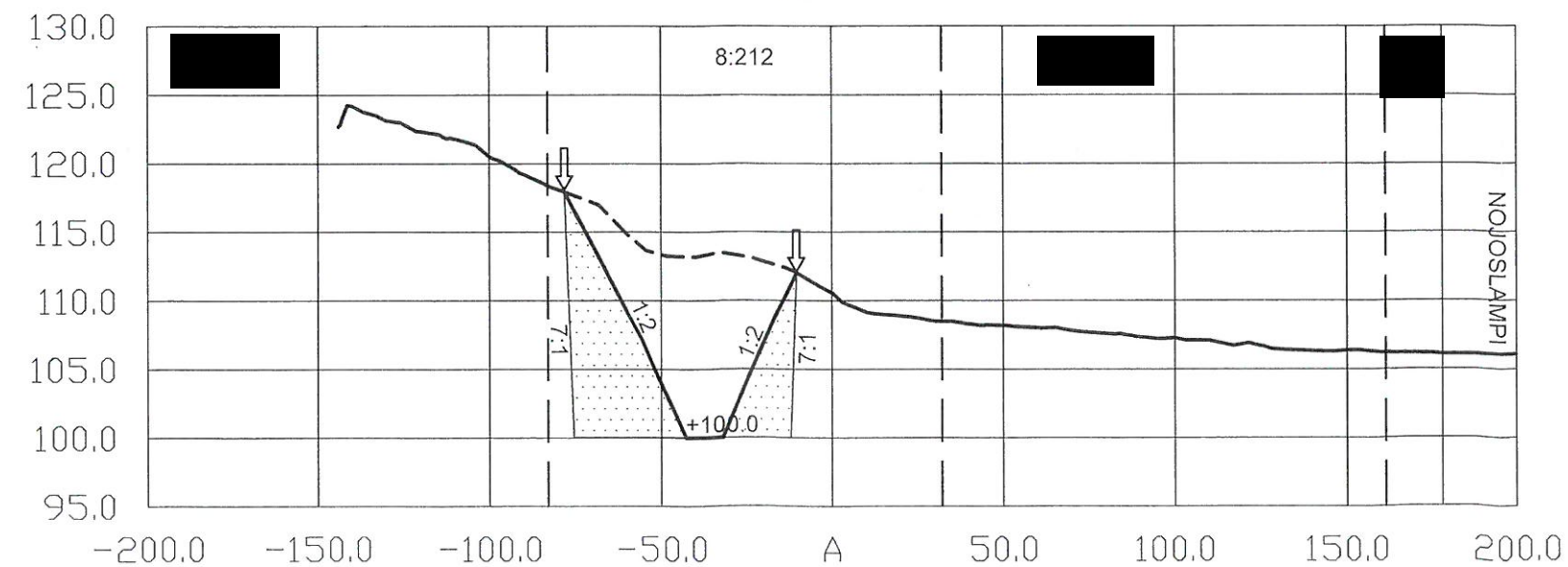

- ↓ OTTAMISALUEEN RAJA
- NYKYINEN MAANPINTA
- SUUNNITELTU MAANPINTA
- TILAN RAJA
- TÄYTTÖ PILAANTUMATTOMILLA MAILLA
- 7:1 SUUNNITELTU LOUHINTAKALTEVUUS
- +100.0 SUUNNITELTU LOUHINTATASO
- 8:212 TILAN REKISTERI NUMERO

LEIKKAUS E-E

LEIKKAUS F-F

KARTTA SISÄLTÄÄ MAANMITTAUSLAITOKSEN MAASTOTIETOKANNAN AINEISTOA
KOORDINAATISTO ETRS_GK26, KORKEUSJÄRJ. N2000

K. OSA/KYLÄ LEPPÄVESI	KORTT. TILA LAMMINMÄKI	TONTTI/RN: 410-406-8-212	VIRANOMAISEN MERKINTÖJÄ		
RAKENNUSOIHENPIDE			PIIRUSTUSLAJI		
RAKENNUSKOHTEN NIMI JA OSOITE			PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ		
MAA- AINESTENOTTOSUUNNITELMA LAMMINMÄEN OTTO- ALUE LAANIAHONTIE, LEPPÄVESI YIT TEOLLISUUS OY/ LUVAT PANUNTIE 11/ PL 36 00621 HELSINKI			LEIKKAUSPIIRROKSET D-D- F-F MK 1: 2000/500		
TALT.	PVM. 1.7.2019	PIIRT.	SUUN. ALA TYÖ N:0	PIIR. N:0	
	SUUN. R.H.	HYV.			
YIT TEOLLISUUS OY					

1.2.2023

Peab Industri Oy (2977551-2, entinen YIT Teollisuus Oy) hakee 15 vuodeksi maa-aines- ja ympäristölupaa Laukaan Lamminmäkeen omistamalleen kiinteistölle 410-406-8-212. Hakemus koskee maa-aineksen ottoa ja murskausta.

Laukaan lupalautakunta on käsitellyt samaa asiaa koskevan yhteislupahakemuksen aiemmin, jolloin maa-aines- ja ympäristölupa (19.2.2020 §14) myönnettiin Laaniahontien itäpuolelle. Lupaa ei kuitenkaan myönnetty Laaniahontien länsipuolelle. Hakemus toimitetaan Laaniahontien länsipuolta koskien lupalautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Hakemuksen käsittely perustuu Vaasan hallinto-oikeuden 6.5.2022 (päätos 492/2022) tekemään päätökseen, jossa se kumosi lupalautakunnan päätöksen Laaniahontien länsipuolen osalta ja palautti asian siltä osin uudelleen käsiteltäväksi lupalautakunnalle.

Yhteislupahakemukseen on päivitetty 1.2.2023 vuosittaiseksi enimmäisotto- ja murskausmääräksi 150 000 tonnia eli noin 55 560 kuutiota. Pilaantumattomien maiden vastaanottoa ei haeta. Hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottamista sekä laajentaa ottamisaluetta kiinteistön sisällä Laaniahontien länsipuolelle.

Suunnitelma-alueen pinta-ala: 21,69 hehtaaria

Ottamisalueen pinta-ala: 12,6 hehtaaria

Kokonaisottomäärä on 1 350 000 kiinto-m³. Vuosittain arvioidaan louhittavan ja murskattavan 44 444- 55 560 kiinto-m³.

Toiminta-ajat arkisin ma-pe:

- murskaus 7-22
- poraus 7-21
- rikotus ja räjäytykset 8-18
- kuormaus ja kuljetus 6-22 sekä tarvittaessa lauantaisin 7-18.

Melua ja pölyä tarkkaillaan aistinvaraisesti. Tarvittaessa tehdään mittauksia lupaviranomaisen erikseen pyytäessä. Kiviaineksen ottotoimintaan liittyvän louhinnan aiheutuva tärinää mitataan jokaisesta räjäytyskerrasta.

Pinta- ja pohjaveden tarkkailua jatketaan vakiintuneen käytännön mukaisesti.

Lupaa haetaan siten, että se lainvoimaiseksi tullessaan korvaa 19.2.2020 § 14 myönnetyn yhteislupavan.

Maa-ainessuunnitelma

Lamminmäki

Laukaa Leppävesi Lamminmäki 8-212

Alueen luontokohteet

Olen käynyt 18.5.2019 maastossa kartoittamassa suunnitelma-alueella mahdollisesti olevat suojeltavat luontokohteet ja kasvit.

Maapohja on suunnitellulla ottoalueella mustikka- ja puolukkatyypin kangasta. Länsiosa on puolukkatyyppiä ja itä- ja eteläosa on mustikkatyyppiä.

Puusto on pohjoisosassa uudistuskypsää kuusikkoa. Itä-eteläosassa nuorta sekametsää, rehevimmillä alueilla on kuusikko-koivikko ja karuimmilla osilla on vielä seassa jonkin verran mäntyä. Länsiosa ja keskiosa alueesta on kolmannen kehitysluokan männikköä. Aivan alueen itäisimmässä osassa tien laidassa on pieni ala aukoksi hakattua aluetta, joka on jonkin verran vesottunut. Normaalit metsänhoitotoimet on tehty koko alueella. Tosin metsätalousalueena mainittu pieni avohakkuuala pitäisi istuttaa ja nuoren sekametsän aluella on nuoren metsän hoidon tarvetta. Vanhempi kuusikko ja kolmannen kehitysluokan männikkö on käsitelty harvennushakkuulla.

Mitään tärkeitä elinympäristöjä ei alueella ole. Myöskään suojeltavia tai uhanalaisia kasveja en alueelta löytänyt.

Vaajakoskella 20.5.2019

Sysmälinen Seppo T:mi

5.6.2019

YIT SUOMI OY

LAUKAAN LAMMINMÄEN LIITO-ORAVASELVITYS

ENVINEER

YIT SUOMI OY

[REDACTED]

ENVINEER OY

[REDACTED]

[REDACTED]

etunimi.sukunimi@envineer.fi

www.envineer.fi

Y-tunnus: 2850396-1

Projektinro: 10332_004

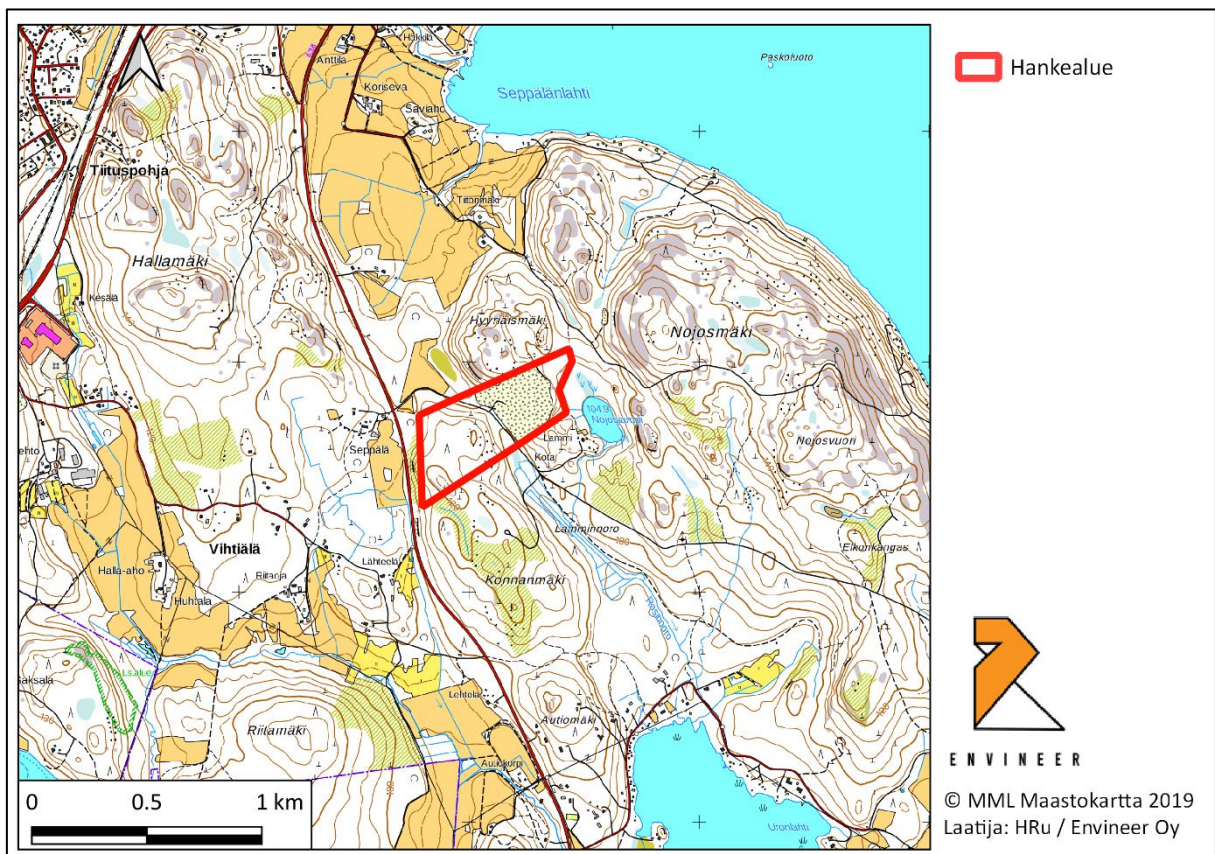
SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	4
2	LIITO-ORAVA.....	4
3	KARTOITUS	5
4	TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	5
	LÄHTEET.....	7

1 JOHDANTO

YIT Suomi Oy hakee lupaa maa-aineksen ottoon Laukaassa sijaitsevalla kiinteistöllään (kiinteistötunnus 410-406-8-212) noin 8 km etäisyydellä Jyväskylän keskustasta koilliseen ja noin 2 km Tiituspohjasta kaakkoon (Kuva 1). Kiinteistön koillispäässä on jo kiviainesten ottotoimintaa, ja selvitys koskee toiminnan laajentamista kiinteistön lounaispäähän. Kartoituksessa kierretty alue on yhteensä noin 30 ha laajuinen.

Työssä selvitettiin, esiintyykö ottoalueella tai sen lähiympäristössä liito-oravaa tai sille soveltuvaa elinympäristöä. Maastokartoituksen teki FM [REDACTED] Envineer Oy:stä.

Kuva 1. Hankealueen sijainti ja raja-
aus.

2 LIITO-ORAVA

Liito-orava (*Pteromys volans*) suosii vanhoja, kuusivaltaisia sekametsiä. Se käyttää ravintonaan kesällä pääasiassa lehtipuiden, kuten haavan, lepän ja koivun, lehtiä. Syksyisin ne siirtyvät käyttämään havupuiden silmuja ja lehtipuiden norkkoja, joita ne varastoivat koloihin myös talven varalle. (Ympäristöministeriö 2001)

Liito-oravan pesä voi olla puun kolossa tai risupesässä. Jokaisella yksilöllä on useita pesiä, joita ne säännöllisesti käyttävät sekä poikasten kasvattamiseen että päivänviettopaikkoina. Ne voivat liikkua pesiltään jopa 1-2 kilometrin päähän, ja urokset liikkuvat yleensä pidempiä matkoja kuin naaraat. (Ympäristöministeriö 2001)

Laji kuuluu Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV(a) mukaisiin lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelulain 49 § nojalla. Liito-orava on Suomessa vaarantunut (VU) laji (Hyvärinen ym. 2019). Merkittävin syy liito-oravan uhanalaisuuteen on metsätalous. Laji suosii vanhoja, kuusivaltaisia sekametsiä ja se kärsii kolopuiden, erityisesti vanhojen haapojen, vähenemisestä. Sen kanta on pienentynyt 1900-luvun puolivälistä lähtien ja vuonna 2006 naaraista arvioitiin olevan noin 143 000. Vuosien 2006 ja 2015 välillä kannan arvioidaan taantuneen noin 23 %. (Ympäristöhallinto 2018.)

3 KARTOITUS

Koska laji on yöaktiivinen, liito-oravan esiintymistä on helpointa selvittää etsimällä kolo- ja ruokailupuiden tyvelle jääneitä papanakasoja. Parhaiten tämä onnistuu alkukevällä ennen ilmojen lämpenemistä ja kasvillisuuden ilmestymistä.

Kartoitus tehtiin 16.4.2019 lumien sulettua metsästä niin, että puiden tyvet olivat paljastuneet lumen alta. Ennen maastokäyntiä hankealueelta ja sen lähiympäristöstä rajattiin kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella liito-oravalle soveltuvat lehtipuu- ja kuusimetsät, jotka valittiin tarkempaan tarkasteluun itse hankealueen lisäksi.

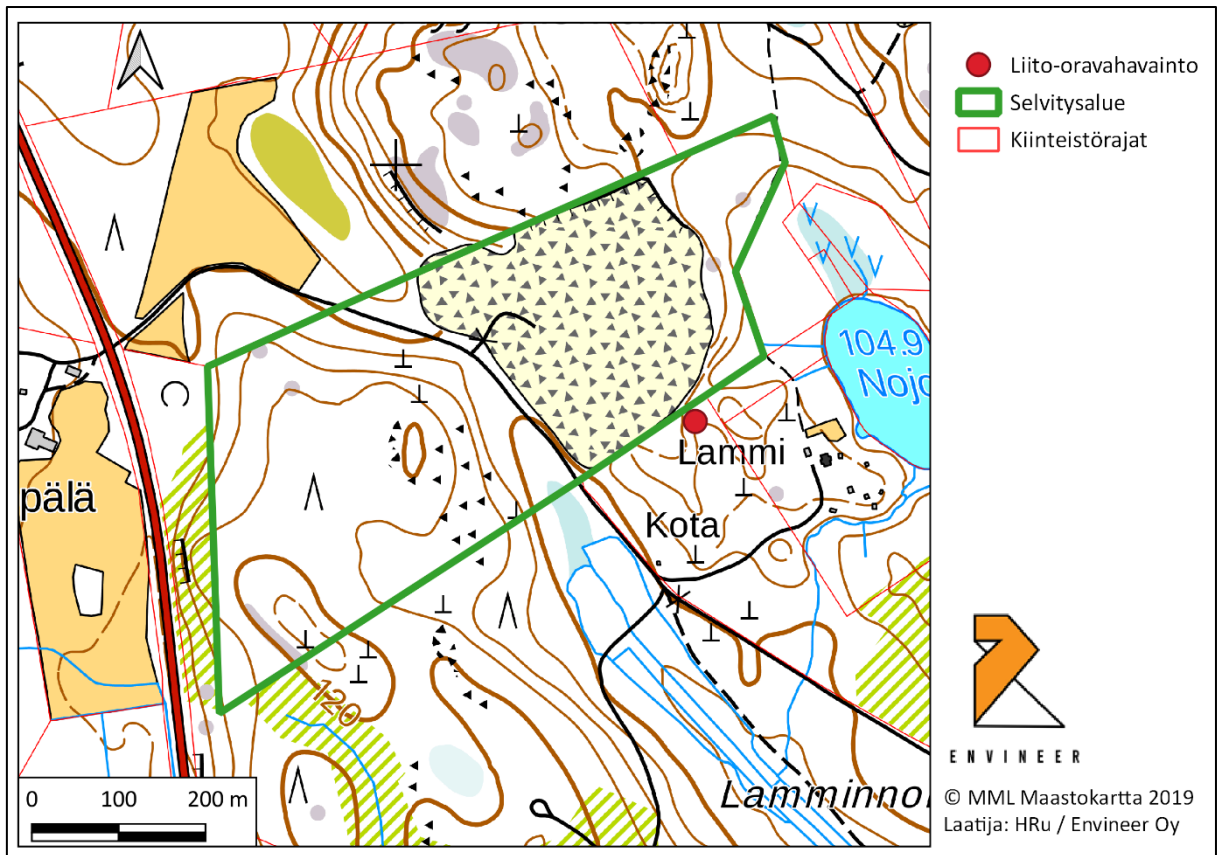
ELY-keskukselta tarkistettiin lähialueen tiedossa olevat liito-oravahavainnot. Tiedossa olevat aiemmat liito-oravahavainnot (8 kpl) sijaitsevat kaikki selvitysalueen itä- ja eteläpuolella (Keski-Suomen ELY-keskus, [REDACTED] 2.4.2019). Näistä tarkastettiin kaikki havainnot lukuun ottamatta eteläpuolella sijaitsevia havaintopaikkoja ja kaksi metsähakkuun alle jäänyttä havaintopaikkaa selvitysalueen itäpuolella.

Kartoituksen aikana etsittiin papanakasoja puiden tyviltä sekä etsittiin kolopuita, pääasiassa haapoja. Aiemmat tiedossa olevat esiintymispaikat kierrettiin läpi. Havainnoista otettiin kuvat ja niiden sijainti merkittiin karttasovellukseen.

4 TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Selvitysalue on harvennettua, nuorehkoa talousmetsää jossa kasvaa käytännössä vain mäntyä ja paikoin kuusentaimia. Kiinteistöltä ei tehty liito-oravahavaintoja, eikä kiinteistöllä oleva mäntykangas ole liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä. Lähialueen soveltuvat elinympäristöt vaikuttavat painottuvan selvitysalueen itäpuolelle Nojoslammen läheisyyteen.

Liito-oravan papanoita havaittiin vain nykyisen kiviainesalueen itärajan tuntumassa sijaitsevalta puuryhmältä. Papanamäärät olivat runsaita varsinkin kolohaapojen (3 kpl) alla, mutta myös kuusten tyveltä löytyi papanoita. Havainnon perusteella liito-orava ei siis näytä häiriintyneen viereisestä kiviainesalueesta ja sen toiminnasta. Havaintopaikka on pienialainen, käsittäen vain n. 20 suurehkoa lehti- ja havupuuta, ja alueen ympärillä on tehty hakkuita, joiden jäljiltä alueella kasvaa noin 10-15-vuotiasta mäntyä ja kuusta. Tulokset on esitetty kartalla alla (Kuva 2).

Kuva 2. Tehdyt liito-oravahavainnot. Selvityksessä kuljettiin vihreällä rajauksella merkityllä kiinteistöllä sekä lähiympäristössä liito-oravalle soveltuvien osien.

LÄHTEET

Hyvärinen E., Juslén A., Kemppainen E., Uddström A. & Liukko U-M. (toim.), 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Ympäristöhallinto 2018. Liito-oravan suojelu. Viitattu 23.4.2019. https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Lajit/Lajiensoojelutyo/Yksittaisten_lajien_suojelu/Liitooravan_suojelu

Ympäristöministeriö 2001. Liito-oravan (*Pteromys volans*) biologia ja suojelu Suomessa. Suomen ympäristö. Luonto ja luonnonvarat 459.

VALTAKIRJA

VALTUUTTAJA

PEAB INDUSTRI OY
(Y-tunnus 2977551-2)

VALTUUTETTU

Kristiina Hänninen

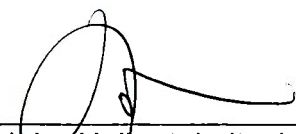
VALTUUDET

Johtava ympäristöasiantuntija Kristiina Hänninen valtuutetaan allekirjoittamaan Peab Industri Oy:n puolesta maa-aines-, ympäristö-, toimenpide-, maisematyö- ja rakennuslupahakemuksia sekä muita vastaavia yrityksen liiketoiminnan vaatimia lupahakemuksia ja ilmoituksia sekä edustamaan Peab Industri Oy:tä em. lupiin liittyvissä asioissa kaikissa kunnallis- ja hallintoviranomaisissa sekä tuomioistuimissa.

Valtakirja on voimassa 31.12.2023 asti.

Helsingissä 1. päivänä joulukuuta 2022

PEAB INDUSTRI OY

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Juhana Helin".

Juhana Helin, toimitusjohtaja

Peab Industri Oy

luvat@peabindustri.fi

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa (YVAL 252/2017), Peab Industri Oy, Laukaa

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA

HANKE JA HANKKEESTA VASTAAVA

Maa-ainesten otto ja kiven louhintaa ja murskaus, Laukaa. Hankkeesta vastaa Peab Industri Oy (Peab).

ASIAN VIREILLETULO

Laukaan kunta on toimittanut 15.6.2022 Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle lausuntopyynnön, joka koskee Laukaan kunnan Hallamäen ja Hyyriäismäen alueille sijoittunutta maa-ainesten ottotoimintaa. Lausuntopyyntö koskee Peab Industri Oy:n, Marko ja Mika Hämäläisen ja NCC Industry Oy:n maa-ainesten ottoa, kiviaineksen louhintaa ja murskausta kyseisellä alueella. Kunta on ilmoittanut ELY-keskukselle, että edellä mainittujen kolmen toimijan enimmäisottomäärä ylittää yhdessä YVA-lain hanke-luettelon mukaisen ottomäärän (lain liite 1, kohta 2b), joka on 200 000 k-m³ vuodessa. Laukaan kunta on pyytänyt ELY-keskukselta lausuntoa siitä, onko enimmäisottomäärään viitaten tarpeen aloittaa YVA-lain (252/2017) mukainen menettely. Lausunnon antamiselle ELY-keskus pyysi lisäaikaa 31.8.2022 asti.

Laukaan kunnan kirjeen johdosta ELY-keskus on päättänyt laittaa vireille YVA-lain mukaisen yksittäistapauspäätösmenettelyn 16.9.2022 (YVA-päätösmenettely). YVA-lain mukainen yksittäistapauspäätös (YVA-laki 252/2017, 3 §) tehdään kunkin toimijan/hankkeen osalta erikseen. Koska Marko ja Mika Hämäläisellä on voimassa oleva lupa kyseiseen toimintaan, ei YVA-päätösmenettelyä aloiteta heidän toimintansa osalta. YVA-päätösmenettely on aloitettu Peab Industri Oy:n ja NCC Industry Oy:n toiminnan osalta. Tämä päätös koskee Peab Industri Oy:n toimintaa.

20.1.2023

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hanke

Peab Industri Oy, on hakenut Laukaan kunnalta maa-aines- ja ympäristölupaa kalliokivineksen louhinnalle ja murskaukselle Laukaan Hyyriäismäellä omistamalleen kiinteistölle Laukaan Leppävedellä. Hakemus oli jätetty silloisella yritysnimellä YIT Teollisuus Oy, joka on sittemmin yrityskauppojen myötä muuttunut Peab Industri Oy:ksi. Yritys on toiminut alueella jo aiemmin nimellä Lemminkäinen Infra Oy. Maa-aines- ja ympäristölupa (yhteislupa) on myönnetty osittain hakemuksen mukaiselle alueelle Laukaan lupalautakunnan päätöksellä (19.2.2020). Vaasan hallinto-oikeus on Peab Industri Oy:n valituksen myötä tehnyt asiasta päätöksen (451/03.04.04.19/2020, 6.5.2022), jossa se on palauttanut asian valituksenalaiselta osin (laajennusalue Laaniahontien länsipuolella) uudelleen käsiteltäväksi.

Peab Industri Oy:n hakeman ottamisalueen pinta-ala oli yhteensä 12,6 hehtaaria, josta noin 10,5 hehtaaria sijoittuu kaavan mukaiselle TY-alueelle. Tästä uuden laajennusalueen osuus on noin 7,9 ha. Laajennusalue sijaitsee Laaniahontien länsipuolella, mihin muodostuisi noin 5,4 hehtaarin kokoinen tasainen kenttä haetun ottotoiminnan myötä.

Peab Industri Oy:n vuosittainen maksimiottomäärä on määrätty 19.2.2020 myönnettyssä maa-aines- ja ympäristölupapäätöksessä 150 000 tonniin eli noin 55 560 kuutioon. Peab Industri Oy toteaa, että luvassa määrätty ottomäärä on riittävä eikä mahdollisen laajennuksen myötä vuotuista enimmäismäärää tulla muuttamaan. Lainvoimaisen lupapäätöksen ja suunnitelman mukaisen laajennusalueen ottamisalueiden yhteispinta-ala on 12,6 ha.

Peab Industri Oy:n näkemyksen mukaan ottamistoiminta tukee lupahakemuksen kohteena olevan alueen yleiskaavan mukaista käyttöä. Yleiskaavassa lupahakemuksen mukaiselle ottamisalueelle ei ole määrätty toimenpiderajoituksista. Myöskään Keski-Suomen maakuntakaavan merkinnät eivät hanketoimijan mukaan estä lupahakemuksen mukaista ottamistoimintaa. Keski-Suomen maakuntakaavassa lupahakemuksen mukaisella ottamisalueella on merkinnät "biotalouteen tukeutuva alue ja/tai monipuolinen työpaikka-alue".

Hankkeen toimintaympäristö

Alueella ei ole asemakaavaa. Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavassa Peab Industri Oy:n kiinteistö sijaitsee alueella, mihin on osoitettu EO- ja TY-kaavamerkinnät. Suunnitelma-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen ei hanketoimijan mukaan jää MY- tai luo 1 -kohteita. Hankealueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita eikä muita merkittäviä luontokohteita. Alue ei sijaitse luokiteltujen pohjavesialueiden läheisyydessä. Maakunnallisesti arvokas Leppäveden maisema-alue jää hankealueen pohjoispuolelle. Ympäristöön

20.1.2023

kohdistuvat vaikutukset arvioidaan kaikkiaan vähäisiksi lukuun ottamatta asutukseen kohdistuvaan haittaa, kuten mm. melu, pöly ja tärinä.

Hankkeesta vastaavan arvio hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista ja esitykset haittojen lieventämistoimista

Peab Industri Oy toteaa, että merkittävimpana ympäristönäkökohtana, johon hankkeella voi todennäköisesti olla merkittäviä vaikutuksia, on asutukseen kohdistuva meluhaitta. Toiminnasta voi aiheutua myös pöly- ja tärinähaittaa sekä liikenteen aiheuttamaa haittaa. Muilta osin, mm. luontoarvoihin, pohja- ja pintavesiin, ei hankkeesta vastaava arvion mukaan muodostu merkittävää haittaa. Liikenteen osalta hankkeesta vastaava toteaa, että laajennusosalla sinänsä ei ole vaikutusta liikenteen määrään vaan ennemminkin kiviaineksen kysyntä ja siitä johtuvat kuljetusmäärät.

Hankkeesta vastaavan mukaan pääosa lähimmistä häiriintyvistä kohteista on asuinrakennuksia ja alueelle sijoittuvien muiden vastaavien hankkeiden yhteismelun vaikutusalueelle sijoittuu yksi loma-asunto. Peab Industri Oy on todennut, että se tulee noudattamaan meluntorjunnassa luvassa määrättyjä määräyksiä. Näitä ovat tekniset ratkaisut, meluvallit ja melua aiheuttavien työvaiheiden porrastaminen.

Hankkeesta vastaava toteaa, että pölyn leviämistä estetään osin samoilla toimilla kuin melunkin osalta. Lisäksi lupamääräyksen mukaan pölyhaitan torjumiseen tulee varautua esim. kastelulla, kuormien ja varastokasojen peittämisellä, aseman sijoittamisella ja rakenteilla (mm. koteloinnilla), alueen rintauksilla ja tuotekasojen sijoittelulla. Pölyn lähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää CaCl₂:a, NaCl:a, lipeää tai muita pohjavedelle tai maaperälle haitallisia kemikaaleja.

Tärinä johtuu lähinnä louhintaräjäytyksistä. Sen osalta hankkeesta vastaava toteaa, mikäli mittaukselliset antavat aiheutta, voi Peab Industri Oy tehdä tarvittavia toimia tärinän hallitsemiseksi, kuten kenttäkokoa pienentämällä.

Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta alueella esiintyvään liito-oravaan eikä selvityksen mukaan liito-oravan esiintymistä kiinteistöllä ei pidetä todennäköisenä. Toiminta-alueen ympäristöön jätetään riittävät suojavyöhykkeet.

Hankealue ei sijaitse pohjavesialueella. Suunnitelma-alueelta syntyvät vedet ohjataan saostusaltaan kautta etelään.

Hankealueen välittömään läheisyyteen sijoittuu Marko ja Mika Härmäläisen maa-ainesten ottotoimintaa (toiminnalle on voimassa oleva lupa) ja noin 0,5 km päähän sijoittuu NCC Industry Oy:n suunniteltu ottotoiminta. NCC Industry Oy:llä on vireillä Laukaan kunnassa yhteislupahakemus maa- ja kiviaineiden ottoon sekä ylijäämämaiden sijoittamiseen. Vuosittaisten ottomäärien ja ottopinta-alojen osalta Peab Industri Oy on todennut, että sekä Peab Industri Oy että NCC Industry Oy ovat laskeneet ottomääriä siten, etteivät ne

20.1.2023

ylitä vuodessa YVA-lain hankeluettelon mukaista enimmäisottomäärää toiminta-alueillaan yhteenlaskettuna (Taulukot 1 ja 2).

Taulukko 1. Vuosittaiset ottomäärät, Marko ja Mika Hämäläinen, NCC Industry Oy ja Peab Industri Oy.

Vuosittaiset ottomäärät huomioiden Peab Industri Oy:n yhteislupa ja NCC Industry Oy:n muutos hakemukseen Toimija	Enimmäisottomäärä [m³]	Enimmäisottomäärä [tn]	Keskimääräinen ottomäärä [m³]	Keskimääräinen ottomäärä [tn]
Peab Industri Oy	55 560	150 000	44 444	120 000
NCC Industry Oy	68 519	185 000	29 630	80 000
Marko ja Mika Hämäläinen	74 074	200 000	54 690	147 500
Yhteensä	198513	499 500	128 764	347 500

Taulukko 2. Ottamisalueiden pinta-alat, Marko ja Mika Hämäläinen, NCC Industry Oy ja Peab Industri Oy.

Toimija	Lainvoimainen lupapäätös, ha	Suunnitelman mukainen, ha	Yhteensä, ha
Peab Industri Oy	4,7	7,9	12,6
NCC Industry Oy		6,4	6,4
Marko ja Mika Hämäläinen	3,28		3,28
Yhteensä	7,98	14,3	22,28

ASIAN KÄSITTELY

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Peab Industri Oy:ltä ajantasaiset tiedot yrityksen toiminnasta alueella. Hankkeesta vastaava on toimittanut ELY-keskukselle seuraavat asiakirjat (7.10.2022):

- Hanketiedot_PeabIndustri_Laukaa_Lamminmäki_20221007.pdf
- Liite1_Yhteislupa_190220-270230_osin_lainvoimainen.pdf
- Liite2_Suunnitelmakartat.pdf
- Liite3_Melumallinnus_20190906.pdf - Lamminmäen kiviainesalueiden meluselvitys
- Liite4_Melumittausraportti 20210701.pdf
- Liite6_Selvitys 20220207.pdf (selvitys toiminnan pölyhaitasta)
- Liite7_Liito-oravaselvitys_20200129.pdf
- Liite7_Selvitys_YIT_20200320.pdf (selvitys toiminnasta tullesiin huomautuksiin)
- Liite8_Lähde_lausunto_20200227.pdf

20.1.2023

Viranomaisten kuuleminen

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt hankkeesta lausunnot seuraavilta tahoilta: Laukaan kunta, Jyväskylän kaupunki, Keski-Suomen liitto ja Keski-Suomen museo. Lausunnot saatiin Laukaan kunnan ympäristönsuojelun ja kaavoituksen osalta. Saadut lausunnot on toimitettu hankkeesta vastaavalle ja niistä on pyydetty vastineet. Hankkeesta vastaava on antanut oman vastineensa 16.12.2022. Ohessa lausunnot ja hanketoimijan vastine. Lausunnot ja vastine ovat osittain tiivistettyinä. Lisäksi ennen päätöksen tekoa on hankkeesta pyydetty asiantuntijakommentit Keski-Suomen ELY-keskuksen eri asiantuntijoilta.

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toteaa lausunnossaan, että Vaajakoskentien varteen Lamminmäen ja Hyyriäismäen alueille on myönnetty maa-aines- ja ympäristöluvut kahdelle vierekkäiselle toimijalle, joista toinen on Peab Industri Oy. Peab Industri Oy oli hakenut yhteislupaa laajemmalle alueelle myös Laaniahontien länsipuolelle, mutta Laukaan kunnan päätöksessä (19.2.2020) toiminta rajattiin jo olemassa olevalle ottoalueelle. Vaasan hallinto-oikeus palautti lupa-asian käsiteltäväksi laajennusalueen osalta, ja tältä osin hakemus käsitellään uudelleen. Myös NCC Industry Oy on laittanut vireille maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen lähikiinteistölle Vaajakoskentien toiselle puolelle.

Laukaan kunta toteaa, että alueen kolmen hankkeen esitetty vuosittainen kiviaineksen enimmäisottomäärä ylitti YVA-lain liitteen I hankeluettelossa kohdassa 2 b) esitetyn soveltamismenettelyn rajan (otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa) ollen 233 963 kiintokuutiota. YVA-lain 3 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin ko. pykälän 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Laukaan ympäristönsuojelu on pyytänyt hankkeiden yhteisvaikutusten johdosta Keski-Suomen ELY-keskukselta lausuntoa mahdollisesta YVA-tarveharkinnasta.

Laukaan kunnan kaavoitusviranomainen vastaava on taho esittänyt lausuntonaan seuraavaa:

Hyyriäismäen alueelle sijoittuu kaksi kiviaineksen ottoaluetta. Lisäksi näiden läheisyyteen on haettu kahta uutta maa-aines- ja ympäristölupaa kiviaineksen ottoon. Toiminta aiheuttaa ympäristövaikutuksia, joista melu on merkittävin. Jo olemassa olevasta toiminnasta on tullut haittailmoituksia melun lisäksi myös pölystä ja sinkoilleesta kiviaineksestä. Lähimmät häiriintyvät kiinteistöt ovat toimijoilla osittain samat, jolloin ympäristövaikutuksia tulee tarkastella yhdessä. Kiviainesottom toiminnan lisääntyessä myös ympäristövaikutukset lisääntyvät. Ympäristövaikutusten arvioinnissa tulee ottaa huomioon myös liikenteestä aiheutuvat ympäristöhaitat.

20.1.2023

Kunnanhallitus katsoo, että YVA-menettelyn tarpeellisuuden arviointi jätetään Keski-Suomen ELY-keskukselle, jolla on menettelyn vaatima ammattitaito. Hallitus kuitenkin korostaa, että menettelytarpeen arvioinnissa tulee ottaa huomioon ympäristövaikutusten ohella myös hankkeiden vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, aineelliseen omaisuuteen, maisemaan ja kulttuuriperintöön (YVA-laki 2 § kohta 1) c.)

Lisäksi kunnanhallitus esittää päätöksenteossa huomioitavaksi alueen yleiskaavat. Osa toiminta-alueista sijoittuu yleiskaavassa osoitetulle ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuustoiminnan alueelle (TY ja TY-1), jonka maankäyttö on tarkoitus tutkia ja ratkaista tarkemmin asemakaavoituksella. Yleiskaavatasoisella suunnitelmalla ei pystytä riittävästi huomioimaan alueen erityispiirteitä eikä ohjaamaan maankäyttöä yksityiskohtaisesti esim. esirakentamisen näkökulmasta. Ennen alueen esirakentamista ja käyttöönottoa tulee TY- ja TY-1 –alueilla maankäyttö ratkaista asemakaavalla. Asemakaavalla voidaan määrätä ja ohjata alueella tapahtuvan toiminnan sijoittumista ja laatua sekä asettaa toimintaan liittyviä rajoituksia ja raja-arvoja esim. ympäristöhäiriöiden ja maisemakuvan osalta. Myös ympäröivä maankäyttö (esim. asutus, maa- ja metsätalous) ja selvitysten kautta esiin nousevat arvot (maisema, luonto) on mahdollista huomioida paremmin vuorovaikutteisessa suunnitteluprosessissa.

Ottotoiminnan ympäristövaikutukset vaikeuttavat ja osittain estävät myös yksityisten maanomistajien rakentamismahdollisuuksia. Muun muassa yleiskaavakartassa osoitettujen viiden asuinrakennuspaikan sekä mitoituksen kautta muodostuvan kolmen rakennuspaikan toteuttaminen ei ole mahdollista alle 300 metrin etäisyydellä ottoalueista.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Ympäristövaikutusten osalta Peab Industri Oy (Peab) toteaa omassa vastineessaan, että kyse on kiven otto -hankkeista (YVA-laki, liite 1, 2 b) -kohta), joita koskee yksityiskohtainen toimialaa säätelevä lainsäädäntö. Peab korostaa, että alueelle sijoittuvat hankkeet eivät yhteenlaskettunakaan täytä YVA-lain hankeluettelon kiven ottoa koskevia hankerajoja. Maa-aines- ja ympäristölupamenettelyjen yhteydessä on mahdollista selvittää vaikutuksia ja tarkentaa vaatimuksia ympäristöhaittojen vähentämiseksi toimialaa koskevan lainsäädännön puitteissa.

Melun osalta Peab ja NCC Industry Oy ovat esittäneet samanaikaisen toiminnan yhteenlasketut mallinnetut melutasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Peab toteaa, lisäksi, että toiminta-ajat ovat toimialaa säätelevän muraus-asetuksen (VnA 800/2010) 8 §:n mukaiset. Siten niissä on huomioitu toiminnan sijoittuminen alle 500 m etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

Pölyn torjuntaa on lainvoimaisen lupapäätöksen mukaisesti mahdollista tehdä käytännössä vain koteloinneilla ja vedellä toimintojen sijoittelun lisäksi. Peab huomauttaa, että sen osalta vuosittainen ottomäärä ei ole laajennusalueen myötä kasvamassa, eikä siten pölyhaittaa muodostu jo luvitettua toimintaa enemmän.

20.1.2023

Tärinän osalta Peab Industri Oy toteaa, että tärinävaikutukset eivät kertaannu. Vaikka räjäytyksiä voi olla useammin vuosittain kuin nykyisten, jo luvitettujen toimintojen aikana, on kuitenkin huomioitava, että vuosittaista ottomäärää on rajattu ja tultaneen myös rajamaan, joten tärinähaittaa ei voida arvioida kohtuuttomaksi.

Peab Industri Oy toteaa edelleen, että hakemuksen mukainen ottamistoiminta edistää alueen ottamista kaavan mukaiseen käyttöön ja huomauttaa, että alueella on ollut ottotoimintaa vuosittain 2010-luvulta saakka, ja ottaminen edistyy siten suunnitellusti.

Kaavoituksen osalta Peab Industri Oy toteaa, että se, että kaavoitusviranomaisen käsityksen mukaan esirakentaminen vaatii asemakaavan laatimista, ei Peab:n käsityksen mukaan voi missään nimessä tarkoittaa sitä, että YVA-menettely olisi tarpeen.

Peab viittaa Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisun (6.5.2022, Dnro 451/03.04.04.19/2020, liite 1.) perusteluihin:

"Haettu laajennusalue on lainvoimaisessa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alueeksi (TY). Se, että aluetta ei ole kaavoituksessa nimenomaan osoitettu maa-ainesten ottotoimintaan, ei ympäristönsuojelulain 12 §:n tai maa-ainelain 3 §:n 2 momentin sanamuotojen perusteella muodosta estettä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle. Myöskään alueen kaavamerkintä (TY) ei sinänsä muodosta estettä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle.

Hallinto-oikeus katsoo edellä mainittu huomioon ottaen, että hakemusta ei olisi tullut laajennuksen osalta hylätä tosiasiallisesti vain kaavoitusviranomaisen lausunnon perusteella. Luvan myöntämisedellytysten kannalta ratkaisevaa on, aiheutuisiko hakemuksessa tarkoitettu ottamisesta ympäristönsuojelulain 12 §:ssä tai maa-ainelain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus. Lupaharkinnassa olisi tullut muun ohella arvioida, saattaako hanke vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa osoitetun pääkäyttötarkoituksen mukaisesti ottaen huomioon hakemuksessa, ja asian käsittelyssä muuntoinkin esitetyt seikat."

Peab toteaa, että vastaavasti, mitä Vaasan hallinto-oikeus on lausunut kaavoitusviranomaisen lausunnon merkityksestä luvan myöntämisedellytysten kannalta, voidaan todeta, että kaavoitusviranomaisen näkemystä asemakaavan tarpeellisuudesta ennen esirakentamista, ei voida pitää perusteena YVA-menettelyn tarpeelle. YVA-menettely ei tuo lisäarvoa kaavoitusviranomaisen esittämään ongelmaan asemakaavan tarpeesta. Ei ole tarkoituksenmukaista, että toiminnanharjoittajilla teetetäisiin yksityiskohtaisempia kaavoitusta varten tarvittavia selvityksiä YVA-menettelyn yhteydessä.

Luvitettavalla ottotoiminnalla ei ole pysyviä kunnanhallituksen lausunnossa esitettyjä vaikutuksia asuinrakentamiseen. Tilapäisiä vaikutuksia ympäristöön aiheutuvat toiminnot olisivat sen sijaan järkevintä toteuttaa ennen kuin mahdollinen asuntojen rakentaminen alueelle toteutuu.

Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavan kaavaselostuksessa on ympäristön häiriötekijöiden, melun ja tärinän osalta todettu seuraavaa:

20.1.2023

"Yleiskaavassa on osoitettu uusia teollisuusalueita (TY ja TY-1) paikoitellen sellaisille alueille, joiden läheisyydessä sijaitsee asuinrakentamista. Teollisuusalueiden toteuttamisen aiheuttamia ympäristöhaittoja naapurikiinteistöille on pyritty vähentämään maa- ja metsätalousalueiden muodostamalla suojavyöhykkeillä. Kaikki uudet teollisuusaluevaraukset on osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomina."

Jo kaavan laatimisen yhteydessä on huomioitu kaavaselostuksen mukaan rakentamisvaiheen häiriöt asuinrakentamiselle.

Laukaan lupalautakunnan 19.2.2020 tekemän Peab:n osittaisen kielteisen päätöksen jälkeen Laukaan lupalautakunta on myöntänyt 25.3.2020 Peab:n ottamisalueen pohjoispuolella sijaitsevalle, saman yleiskaavan vaikutuspiirissä olevalle ja osittain vastaavaan teollisuuskäyttöön (TY) varatulle alueelle maa-aines- ja ympäristöluvan kiviaineksen louhimiin ja murskaukseen toiselle toimijalle. Ottaminen rajautuu Peab:n ottamisalueeseen. Kyseisen kiinteistön kohdalla ottamistoiminnan sijoittumista TY-alueeksi merkitylle alueelle ei ole nähty luvanmyöntämisen esteeksi.

Liikenteen osalta Peab toteaa, että liikennöinti ei poikkea liikenteestä, jota alueelle on kaavan mukaisesti suunniteltu. Kaavamerkinnät ja niihin liittyvät kaavaselostuksen tarkennukset on esitetty jo hanketiedoissa (7.10.2022). Peab korostaa, että Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavassa on jo varauduttu Vaajakoskentien (maantie 638) lisääntyvään liikenteeseen, kuten kaavaselostuksesta käy ilmi:

"Teollisuusaluevarausten sijoittaminen maantien 638 varteen pohjautuu osaltaan myös tien lisääntyvään liikennöintiin (Vaajakoski-Leppävesi-Tikkakoski -tiesuunnitelma)." Peab:n käsityksen mukaan liikenne on jo siis huomioitu yleiskaavan valmistelussa.

Peab Industri Oy näkee, että vireillä olevien lupa-asioiden osalta tarvitaan Laukaan ympäristönsuojeluviranomaiselta lupaharkintaa, joissa toiminnoista aiheutuvat haitat on edellä esitetyllä tavalla mahdollista käsitellä ja niitä voidaan tarvittaessa rajoittaa. Peab Industri Oy ei näe, että YVA-menettely lisäisi kyseisissä hankkeissa YVA-lain tavoitteen mukaisesti ympäristövaikutusten arviointia, tiedon saantia tai osallistumismahdollisuuksia. Nämä toteutuvat jo maa-aines- ja ympäristölupaprosesseissa.

Peab Industri Oy toteaa, että hankkeet eivät estä kaavojen mukaista käyttöä. Hankkeiden vaikutukset kalliokiviaineksen louhinnan osalta vastaavat yleiskaavan toteuttamisen edellyttämää louhintaa. Peab Industri Oy toteaa, että ympäristön ja asukkaiden kannalta on parempi, että toiminnot toteutetaan luvanvaraisesti nyt, kun ympäristönsuojeluviranomaisella on paremmat mahdollisuudet rajoittaa toiminnasta aiheutuvia haittoja ennen asema-kaavan toteuttamista, jolloin toimintaa harjoitetaan mahdollisesti osittain rakentuneen alueen keskiössä.

20.1.2023

KESKI-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää, että hankkeeseen ei sovelleta lakia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVAL 252/2017).

Päätöksen perustelut

Sovellettavat lainkohdat

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVAL 252/2017) sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan sovellettavan lain liitteessä 1.

YVA-laissa hanke määritellään seuraavasti: laitoksen, toiminnan ja rakennustyön toteuttamista sekä muuta luonnonympäristöön ja maisemaan kajoamista sekä mineraalivarojen hyödyntämistä. YVA-lain mukaisella ottamistoiminnalla tarkoitetaan lähtökohtaisesti maa-aineslain mukaista ottamista, ei rakentamisen yhteydessä tehtävää maanrakennustoimintaa. ELY-keskuksen käsityksen mukaan tässä hankkeessa on kyse nimenomaan luvanvaraisesta maa-ainesten otosta ja näin ollen hanke voi vaikutustensa kautta edellyttää YVA-lain mukaista menettelyä, vaikka YVA-menettelyä edellyttävät hankerajat eivät ylityisikään.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin lain 3 § 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 3 § 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 3 § 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

YVA-lain (252/2017) liitteen 1 hankeluettelon mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan 2) luonnonvarojen otto ja käsittely, alakohta b) kiven, soran tai hiekan otto, kun ottamisalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria, tai otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

Hankkeen ominaisuudet

Peab Industri Oy:n hakeman ottamisalueen pinta-ala oli kokonaisuudessaan 12,6 hehtaaria, mistä laajennusalueen pinta-ala oli noin 7,9 hehtaaria. Alueesta noin 10,5 hehtaaria sijoittuu kaavan mukaiselle TY-alueelle. Peab Industri Oy:n vuosittainen

20.1.2023

maksimiottomäärä on määrätty 19.2.2020 myönnettyssä maa-aines- ja ympäristölupapäätöksessä 150 000 tn/a eli noin 55 560 m³/a. Laajennusalueen käyttöönotolle ei myönnetty lupaa, joten vuosittainen ottomäärä on 55 560 m³/a ja ottamisalueen pinta-ala 4,7 ha.

Koska Peab Industri Oy:llä on jo aiemminkin alueella tapahtuneeseen maa-ainesten ottoon ja kiviaineksen louhintaa myönnetty jatkolupa, tulee tässä tapauksessa harkittavaksi se, onko haetun laajennusalueen (7,9 ha) tuoma lisä ympäristövaikutuksiltaan niin merkittävä, että se edellyttäisi YVA-lain mukaista menettelyä. Vuosittainen ottomäärä, 55 560 m³, pysyisi hanketoimijan ilmoituksen mukaan ympäristöluvan mukaisessa ottomäärässä riippumatta siitä, onko laajennusalue käytettävissä vai ei. Ottamisalueen pinta-ala kasvaisi nykyisestä 4,7 hehtaarista 12,9 hehtaariin.

Nyt myönnetyn luvan mukainen ottoalueen pinta-ala on 4,7 ja laajennusalueen pinta-ala olisi 7,9 ha, jolloin pinta-alalisäys olisi huomattava nykyiseen nähden. Koko suunnittelualueen koko olisi yhteensä laajennusalue huomioon ottaen 12,9 ha, mutta se ei ylittäisi YVA-lain hankeluettelon mukaista rajaa ollen siitä (vähintään 25 ha) noin puolet. ELY-keskus huomauttaa, että vaikka ottomäärä pysyisi samana kuin nyt luvassa on myönnetty, tulisi ottoalue kuitenkin laajenemaan laajennusalueen myötä ja siten myös lähemmäksi häiriintyviä kohteita. Lähimmät häiriintyvät kohteet ovat noin 300 - reilun 500 metrin päässä. Uusia vaikutuskohteita ei kuitenkaan laajennuksen myötä muodostu, mutta toiminnan siirtyessä lähemmäksi Vaajakoskentietä, toiminta siirtyisi myös lähemmäksi häiriintyvää asutusta. Laajennuksen myötä hankkeen vaikutukset kohdistuisivat edelleen pääosin lähimpiin häiriintyviin kohteisiin, mutta laajennuksen myötä vaikutukset voisivat muodostua merkittäviksi, jollei toiminnassa otettaisi käyttöön melun- ja pölyntorjuntaa.

Merkittävimmät ympäristöriskit liittyvät polttonesteiden, kemikaalien ja jätteiden käsittelyyn ja varastointiin, joista voi vuotojen tai vahinkojen seurauksena aiheutua maaperän pilaantumisen vaaraa. Toiminnassa syntyvät jätteet ovat lähinnä alueella hyödynnettävää ylijäämämaata sekä koneiden ja laitteiden huollossa syntyviä jätteitä, jotka toimitetaan muualla käsiteltäväksi.

Hankkeen sijainti

Hankealueista Peab Industri Oy ja Marko ja Mikä Hämäläisen ottoalueen sijaitsevat välittömästi toistensa vieressä ja NCC Industry Oy toiminta sijaitsee noin 0,5 kilometrin päässä edellä mainituista toiminnoista. Peab Industri Oy:llä on ollut edellinen maa-aineslupa ja ympäristölupa toimintaansa vuodesta 2012 lähtien ja kyseiselle alueelle on myönnetty lupa jatkaa toimintaa jo käytössä olevalla alueella. Laajennusalueelle ei ole myönnetty lupaa. Marko ja Mika Hämäläisen toiminnalle on myönnetty lupa maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiviaineksen louhimiseen ja murskaamiseen ja pilaantumattomien maa-ainesten vastaanottoon vuonna 2020. NCC Industry Oy:llä on vastaava lupahakemus vireillä Laukaan kunnassa.

20.1.2023

Osa toiminta-alueista sijoittuu yleiskaavassa osoitetulle ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman teollisuustoiminnan alueelle (TY ja TY-1).

ELY-keskus toteaa hankealueen sijainti huomioon ottaen, ettei alueen ympäristö ole luontoarvoiltaan sellainen, että laajennusalue aiheuttaisi tältä osin merkittävää haittaa. Liito-oravaselvitys on asianmukaisesti tehty. Vanhan ottoalueen vieressä liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka. Tämä on kuitenkin 200 metrin päässä suunnitellusta ottoalueesta, jolla metsärakenne ei ole liito-oravan suosimaa. Luonnonsuojelulailla suojeltuja alueita ei ole hankealueen läheisyydessä, eikä tiedossa ole luonnonsuojelulailla suojeltuja lajeja. Hankealueen läpi menevän tien laitaan lienee mahdollista jättää kulkuyhteydet mahdollistavat puut pystyyn.

Hankkeella ei todennäköisesti ole YVA-lain tarkoittamaa merkittävää vaikutusta Leppäveden maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle, joka sijoittuu hankealueen pohjoispuolelle noin 120 metrin päähän maisema-alueen rajasta. Väliin jäävä alue on puustoista. Ottoalue on kuitenkin jo muuttanut alueen maisemaan paikallisesti ja on mahdollista, että soranottoalue tulisi laajennuksen myötä näkymään Vaajakoskentielle. Kasvava puusto ja maaston muodot voivat pienentämään vaikutusta. Hankealueelle tai sen vaikutuspiiriin ei sijoitu tärkeitä pohjavesialueita tai pintavesikohteita. Alueella on tarkkailtu pohjaveden ja Nojosalmen pinnankorkeuksia toiminnan aikana eikä niissä ole havaittu muutoksia.

YVA-lain mukaisesti YVA-päätöstä tehtäessä tulee ottaa huomioon myös nykyinen ja hyväksytyjen kaavojen mukainen maankäyttö. Suunniteltu hanke ei saa estää kaavan mukaista toimintaa alueella. ELY-keskus huomauttaa, että nykyinen toiminta ulottuu osittain TY-merkinnän mukaiselle kaava-alueelle. ELY-keskuksen käsityksen mukaan nykyinen ottotoiminta ei ole kaavan mukaista toimintaa, mutta ottaen huomioon jo annettu jatkolupa Peab Industri Oy:n toiminnalle, ELY-keskus arvioi, ettei ottotoiminnan ole tältä osin arvioitu lupaa myönnettäessä vaikeuttavan kaavan mukaista toimintaa myöhemminkään kyseisellä alueella. Lähtökohtaisesti alueen rakentaminen kaavan mukaiselle häiriötä aiheuttamattomalle teollisuustoiminnalle edellyttäneen puuston poistamista ja alueen tasauksista, joka tapauksessa, mitä toiminnan luonteesta johtuen voidaan pitää jossain määrin luonteeltaan ja vaikutuksiltaan samantyyppisenä kuin maa-ainesten ottoa. Merkittävänä erona voidaan kuitenkin pitää ajallista kestoa. Rakentamishankkeen osalta ajallinen haitta lähiasutukselle, mm. melun ja pölyn osalta, on vain rakentamisen aikaista haittaa, mutta maa-ainesten ottoon ja kiven louhintaan ja murskaukseen haettu aika on 15 vuotta. Kaavoituksen osalta ELY-keskus toteaa, että kunnalla on toimivalta alueiden käytön suunnittelusta oman kuntansa alueella, eikä ELY-keskus ota siihen tältä osin kantaa.

Vaikutusten luonne

Alueella on jo ollut käynnissä maa-ainesten ottoa ja kiviaineksen louhintaa, joten alueen luonne pysyy samantyyppisenä riippumatta siitä, otetaanko laajennusalue käyttöön vai ei. Vaikutus on erityisesti paikallinen. Hankkeesta voi aiheutua lähimmille kiinteistöille merkittävää haittaa, jollei haittoja pyritä ehkäisemään. Haitta kohdistuu muutamaan

20.1.2023

kiinteistöön ja laajennusalueen käyttöönotto tuo haittaa aiheuttavaa toimintaa lähemmäksi Vaajakoskentieä ja siten myös lähemmäs häiriintyvää kohdetta. Hanke on jo muuttanut alueen luonnetta, eikä laajennusalueen arvioida muuttavan aluetta siinä määrin, että alueen nykyiset piirteet muuttuisivat niin merkittävästi, että muutosten merkittävyyttä olisi tarpeen tarkastella YVA-lain mukaisessa menettelyssä. ELY-keskus arvioi, että hankkeesta johtuvia vaikutuksia voidaan myös vähentää kohtuullisesti riittävillä lupamääräyksillä ja niitä noudattamalla.

Mikäli laajennusalueelle myönnetään lupa maa-ainesten ottoon ja kiven louhintaan ja murskaukseen hakemuksen mukaisesti, on toiminnan aiheuttama mahdollinen haitta lähikiinteistöille pitkäaikainen.

Yhteisvaikutus muiden olemassa olevien ja/tai hyväksytyjen hankkeiden kanssa

Kun otetaan huomioon Marko ja Mikä Härmäläisen ottoalueen rajautuminen Peab Industri Oy:n hankealueeseen, voidaan käytännössä puhua yhtenäisestä 7,98 hehtaarin ottoalueesta. Peab Industri Oy:n laajennusalue huomioon ottaen ottoalueiden yhteenlaskettu pinta-ala on 15,88 ha, joka noin 60 %:a YVA-lain mukaisesta hankerajasta. Lupa maa-ainesten ja kiviainesten ottamiseen on yhteensä 129 634 m³/a, joka alittaa YVA-lain hankeluettelon mukaisen rajan (vähintään) 200 000 m³/a.

NCC Industry Oy hakee parhaillaan Laukaan kunnalta maa-aines- ja ympäristölupaa maa-ainesten ja kiven louhintaan ja murskaamiseen sekä pilaantumattomien (VNa 214/2007) ylijäämämaiden vastaanottoon. Lupaa haetaan vuosittaiselle ottomäärälle 68 519 m³/a. Ottamisalueen pinta-ala on hakemuksen mukaan 6,4 ha. Ylijäämämaita on tavoitteena ottaa alueelle enintään 49 000 tn/a maisemointiin ja meluvallin rakennustarpeisiin. Hankealue sijaitsee noin 0,5 kilometrin päässä Marko ja Mikä Härmäläisen ja Peab Industri Oy:n hankealueista.

Yhteensä edellä mainitun kolmen toimijan vuosittainen ottomäärä on 198 513 m³/a, joka on hyvin lähellä YVA-lain mukaista raja-arvoa. Kuten myös ottamisalueiden kokonaispinta-ala, 22,28 ha, on melko lähellä YVA-lain mukaista rajaa. ELY-keskus arvioi, että hankkeilla voi olla yhteisvaikutuksia erityisesti lähikiinteistöille ja erityisesti niille kiinteistöille, joihin voi kohdistua kahden tai jopa kaikkien kolmen toiminnan yhteisvaikutus.

Merkittävintä haittaa alueella aiheuttaa melu sekä mahdollinen pöly- ja tärinähaitta. Haittaa kohdistuu muutamaa kiinteistöön. Envineer Oy (6.9.2019) on laatinut yhteismelumallinnuksen Härmäläisen ja Peab Industri Oy osalta. Sen mukaan toiminnot voivat aiheuttaa häiriötä lähimmissä kiinteistöissä, mistä johtuen mm. toimintojen samanaikaisuuteen tulee kiinnittää huomiota ja melun torjunnasta tulee toimintojen osalta huolehtia. Toiminnot yhdessä aiheuttavat myös muutoksia alueen ympäristöön erityisesti paikallisesti ja vaikutus on vähintäänkin pitkäaikainen riippuen lopulta alueelle suunnitellusta ja tulevasta toiminnasta maa-ainesten oton loppumisen jälkeen.

20.1.2023

ELY-keskus huomauttaa, että sekä Hämäläisen että Peab Industri Oy:n nykyiselle toiminnalle on kuitenkin jo myönnetty luvat ja lupaharkinnan yhteydessä on tullut myös harkittavaksi toimintojen sijoittamisen mahdollisuus samalle alueelle. Peab Industri Oy:n laajennusalueen osalta ELY-keskus arvioi, että toiminnan siirtyminen lähemmäs Vaajakoskentietä voi lisätä mm. melu- ja pölyhaittaa lähimmille olemassa oleville ja suunnitelluille kiinteistölle. Lisäksi kyseisiin kiinteistöihin tulee mahdollisesti kohdistumaan meluhaittaa myös NCC Industry Oy:n toiminnan osalta.

Johtopäätelmät

Kun otetaan huomioon hankkeen sijainti, ominaisuudet ja vaikutusten luonne, ELY-keskus arvioi, että edellä mainituin perustein hankkeella ei kokonsa tai muiden ominaisuuksiensa puolesta voida katsoa olevan hankeluettelo-hankkeisiin verrattavissa olevia merkittäviä ympäristövaikutuksia eikä hankkeen toteuttaminen todennäköisesti aiheuta laajuudeltaan ja laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Vaikutukset eivät luonteeltaan tai kestoaltaan muutu oleellisesti nykyisestä, vaikka laajennusalue otettaisiin käyttöön. Hankkeen sijainnista johtuen hankkeen toiminnasta todennäköisesti aiheutuu häiriötä lähiympäristön asutukselle, mutta muutoin hankkeen aiheuttamat haitat mm. luonnonympäristön ja maiseman osalta voidaan arvioida vähäisiksi. Hankealue on jo muuttunut aiemmasta käytöstä johtuen, minkä vuoksi alueen luonteen muutosta ei voida pitää merkittävänä. Syntyviä haittoja voidaan lieventää hakemuksissa esitetyillä toimenpiteillä sekä toiminta-aikaa rajoittamalla, jolloin lieventämistoimenpiteet voidaan ottaa huomioon hankkeen vaikutusten merkittävyyden arvioinnissa.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella ELY-keskus katsoo, että hankkeeseen ei tule soveltaa YVA-menettelyä YVA-lain 3 §:n 1 tai 2–3 momenttien nojalla.

JATKOTOIMENPITEITÄ

Maisemavaikutusten lieventämiseksi Laaniahontien itäpuolella sijaitsevalla, olemassa olevalla ottoalueella tulee ottotoiminta ja maisemointi saattaa loppuun niiltä osin kuin se on mahdollista, mikäli uudelle laajennusalueelle tullaan myöntämään lupa. Lähtökohtaisesti koko alue tulee maisemoida ympäristöön sopivaksi ja turvalliseksi. Alueen jälkita-sauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja.

Ylijäämämaiden käsittelyssä on huomioitava mahdollinen riski vieraslajien leviämisestä asianmukaisella tavalla ja ottaa huomioon vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) määräykset. Alueella käytettävien työkoneneiden ym. osalta tulee varmistua siitä, että vieraslajit eivät pääse leviämään niiden välityksellä maa-ainesalueen ulkopuolelle. Melu-, pöly- ja tärinähaitan lieventämiseksi/ehkäisemiseksi tulee käyttää riittäviä ja toimivia haittojen ehkäisyyn soveltuvia toimia. Alueelta tulevien vesien käsittelyyn

20.1.2023

tarkoitettut laskeutusalttaat tulee mitoittaa riittävän suuriksi, jotta niiden toimivuus voidaan varmistaa.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017) 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017) 1 §.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (YVAL 37 §). Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea muutosta valittamalla. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 37 §:n 1 momentissa tarkoitettut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta ja hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan (YVAL 37 § 2 mom.).

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan todisteellisesti tiedoksi hankkeesta vastaavalle ja lähetetään tiedoksi asianomaisille viranomaisille.

Kuulutus sekä kuulutettava päätös ovat kuulutusaikana 24.1.2023 – 23.2.2023 nähtävillä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla www.ely-keskus.fi/kuulutukset/keski-suomi. Tieto kuulutuksesta julkaistaan Laukaan kunnan ilmoitustaululla joko sähköisesti tai muutoin kunnan valitsemalla tavalla.

ASIAKIRJAN HYVÄKSYMINEN

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt limnologi [REDACTED] ja ratkaissut johtaja [REDACTED].

20.1.2023

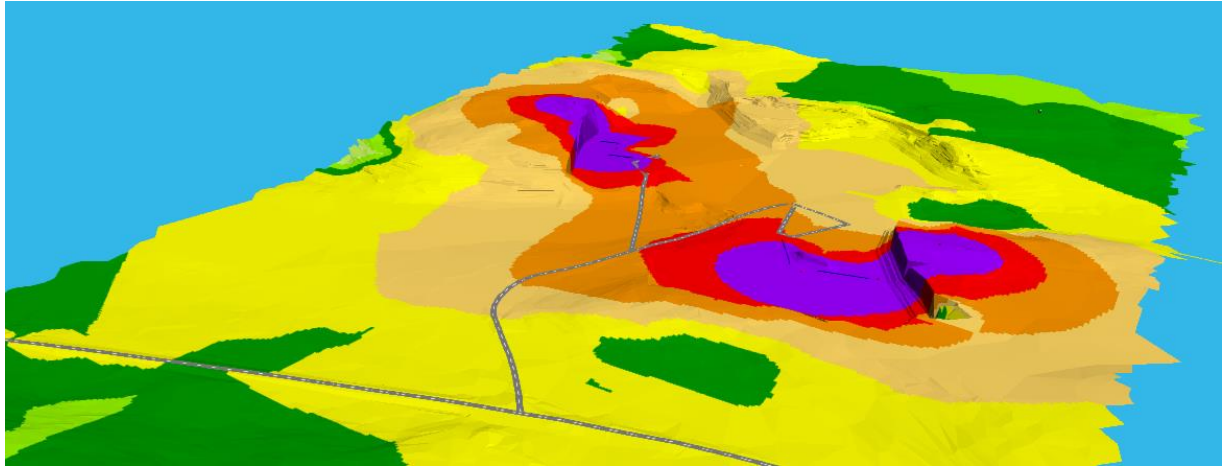
Liitteet	Valitusosoitus (toimitetaan vain hankkeesta vastaavalle)
Jakelu	Peab Industri Oy / Saantitodistuksella Laukaan kunta
Tiedoksi	Jyväskylän kaupunki Keski-Suomen liitto Keski-Suomen museo
Maksu	Päätöksestä ei peritä suoritemaksua
Lisätiedot	

Tämä asiakirja KESELY/2184/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/2184/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä [REDACTED] 20.01.2023 13:47

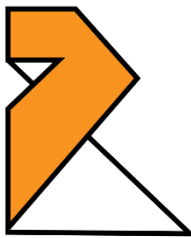
Ratkaisija [REDACTED] 0.01.2023 13:48

6.9.2019

Hämäläinen & YIT Teollisuus Oy

LAMMINMÄEN KIVIAINESALUEIDEN MELUSELVITYS

ENVINEER

HÄMÄLÄINEN & YIT TEOLLISUUS OY

Hämäläinen Marko ja Mika

Kristiina Hänninen

Ympäristöasiantuntija, Kiviaines

Puh. +358 400 787 453

kristiina.hanninen@yit.fi

ENVINEER OY

etunimi.sukunimi@envineer.fi

www.envineer.fi

Y-tunnus: 2850396-1

Projektinro: 10332_005

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO.....	4
2	TARKASTELUALUEEN KUVAUS	4
3	MELUN OHJEARVOT	5
4	MALLINNUS.....	6
4.1	MELUAVAT TOIMINNOT JA MELUPÄÄSTÖT	6
4.2	LEVIÄMISMALLI JA MAASTOMALLI	7
4.3	MALLINNUSTILANTEET JA TOIMINTOJEN Sijoittuminen	7
5	TULOKSET	9
5.1	YIT TEOLLISUUS OY:N ALUE	9
5.2	HÄMÄLÄISTEN ALUE	11
5.3	YHTEISMELUMALLINNUS	11
6	TULOSTEN TARKASTELU.....	15
6.1	YIT TEOLLISUUS OY	15
6.2	HÄMÄLÄINEN	15
6.3	YHTEISVAIKUTUKSET	15

Työssä on käytetty Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan 6/2019 aineistoa sekä Maanmittauslaitoksen maasto- ja taustakartta-aineistoa 2019.

1 JOHDANTO

Marko Hämäläinen ja Mika Hämäläinen sekä YIT Teollisuus Oy hakevat Laukaassa sijaitsevalle Lamminmäen alueella sijaitseville vierekkäisille kiinteistöille (410-406-8-323 ja 410-406-8-212) kalliokiviaineksen ottamislupia sekä ympäristölupia louhintaan ja murskaustoimintaan. Lupakäsittelyssä on tullut tarve selvittää toiminnan aiheuttamia meluvaikutuksia mallinnuksin, koska toiminnan läheisyyteen sijoittuu asutusta.

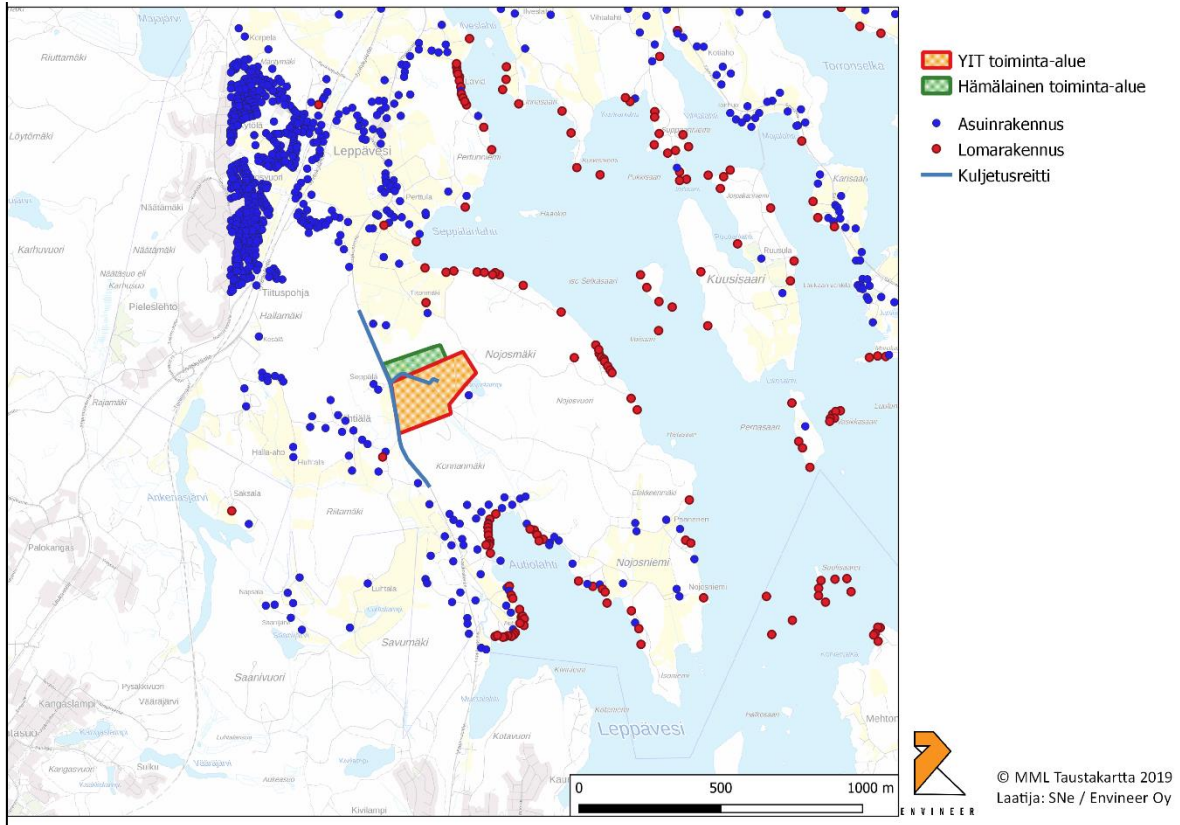
Hämäläinen suunnittelee uutta toimintaa kiinteistölle (410-404-8-323). Alueella on vastaavaa toimintaa aiemmin YIT Teollisuus Oy:n omistamalla kiinteistöllä (410-406-8-212). YIT Teollisuus Oy on uusimassa ottolupaansa, jolloin ottoalue ylettyisi kiinteistön länsilaidalle asti.

Tässä meluselvityksessä on huomioitu merkittävimmät melua aiheuttavat toiminnot ja arvioitu normaalinkaltaisen toiminnan aiheuttamia meluvaikutuksia mallinnuksin. Työssä on mallinnettu toiminnan aiheuttamia meluvaikutuksia toimijakohtaisesti (Hämäläinen, YIT Teollisuus Oy) eri toimintatilanteissa. Lisäksi työssä on tehty yhteismelumallinnus kahteen erilaiseen tilanteeseen. Vaikutusarvio on tehty vertaamalla mallinnustuloksia valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisiin ympäristömelun ohjearvoihin.

2 TARKASTELUALUEEN KUVAUS

Suunnitellut alueet sijaitsevat noin 12 km päässä Laukaan keskustasta koilliseen. YIT Teollisuus Oy:n ottamisalueen pinta-ala on noin 12,6 hehtaaria. Maa-aineksia otetaan noin 1 350 000 kiinto-m³. Hämäläisten omistamalle kiinteistölle (410-406-8-323) suunniteltu ottamisalueen pinta-ala on noin 3,3 hehtaaria. Maa-aineksia otetaan noin 3,3 hehtaarin alueelta yhteensä noin 555 000 kiinto-m³.

Suunniteltujen ottamisalueiden rajaukset sekä lähimpien kiinteistöjen sijainnit on esitetty kuvan 1 karttapohjalla. Eniten melulle altistuvat kohteet ovat toiminta-alueiden länsi- ja kaakkoispuolella sijaitsevat asuinkiinteistöt, jotka sijaitsevat noin 300–500 metrin etäisyydellä ottamisalueista. Lähimmät lomakiinteistöt sijaitsevat noin 400–1 400 metrin etäisyydellä ottamisalueista.

Kuva 1. Lamminmäen ottamisalue ja lähimmät kiinteistöt sekä mallinnuksissa huomioidut kuljetusreitit.

3 MELUN OHJEARVOT

Leviämislaskelmilla saatuja melutasoja verrattiin valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuihin melutason ohjearvoihin (Taulukko 1). Ohjearvot on annettu erikseen päivä- (klo 7–22) ja yöajan (klo 22–7) melutasoille.

Taulukko 1. VNp 993/1992 mukaiset yleiset melutason ohjearvot ulkoalueilla.

Alue	Melun A-painotettu keskiäänitason enimmäistaso (L_{Aeq}) [dB]	
	Päivällä (7-22)	Yöllä (22-7)
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä, loma-asumi- seen käytettävät alueet taajamissa sekä hoito- ja oppilaitoksia palvelevat alueet	55	50 ^{1,2}
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintäalueet, virkistys- alueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45	40

1) Uusilla asuinalueilla melutason yöohjearvo on 45 dB, 2) Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoja.

Ohjearvojen määrittely tarkoittaa melun ekvivalenttiasoa eli keskimelutasoa koko ohjearvon aikavälillä. Siten lyhytaikaiset ohjearvon desibelirajan ylitykset eivät välttämättä aiheuta päätöksessä tarkoitetun ohjearvon ylitystä, mikäli aikaväli sisältää hiljaisempia jaksoja.

Mikäli melu on luonteeltaan impulssimaista tai kapeakaistaista, tulee mitattuun tai laskettuun arvoon lisätä 5 dB.

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), jota ympäristöluvanvaraiseen louhintaan ja murskaukseen sovelletaan, määrittää, että toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

4 MALLINNUS

4.1 MELUAVAT TOIMINNOT JA MELUPÄÄSTÖT

Alueiden (YIT Teollisuus Oy & Hämmäläinen) toiminnot ja meluvaikutukset vaihtelevat toiminnan aikana jonkin verran. Yleisellä tasolla toimintajakso aloitetaan räjäytysreikien porauksella, jonka jälkeen reikiin asetetaan räjäytyspanokset. Räjäytyksen jälkeen suurimmat lohkareet pienitään kaivinkoneeseen asennetulla hydraulisella iskuvasaralla (rikottimella). Räjäytystä ennen ja jälkeen on varoajat, jolloin alueella ei ole muuta toimintaa. Louhetta syötetään kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla murskauslaitteistoon ja murskattua kiviainesta ajetaan pyöräkuormaajilla varastokasoihin.

Molempien toimijoiden laskennoissa melulähteinä on huomioitu räjäytysreikien poraaminen kallioon poravaunulla, rikotus, kolmivaiheinen murskauslaitos ja pyöräkuormaaja tuotantoalueella. Poraus, rikotus ja murskaus on mallinnettu ympäristäteilevinä pistelähteinä ja pyöräkuormaaja kuviteltua, pääasiallista ajoreittiä kuvaavana viivalähteenä.

Molempien toimijoiden laskennoissa käytetyt melulähteiden äänitehotasot (Promethor, raportti PR-Y1080-T3 ja PR4859-1), toiminta-ajat ja teholliset käyttöajat on esitetty alla (Taulukko 2). Toiminta-ajat ovat Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaiset, koska toiminnan ja asutuksen välinen etäisyys on alle 500 metriä.

Taulukko 2. Melumallinnuksissa käytetyt melulähteet, niiden melupäästöt ja toiminta-ajat.

Melulähde	Äänitehotaso (LWA)	Toiminta-aika arkisin	Tehollinen käyttöaika toiminta-aikana
Kalliopora	123	7-21	50 %
Rikotin	115	8-18	50 %
Murskauslaitteisto	123	7-22	90 %
Pyöräkuormaaja	110	6-22	90 %

Louheen murskauksesta ja isoimpien lohkareitten rikkomisesta muodostuva melu on lähietäisyydellä usein impulssimaista. Melun edetessä kauemmas, satojen metrien etäisyydelle, vähenee impulssimaisuus selvästi äänen siirtotiestä, melutason vaimenemisesta sekä taustamelusta johtuen ja lopulta häviää kokonaan. Näin ollen normaalin kaltaisen toiminnan aiheuttama melu ei ole, etäisyydestä johtuen, niin impulssimaista, että melutasoihin olisi perusteltua lisätä haitallisuuskorjauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Mallinnuksissa on otettu huomioon kuljetukset, ja mallinnuksissa YIT:n kuljetusmäärä on 20 kuormaa päivittäin ja Hämmäläisen on 25 kuormaa päivittäin.

4.2 LEVIÄMISMALLI JA MAASTOMALLI

Laskennat on tehty ohjearvomäärittelyn mukaisesti päivääjälle huomioiden suunnitellut toiminta-ajat.

Maastomalli on muodostettu Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineiston perusteella. Aineistoon on muokattu maastonmuodot eri mallinnustilanteissa.

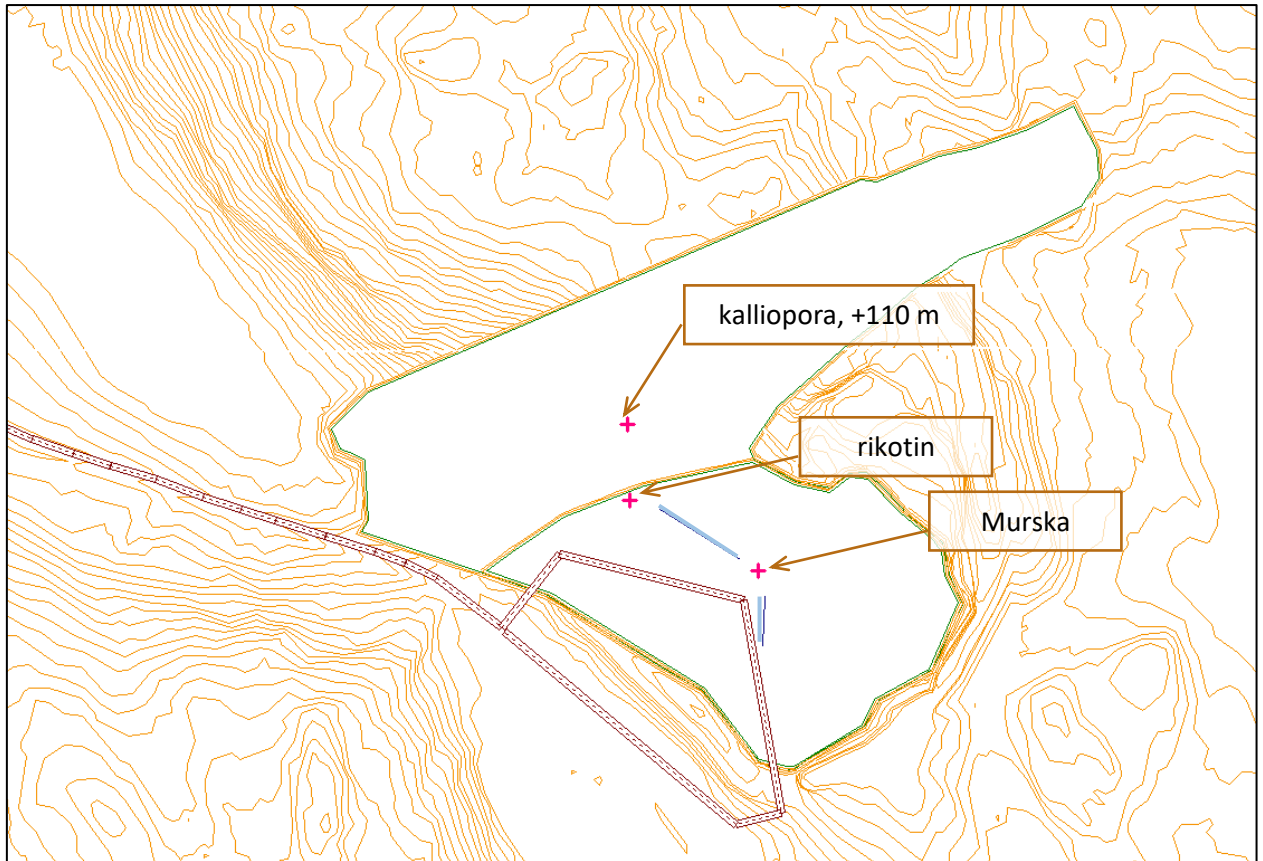
Toiminnan aiheuttaman melun leviämislaskenta tehtiin Datakustik CadnaA –mallinnusohjelmalla käyttäen yhteispohjoismaisia teollisuus- ja liikennemelumalleja. Melutasojen arviointi perustuu melun leviämiseen ja vaimenemiseen 3D-maastomallissa, johon on sijoitettu melulähteet, melues-teet ja maastonmuodot. Laskentapisteen olivat 10 metrin välein ja laskentapisteen korkeus 2 m.

Louhinta-alueen maanpinta on mallinnettu ääntä heijastavaksi ja toiminta-alueen ympäröivät alu-eet sekä vesistöt akustisesti pehmeiksi. Melulähteet sijoitettiin malleihin äänitehotaso-, suuntaa-vuus- ja käyttöaikatietoineen. Kaikki laskennat suoritettiin melun leviämistä suosivissa sääolosuh-teissa, 3 m/s myötätuulessa. Laskennoissa lämpötila oli +10 °C ja suhteellinen kosteus 70 % RH.

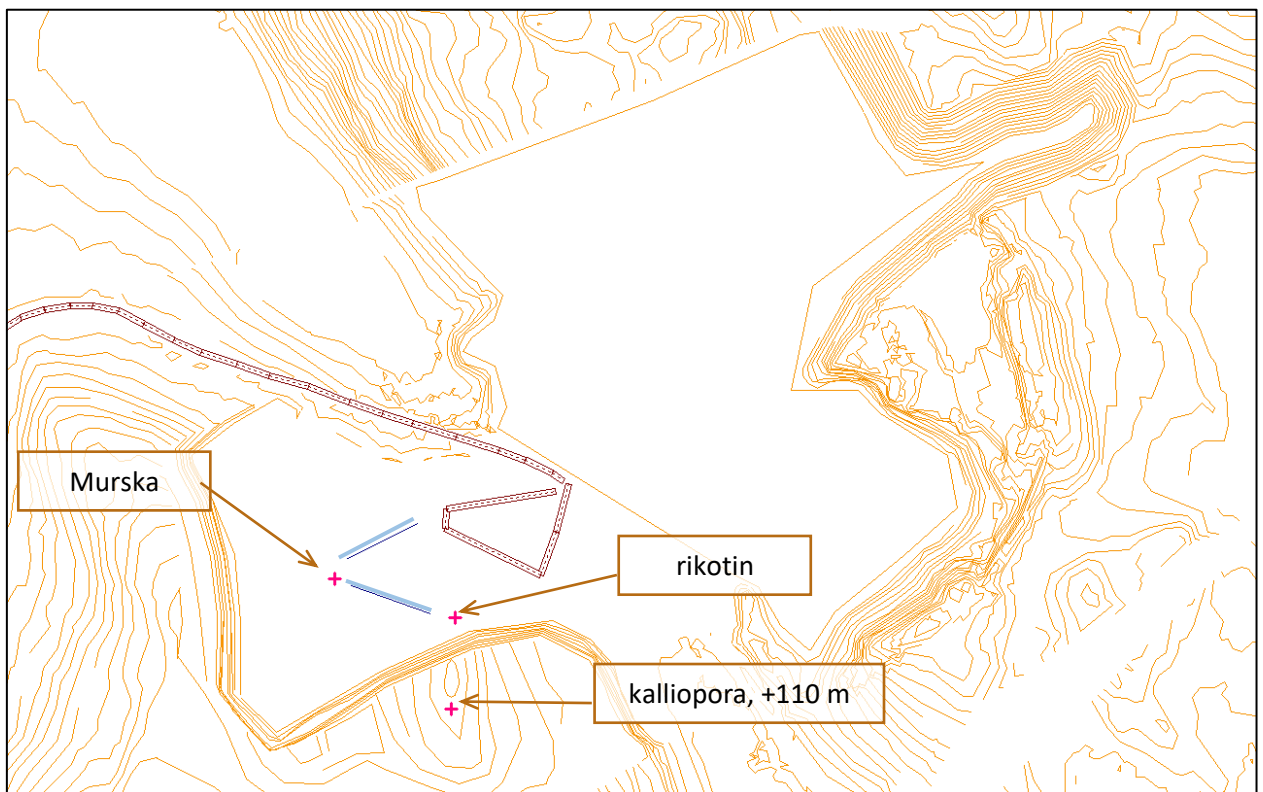
Metsäkasvillisuus (puusto yms.) vaimentaa melua, mikäli kasvillisuusvyöhyke on riittävän korkea ja syvyys on suuri. Kasvillisuuden pysyvyydestä ei ole varmuutta (hakkuut, myrskyt), joten puuston vaikutusta ei otettu mallinnoissa huomioon. Hankealueen ympäristö on pääasiassa metsäistä, mutta paikoin puusto on hakattua.

4.3 MALLINNUSTILANTEET JA TOIMINTOJEN SIJOITTUMINEN

YIT Teollisuus Oy:n toiminta-alueen mallinnukset ja leviämislaskennat tehtiin louhinnan nykytilan-teeseen, jolloin louhinta etenee Laaniahontien itäpuolella tasossa n. +100 m (kuva 2) sekä tilantee-seen, joka on meluvaikutusten kannalta pahin tilanne. Meluvaikutusten kannalta pahimmassa ti-lanteessa Laaniahontien itäpuolinen alue on louhittu kokonaan tasoon n. +100 m, ja Laaniahontien länsipuolen alueen louhinta on aloitettu (kuva 3).

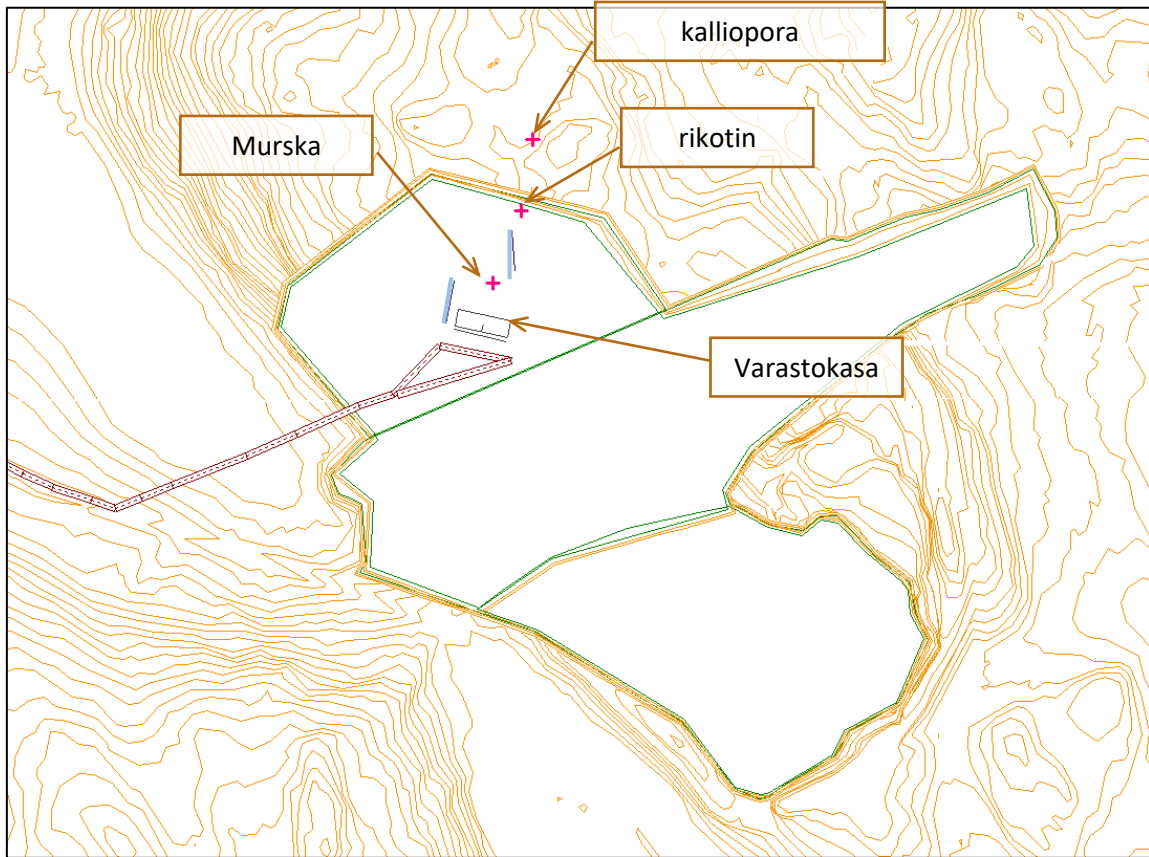

Kuva 2. YIT Teollisuus Oy, Lamminmäen ottoalueen melupäästölähteiden ja kuljetusreitin sijainnit nykytilanteen melumallinnuksessa.

Kuva 3. YIT Teollisuus Oy, Lamminmäen ottoalueen melupäästölähteiden ja kuljetusreitin sijainnit, meluvaikutusten kannalta pahimmassa tilanteessa.

Hämäläisen toiminta-alueen mallinnukset ja leviämislaskennat tehtiin meluvaikutusten kannalta pahimpaan tilanteeseen, jolloin YIT Teollisuus Oy:n Laaniahontien itäpuolinen alue on louhittu kokonaan tasoon +100 m, ja louhinta- ja murskaustoiminta on täysimääräisenä käynnissä Hämäläisen alueella (kuva 4).

Kuva 4. Hämäläinen, Lamminmäen ottoalueen melupäästölähteiden ja kuljetusreitin sijainnit, melupäästöjen kannalta pahimmassa tilanteessa. Pyöräkuormaajan ajoreitit on merkitty sinisellä viivalla. Murskan eteläpuolelle on sijoitettu 6 metriä korkea varastokasa vaimentamaan melun leviämistä etelän suuntaan.

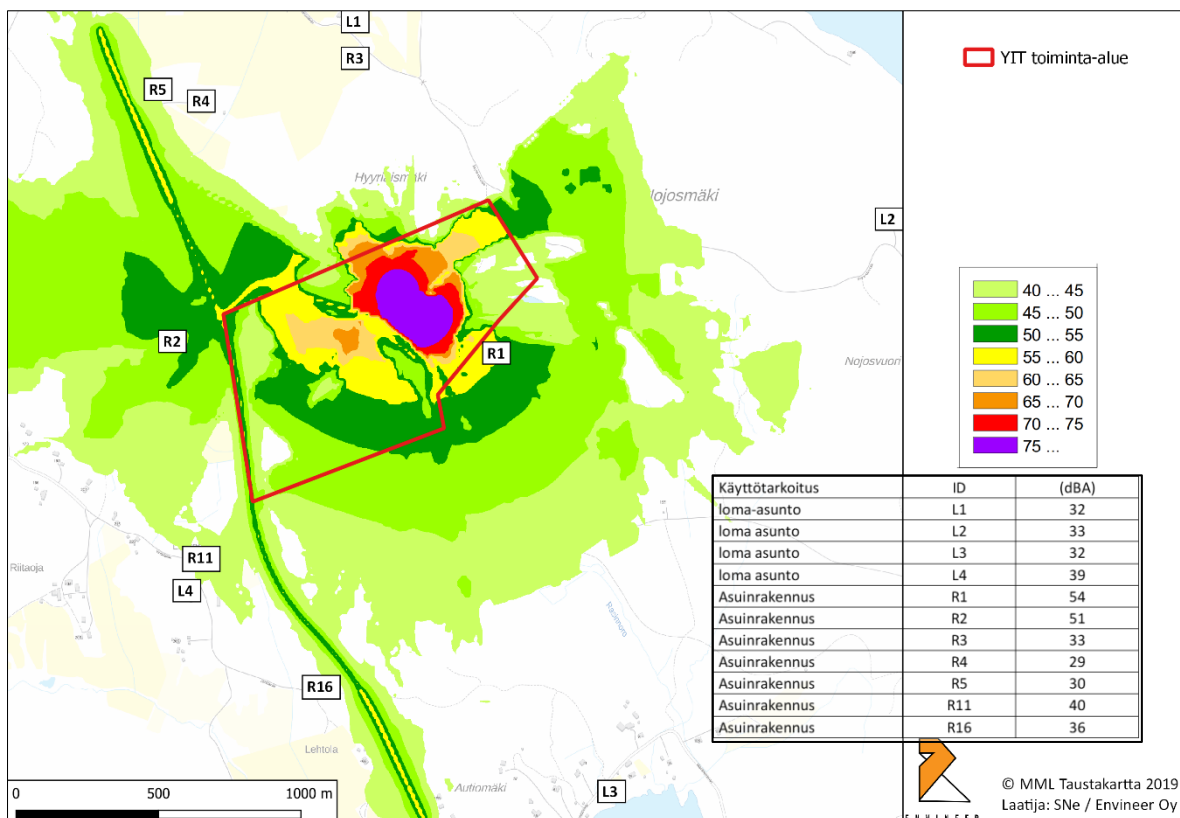
5 TULOKSET

Mallinnukset on laadittu ns. myötätuuliolosuhteisiin, jolloin olosuhteet ovat koko laskenta-ajan samanlaiset ja melun leviämislaskennat suotuisat. Käytännössä tällaiset säätilanteita ovat mm. tyynyt ja viilenevät kesäillat, joten ne ovat vuositasolla suhteellisen harvinaisia. Todelliseen leviämiseen vaikuttaa eniten kulloinkin vallitseva tuulensuunta.

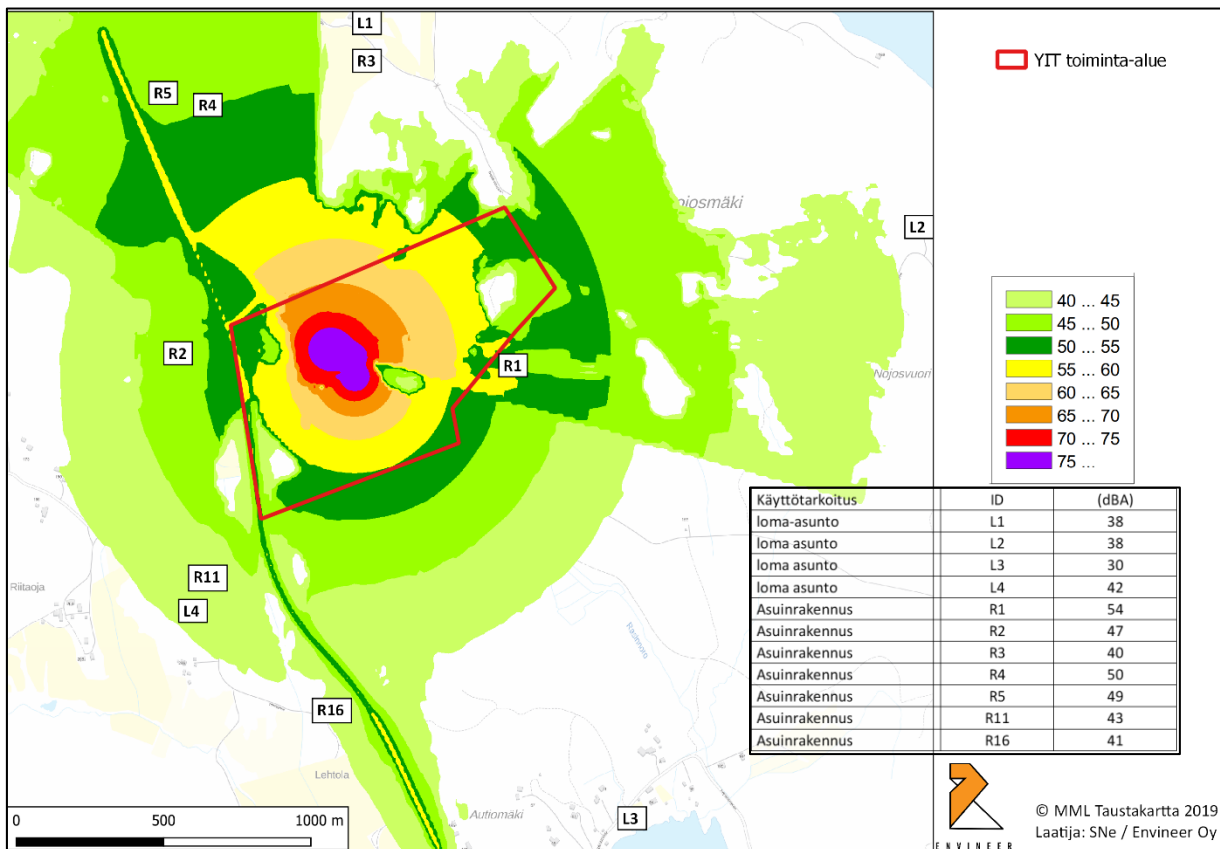
Mallinnustulokset vastaavat päiväaikaisia keskiäänitasoja. Mallinnuksiin liittyvät suurimmat epävarmuudet liittyvät todellisiin toiminta-aikoihin. Laskentatuloksen epävarmuus on sitä suurempi, mitä kauempana laskentapiste sijaitsee. Epävarmuuden voidaan arvioida olevan alle 500 metrin etäisyydellä $\pm 2-3$ dB.

5.1 YIT TEOLLISUUS OY:N ALUE

Mallinnetut päiväaikaiset keskiäänitasot (L_{Aeq} 7-22) ja melun leviäminen hankealueen ympäristössä on esitetty alla olevissa kuvissa. Melun nykytilannetta kuvaavat melualueet ovat kuvan 5 karttapohjalla ja tulevaa, pahinta tilannetta, kuvaavat melualueet ovat kuvan 6 karttapohjalla. Kuvien taulukoissa on lähimpien kiinteistöjen kohdalle muodostuvat päiväaikaiset keskiäänitasot.

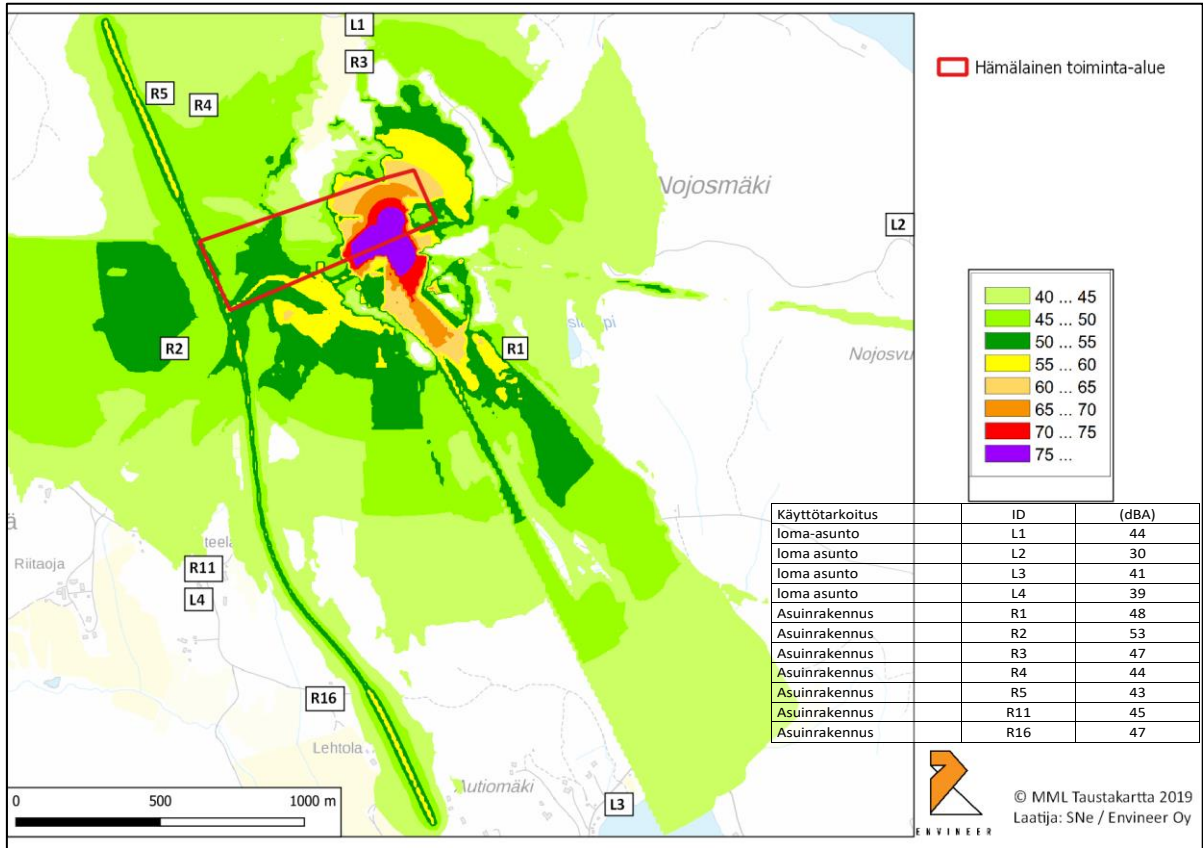
Kuva 5. YIT Teollisuus Oy, Lamminmäen ottoalueen melupäästölähteiden ja kuljetusten aiheuttamat meluvaikutukset (L_{Aeq} 7-22) nykytilanteen melumallinnuksessa.

Kuva 6. YIT Teollisuus Oy, Lamminmäen ottoalueen melupäästölähteiden ja kuljetusten aiheuttamat meluvaikutukset (L_{Aeq} 7-22) meluvaikutusten kannalta pahimmassa tilanteessa.

5.2 HÄMÄLÄISTEN ALUE

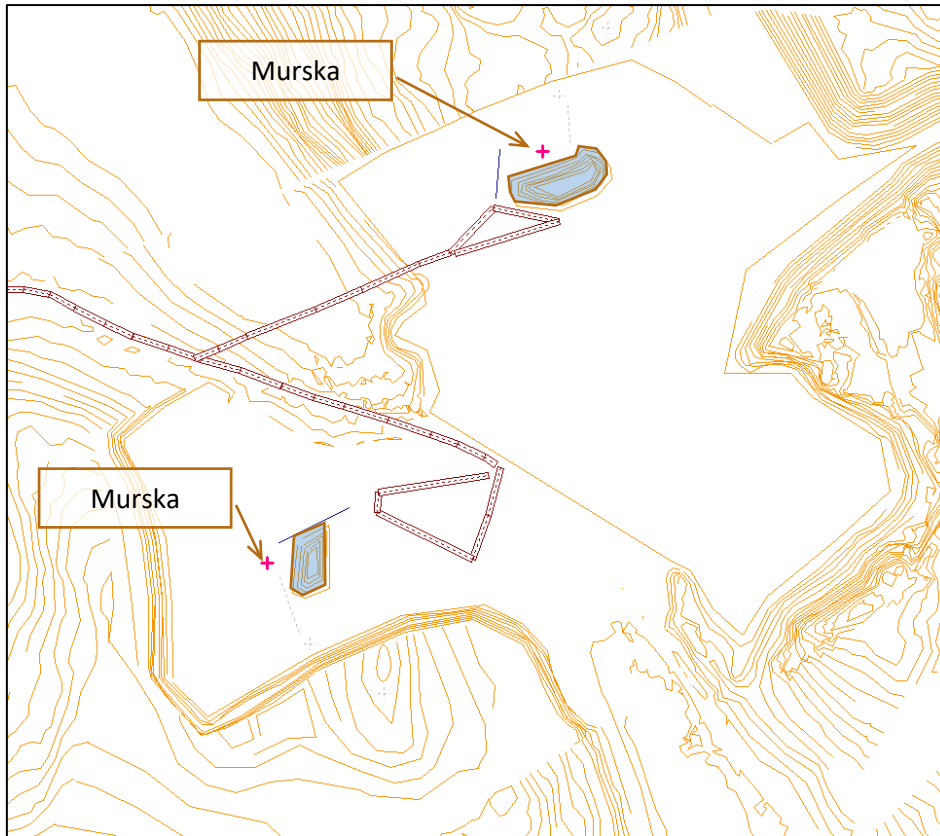
Meluvaikutusten kannalta pahinta tilannetta kuvaavat melualueet ovat kuvan 7 karttapohjalla. Kuvan taulukossa on lähimpien kiinteistöjen kohdalla muodostuvat päiväaikaisten keskiäänitasot.

Kuva 7. Hämääläinen, Lamminmäen ottoalueen melupäästölähteiden ja kuljetusten aiheuttamat meluvaikutukset (LAeq 7-22) meluvaikutusten kannalta pahimmassa tilanteessa.

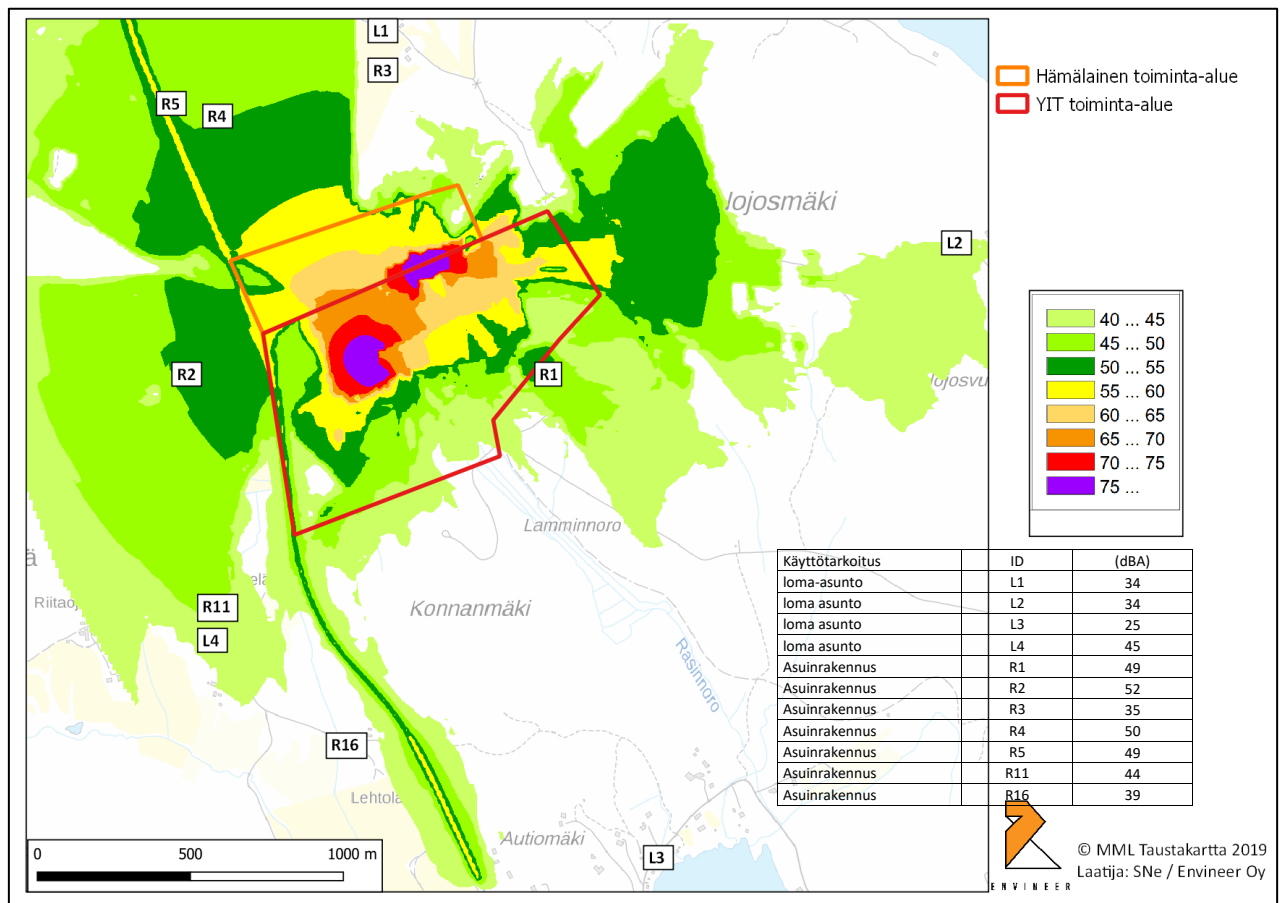
5.3 YHTEISMELOMALLINNUS

Tilanteissa, jolloin molemmilla alueilla on murskausta käynnissä, ympäristömelun ohjearvon alittaminen edellyttää, että murskausmelun leviämistä lähimpään asuinalueeseen vaimennetaan 6 metriä korkeilla varastokasoilla (kuva 8) ja toimintoja jaksotetaan niin, ettei kaikkia meluavimpia toimintoja (kallioporaus ja murskaus) tehdä samaan aikaan. Kuvassa 8 esitetyt meluntorjuntatoimenpiteet on otettu huomioon yhteismallinnuksissa.

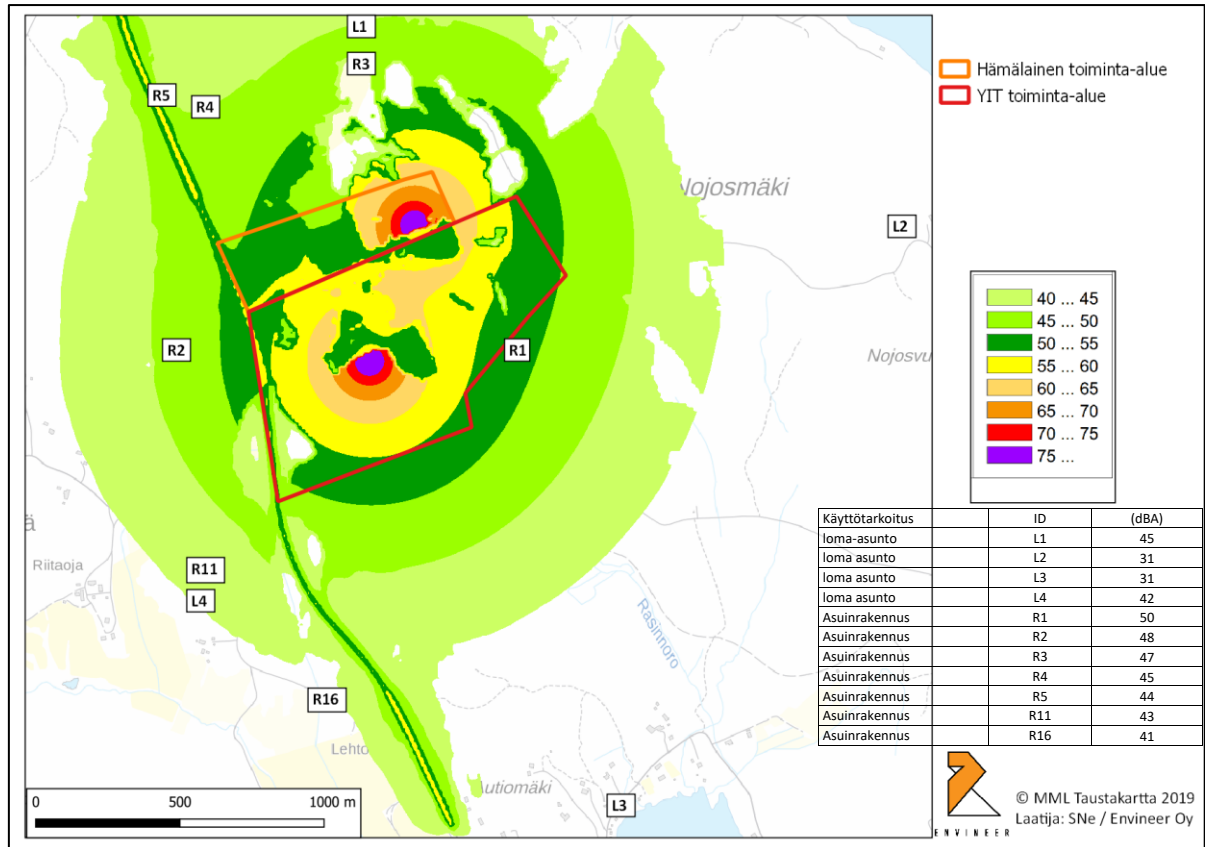

Kuva 8. Tilanteissa, jolloin molemmilla alueilla on murskaus käynnissä, on melun leviämistä vaimennettava vähintään 6 metriä korkeilla varastokasoilla. Varastokasat on merkitty kuvaan sinisellä.

Mallinnuksissa tarkasteltiin tilannetta, jolloin molemmilla alueilla on kaikki muut toiminnot ovat käynnissä paitsi kallioporaus (kuva 9) sekä tilannetta, jolloin molemmilla alueilla on käynnissä kallioporaus, pyöräkuormaus sekä kuljetus (kuva 10). Kuvien taulukossa on lähimpien kiinteistöjen kohdalla muodostuvat päiväaikaiset keskiäänitasot.

Kuva 9. Yhteismelu (Hämäinen & YIT), Lamminmäen ottoalueiden melupäästölähteiden (pois lukien kallioporaus) ja kuljetusten aiheuttamat meluvaikutukset (LAeq 7-22).

Kuva 10. Yhteismelu (Hämäinen & YIT), Lamminmäen ottoalueiden kallioporan, lastauksen ja kuljetusten aiheuttamat meluvaikutukset (LAeq 7-22).

6 TULOSTEN TARKASTELU

6.1 YIT TEOLLISUUS OY

Mallinnusten perusteella YIT Teollisuus Oy:n Lamminmäen toiminnoista aiheutuvat päiväaikaiset keskiäänitasot ovat lähimmillä lomakiinteistöillä selvästi alle ympäristömelun raja-arvon (45 dB). Murskauslaitoksen siirtyessä nykyiseltä tasolta uudelle, Laaniahontien länsipuolella sijaitsevalla alueelle, ovat meluvaikutukset nykytilannetta suurempia, mutta edelleen selvästi alle raja-arvon.

Lähimmän asuinkiinteistön (R1) kohdalla päiväaikainen keskiäänitaso on melutasot ovat melun raja-arvon (55 dB) tasolla tai sen alle. Uudelle alueelle siirryttäessä toiminnan ja lähimmän kiinteistön välinen etäisyys kasvaa, ja melutasot ovat mallinnusten perusteella samankaltaisia kuin nykytilanteessa. Meluvaikutukset pienenevät selvästi toiminnan edetessä ja louhintatason madaltuessa, jolloin kalliorintaukset vaimentavat murskauksesta aiheutuvan melun leviämistä lähikiinteistöille.

6.2 HÄMÄLÄINEN

Mallinnusten perusteella Hämääläisen suunnitteleminen toimintojen aiheuttamat päiväaikaiset keskiäänitasot lähimmillä lomakiinteistöillä ovat alle ympäristömelun raja-arvon (45 dB). Lähin lomakiinteistö sijaitsee alueen pohjoispuolella, joten murskan sijoittamisella mahdollisimman lähelle pohjoispuolen kalliorintausta vaimentaa merkittävästi meluhaittoja. Toiminta-alueen eteläpuolella sijaitseva lomakiinteistö (L4) on suhteellisen kaukana, mutta melutason raja-arvon alittamiseksi on murska sijoitettava vähintään kuusi metriä korkean varastokasan pohjoispuolelle, tai kallioporaus on tehtävä eri ajankohtina kuin murskaus.

Lähimpien asuinkiinteistöjen kohdalla päiväaikaiset keskiäänitasot ovat melun raja-arvon (55 dB) alle.

6.3 YHTEISVAIKUTUKSET

Toiminnot ilman kallioporausta

Mallinnuksen perusteella molempien toimijoiden (YIT & Hämääläinen) kaikkien melulähteiden ollessa toiminnassa päiväaikaiset keskiäänitasot voivat ylittyä lähimmillä kiinteistöillä. Melutason raja-arvon alittamiseksi on toimijoiden murskausmelujen leviämistä lähimpiin asuinkohteeseen vaimennettava 6 metriä korkeilla varastokasoilla (kuva 8), ja kallioporaus on tehtävä eri ajankohtina kuin murskaus.

Lähimpien asuinkiinteistöjen kohdalla päiväaikaiset keskiäänitasot ovat melun raja-arvon (55 dB) alle.

Kallioporaus, lastaus ja kuljetus

Mallinnuksen perusteella tilanteessa, jolloin molemmilla alueilla on kallioporausta, lastausta ja kuljetusta päiväaikaiset keskiäänitasot lähimmillä lomakiinteistöillä ovat alle tai samalla tasolla kuin ympäristömelun raja-arvo (45 dB). Näin ollen melutason raja-arvon alittamiseksi on toimijoiden tehtävä kallioporausta eri ajankohtina kuin murskausta.

Lähimpien asuinkiinteistöjen kohdalla päiväaikaiset keskiäänitasot ovat melun raja-arvon (55 dB) alle.

Melun raja-arvot eivät ylity tilanteessa, jossa toisella alueista murskataan ja toisella alueella tehdään kallioporausta. Edellytyksenä on, että varastokasoilla vaimennetaan murskausmelun leviämistä lähimpiin kohteisiin.

3.1 Vaikutukset asutukseen ja keinot vähentää vaikutuksia

3.1.1 Yhteisvaikutusten osalta huomioitavaa

Peab:n ja viereisten toimijoiden hanke ja mahdollinen hanke täysimääräisenä toteutuessaan on epätodennäköistä, kuten kohdassa 2.1 on tuotu esille. Peab korostaa lisäksi, että kyse on väliaikaisista toiminnoista. NCC Industry Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa 10 vuodeksi. Peab ja Hämäläiset toimivat jo alueillaan ja siten kokonaisottomäärä vähenee koko ajan.

3.1.2 Melu

Peab on teettänyt melumallinnuksen (Envineer Oy, 6.9.2019, liite 3.) ja alueella on mitattu meluja (Peab Industri Oy, 1.7.2021, liite 4.).

Toiminta-ajat ovat muraus-asetuksen (VnA 800/2010) 8 §:n mukaiset. Siten niissä on huomioitu toiminnan sijoittuminen alle 500 m etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista.

3.1.2.1 Mallinnettujen melutasojen yhteenlasku

Taulukon 3. melutasojen yhteenlaskussa on huomioitu NCC Industry Oy:n meluselvitys (Promethor Oy, 19.1.2020) sekä Hämäläinen & YIT Teollisuus Oy (nyk. Peab Industri Oy) meluselvitys (Envineer 6.9.2019).

Taulukkoon on laskettu edellä mainittujen meluselvitysten mallinnustulosten mukaiset lähimpien häiriintyvien kohteiden oleskelupihojen yhteismelutaso niiden kohteiden osalta, joissa yhteisvaikutusta ilmenee. Pääosa lähimmistä häiriintyvistä kohteista on asuinrakennuksia ja yhteismelun vaikutuspiiristä löytyy vain yksi loma-asunto.

Taulukko 3. Kolmen toimijan (NCC Industry Oy, Peab Industri Oy, Hämäläinen) samanaikaisen toiminnan yhteenlasketut mallinnetut melutasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Kiinteistötunnus	Tunnus (NCC)	Tunnus (Peab, Hämäläinen)	Yhteismelu NCC alkuvaihe, Peab & Hämäläinen poraus ym.	Yhteismelu NCC alkuvaihe, Peab & Hämäläinen murskaus ym.	Yhteismelu NCC loppuvaihe, Peab & Hämäläinen poraus ym.	Yhteismelu NCC loppuvaihe, Peab & Hämäläinen murskaus ym.
██████████*	A	L1	46,5 dB(A)	41,8 dB(A)	46,5 dB(A)	41,8 dB(A)
██████████	F	R2**	52,8 dB(A)	54,5 dB(A)	52,8 dB(A)	54,5 dB(A)
██████████	E	R2**	54,2 dB(A)	55,5 dB(A)	54,2 dB(A)	55,5 dB(A)
██████████	B	R3	48,2 dB(A)	42,8 dB(A)	48,2 dB(A)	42,8 dB(A)
██████████	C	R5	54,4 dB(A)	55,2 dB(A)	51,8 dB(A)	53,1 dB(A)
██████████	D	R4	53,6 dB(A)	54,8 dB(A)	52,8 dB(A)	54,1 dB(A)

* Loma-asunto

** Peabin & Hämäläisen mallinnuksessa huomioitu lähimmän rakennuksen oleskelupihan melutaso, tätä käytetty yhteenlaskussa molempien kiinteistöjen osalta

Mallinnettujen melujen yhteenlaskun osalta tulee ottaa huomioon, että melumallinnus olettaa, että on myötätuuli melulähteestä häiriintyviin kohteisiin päin (jokaiseen ilmansuuntaan melulähteestä katsottuna). Todellisuudessa tämä tilanne ei tule koskaan realisoitumaan, sillä tuuli ei voi käydä yhdenaikaisesti kaikkien toimijoiden ottamisalueilta samaan lähimpään asutukseen ottamisalueiden sijainnista johtuen. Taulukossa esitetyt mallinnettujen melutasojen yhteenlasketut tulokset ovat siis yliarvioita.

Taulukossa 3. esitettyjen yhteenlaskettujen melutasojen perusteella asuinrakennuksella E/R2 ollaan noin raja-arvon tasolla, kun Peab:lla ja Hämäläisellä on murskaus käynnissä ja NCC:n toiminta on käynnissä. Samoin ollaan raja-arvon tasolla asuinrakennuksella C/R5, kun Peab:lla ja Hämäläisellä on murskaus käynnissä ja NCC:n toiminta on alkuvaiheessa.

Kiinteistö E/R2 sijaitsee NCC:n ottoalueesta etelään ja Peabin sekä Hämmäläisen ottoalueesta länteen. Kiinteistö C/R5 sijaitsee NCC:n ottoalueesta koilliseen ja Peabin sekä Hämmäläisen ottoalueesta luoteeseen.

Ilmansuunnista johtuen kolmen toiminnanharjoittajan yhteismelu ei tule asuinrakennuksilla ylittämään louhinnalle ja murskaukselle säädettyä raja-arvoa 55 dB(A).

Loma-asunnolla A/L1 yhteen laskettu melutaso on hieman yli raja-arvon, kun Peab:lla ja Hämmäläisellä on po-raus käynnissä ja NCC:llä on toimintaa. Loma-asunto A/L1 sijaitsee NCC:n ottoalueesta koilliseen ja Peabin sekä Hämmäläisen ottoalueesta pohjoiseen.

Ilmansuunnista johtuen kolmen toiminnanharjoittajan yhteismelu ei todennäköisesti tule loma-asunnolla ylittämään louhinnalle ja murskaukselle säädettyä raja-arvoa 45 dB(A), mutta tämä voidaan varmistaa mittauksin heti, kun kaikilla kolmella toimijalla on samanaikaisesti tuotantotoimintaa ottamisalueillaan. Mikäli mittaus-tulokset osoittavat, että yhteismelu ylittää raja-arvon, voidaan teettää yhteismeluselvytys, jossa mitoitetaan tarvittavat torjuntatoimenpiteet kullekin toiminnanharjoittajalle.

3.1.2.2 Meluntorjunta

Jo nykyisellään Peab:n luvassa on määrätty seuraavaa:

"Tarvittaessa melua on torjuttava meluvallein ja porrastamalla melua aiheuttavia työvaiheita naapuri-kiinteistön toiminnan kanssa."

Melun leviämistä torjutaan myös muilla luvassa määrättyillä tavoilla:

"Meluntorjunnassa tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa (mm. esimurskaimen täyttösoppi-lon vaimentaminen kumimatolla, kuljettimien kotelointi, murskaimien moottorien vaimentaminen kote-loinneilla). Kiviainesten syöttämisessä murskaimeen tulee käyttää mahdollisimman matalaa pudotus-koikeutta."

"Aseman rakenteilla ja sijoittelulla on pyrittävä siihen, ettei voimakkain ääni lähde häiriintyvien koitei-den suuntaan. Melulähteet on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava alimmalle kohdalle toiminta-alueella. Lisäksi kiviseinämillä, meluvalleina käytettävien murskekasojen sijoittelulla sekä louhinnan ete-nemissuuntien valinnoilla on pyrittävä minimoimaan meluvaikutusten leviämistä häiriintyvien koitei-den suuntaan."

Peab pitää lainvoimaisessa yhteisluvassa esitettyjä meluntorjuntatoimenpiteitä riittävänä myös laajennusalueen osalta aiemmin kohdassa 3.1.2.1 esitettyjen mittausten lisäksi.

3.1.3 Pöly

Hakemuksen mukainen arvio pölystä vastaa laajennuksen mukaista aluetta. Koska vuosittain otettava enimmäismäärä ei muutu laajennuksen myötä, voidaan hakemuksessa esitettyä arviointia pitää yhä riittävänä.

Useilla melun leviämisen estävillä toimilla, kuten aseman sijoittelulla, vähennetään myös pölyn leviämistä ottamisalueen ulkopuolelle. Yhteisluvassa on määrätty hiukkaspitoisuusmittauksista, mikäli siihen on tarvetta. Pölyntorjunnasta on annettu erikseen lupamääräys 9.:

"Toiminnanharjoittajan tulee varautua tarvittaviin toimiin laitoksen toiminnasta ja/tai ajoneuvoliikenteestä aiheutuvan pölyhaitan torjumiseen esim. kastelulla, kuormien ja varastokasojen peittämisellä, aseman sijoittamisella ja rakenteilla (mm. koteloinnilla), alueen rintaauksilla ja tuotekasojen sijoittelulla. Pölynlähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää CaCl₂:a, NaCl:a, lipeää tai muita pohjavedelle tai maaperälle haitallisia kemikaaleja."

LAUKAAN KUNTA

Lupalautakunta
PL 6
41341 LAUKAA

PÄÄTÖS

Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain
mukaisessa lupa-asiassa

Dnro 487/11.01.00/2019
Kokouspäivä: 19.2.2020
Julkaisupäivä: 27.2.2020

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 29 §:n ja maa-aineslain 4 a §:n mukaiseen hakemukseen, joka koskee kalliokiviaineksen louhintaa ja murskaamista Laukaan kunnassa Leppäveden kylässä kiinteistöllä Lamminmäki 410-406-8-212. Toiminta sijoittuu YIT Teollisuus Oy:n hallinnassa olevalle ottoalueelle ja sen välittömään läheisyyteen länsipuolelle. Lupaa haetaan 15 vuodeksi maa-aineslain 10.2. §:n nojalla. Toiminta ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemus sisältää maa-aineslain 21 §:n ja YSL 199 §:n mukaisen hakemuksen aloittaa toiminta olemassa olevalla ottoalueella mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta vakuutta vastaan.

LUVAN HAKIJA

YIT Teollisuus Oy
PL 36
00621 Helsinki

Y-tunnus 2977551-2

Laskutusosoite, paperilaskut:
YIT Teollisuus Oy, PL 1098, 00026 BASWARE

Verkkolaskuosoite
Välittäjätnus
Pdf-skannauspalvelun osoite
Laskulle viitteeksi

003729775512
BAWCFI22
laskut.yit_teollisuus@bscs.basware.com
200523

Yhteyshenkilöt:

Hakemuksen osalta:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Toiminnan osalta:
Juha Korhonen, myyntipäällikkö
0400 480075
[REDACTED]

SUUNNITELMA-ALUEEN TIEDOT

Kiinteistön Lamminmäki 410-406-8-212 omistaa hakija, ja se sijaitsee Laaniahontien varressa. Suunnitelma-alueen pinta-ala on 21,69 ha ja ottamisalueen pinta-ala on 12,6 ha. Kalliokiviaineksen ottomäärä on 1 350 000 kiinto-m³ ja alueella käytetään siirrettävää poraus- ja murskauskalustoa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTEET JA HAKEMUSTEN VIREILLETULO

Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain (YSL 527/2014) 27 §:n sekä kyseisen lain liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c) ja e) perusteella.

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisistä syistä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a) ja b) mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen käsittelemään hakemuksen mukaisen ympäristölupa-asian. MAL (555/1981) 7 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ratkaisemaan MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaiset yhdessä käsiteltävät hakemukset.

PERUSTELUT TOIMINNAN ALOITTAMISELLE VAKUUTTA VASTAAN

Hakijalla on kiinteistöllä, Laaniahontien itäpuolella olemassa oleva ottamisalue, jonka maa-aineslupa on voimassa 24.7.2020 saakka sekä louhinnalle, murskaukselle ja muualta tuotavan louheen vastaanotolle on toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa. **Aloittamista vakuutta vastaan haetaan ottamisalueen Laaniahontien itäpuoleiselle alueelle**, jossa avattu ottamisalue sijaitsee.

Vakuudeksi aloittamiselle esitetään 5000 euroa.

VOIMASSA OLEVAT LUPAPÄÄTÖKSET JA SOPIMUKSET

Tämän hakemuksen mukaisella toiminnalla on tarkoitus jatkaa maa-ainesten ottamista sekä laajentaa ottamisaluetta kiinteistön sisällä Laaniahontien länsipuolelle.

Päätös/sopimus	Päivämäärä	Viranomainen/sopimusosapuoli
Maa-aineslupa	14.6.2012 §103	Laukaan kaavoitus- ja raken-

		nuslautakunta
Ympäristölupa	14.6.2012 §104	Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunta

KARTTA-AINEISTO, TERMIT JA LÄHTEET

Kartta-aineisto sisältää Maanmittauslaitoksen maastotietokannan aineistoa, mitä on täydennetty kartoituksella toukokuussa 2019. Koordinaatisto ETRS_GKn26, korkeusjärjestelmä N2000. Voimassa oleva maa-aineslupa on myönnetty korkeusjärjestelmälle N60. Korkeusjärjestelmien ero on alueella 30 cm (Korkeus N₂₀₀₀ = Korkeus N₆₀ + korkeusero).

Tässä hakemuksessa ottamisalueella tarkoitetaan aluetta, jossa tehdään louhintaa. Suunnitelma-alue kattaa koko kiinteistön.

Pohjavesialueet ja muut suojelualueet on otettu Ympäristökarttapalvelu Karpalosta, lisäksi kaavoitustiedot on varmistettu Laukaan kunnan ja Keski-Suomen liiton sivuilta.

SUUNNITELMA-ALUE JA SEN YMPÄRISTÖ

Nykytila

Laaniahontien itäpuoli on avattua ottoaluetta ja länsipuolen osalta nykytilaa on kuvattu liitteenä 8. olevassa Luontokohteet -selvityksessä.

Kuva 1. Ilmakuva alueelta.

Liikenneyhteydet

Alueelle kuljetaan Vaajakoskentie ja Laaniahontien kautta. Laaniahontietä siirretään kiinteistön sisällä toiminnan etenemisen mukaan. Tie pidetään koko toiminnan ajan nykyistä vastaavassa kunnossa. Enimmäistuotantomäärällä keskimäärin raskaan liikenteen kuljetuksia on 20 käyntiä päivässä. Käytännössä kysyntä vaikuttaa eniten liikennemääriin ja sen ajalliseen vaihteluun eri vuodenaikoina.

Kaavoitus

Alueella ei ole asemakaavaa. Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavassa (28.9.2008, korjattu 15.10.2008, https://www.laukaa.fi/sites/default/files/lainvoimainen_kaavakartta.pdf) kiinteistö sijaitsee EO- ja TY -kaavamerkintöjen mukaisessa rajauksessa. Kaavamerkinnot ja sen rajat on esitetty suunnitelmakartoissa.

Haettava ottamistoiminta tukee alueen yleiskaavan mukaista käyttöä. Keski-Suomen maakuntakaavassa suunnitelma-alueella on merkinnät biotalouteen tukeutuva alue ja/tai monipuolinen työpaikka-alue. Lisäksi suunnitelma-alue sijoittuu Jyväskylää ympäröivään maakuntakeskukseen.

Merkinnät ja määräykset:

Biotalouteen tukeutuva alue

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Monipuolinen työpaikka-alue

Merkinnällä osoitetaan monipuolinen teollisuus- ja/tai työpaikka-alue.

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaamiseksi tarvittavat rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyt ja turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

Rajanaapurit, lähimmät häiriintyvät kohteet sekä muut häiriölle alttiit kohteet

Kohde	Kohteen nimi, kiinteistötunnus tai käyntiosoite	Etäisyys ottamisalueesta
Rajanaapurit	[REDACTED] [REDACTED]	
Lähin vakituinen asutus	[REDACTED] [REDACTED]	300 m 300 m
Lähin vapaa-ajan asutus	[REDACTED] [REDACTED]	n. 430 m lounaaseen n. 700 m pohjoiseen
1- tai 2- luokan pohjave-	Lintumäen I-lk:n alue	> 2 km luoteeseen

sialue		
Muu luonnonsuojelualue	Yleiskaavan SL-1 Saksalan yksityinen luonnonsuojelualue	rajoittuen kiinteistöra- jaan > 1,5 km lounaaseen
Muu häiriölle altis kohde	Leppäveden metsäs- tysseuran kota	n.130 m kiinteistön ra- jasta etelään
Muu/muita ympäristöä kuormittavia toimintoja, mitä?	██████████, haussa lupa kalliokiviaineksen ottamiseen	kiinteistön pohjoisrajal- la

Alueen läheisyydessä ei ole muinaismuisto- eikä rakennussuojelukohteita (tarkistettu Ympäristökarttapalvelu Karpalosta 5.6.2019).

Hakija esittää, että lupaviranomainen hoitaa naapurien kuulemisen ja pyytää lausunnot tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa.

Pohja- ja pintavesiolosuhteet

Suunnitelma-alueella on 4 havaintoputkea, jotka on esitetty nykytilannekartassa ja jotka sijaitsevat eri puolilla haettavaa ottamisaluetta, putket sijaitsevat ottamisalueen ulkopuolella. Havaintoputket HP1 ja HP20122 sijaitsevat ottamisalueen ja Nojoslammen välillä (noin tasolla +108 m). Putki HP2 sijaitsee Laaniahontien ja kiinteistön pohjoisrajan välillä ja putki HP20121 Laaniahontien eteläpuolella. Alla on esitetty putkien ylä- ja alapäiden korkotiedot sekä vesipintojen vaihteluväli (N2000).

HP1	HP2	HP20121	HP20122
Putken YP, 109,075	Putken YP, 96,40	Putken YP, 99,06	Putken YP, 108,618
Putken AP, 106,575	Putken AP, 93,4	Putken AP, 95,06	Putken AP, 104,618
Vaihteluväli: + 106,8 - +107,9	Vaihteluväli: kuiva - + 96,2	Vaihteluväli: +97,35 - + 97,65	Vaihteluväli: + 107,24 - +107,47

Louhinta on siirtynyt tasolta +110 m tasolle +100 m noin viisi vuotta sitten. Louhinnan siirtyminen alemmalle tasolle ei ole vaikuttanut vedenpinnan tasoihin louhintatason yläpuolella sijaitsevilla havaintoputkissa HP1 ja HP20122 eikä myöskään havaintoputkissa HP2 ja HP20121. Louhintaa on suoritettu viime vuosina havaintoputkista HP1 ja HP20122 lähimmillään noin 80 metrin päässä ja Nojoslammen noin 140 metrin päässä. Jatkossa louhinnan rajasta jää Nojoslampeen ja havaintoputkiin HP1 ja HP20122 matkaa vähintään noin 180 metriä.

Pohjavesiputkien 1 ja 2 asentamisen yhteydessä vuonna 1991 tehtiin insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n toimesta alueelle maaperäkairauksia useammassa pisteessä. Kairaustulosten perusteella hienoaineksen osuus alueen maaperässä todettiin niin suureksi, että maaperä on käytännössä vettä läpäisemätöntä. Viime vuosien käytännön kokemukset tukevat vahvasti kairaustulosten pohjalta tehtyä johtopäätöstä.

Koska viime vuosien louhinnalla ei ole ollut vaikutusta pohjaveden tai Nojoslammen vedenpintaan, on hyvin epätodennäköistä, että vaikutusta olisi jatkosakaan edellä mainitut seikat huomioon ottaen.

Nojoslammen pintaa on tarkkailtu vuodesta 1999 alkaen ja havaintoputkien vedenpintaa vuodesta 1991 alkaen. Tällä hetkellä Nojoslammen pinnantarkkailua tehdään kerran kuukaudessa ja pohjavesiputkien vedenpinnan tarkkailua 4 kertaa vuodessa. Tarkkailua esitetään jatkettavaksi tulevaisuudessa aiemman käytännön mukaisesti.

Alueella olevassa saostusaltaassa vedenpinta nousee keväällä ja pidempien sadejaksojen aikana ylivuotoputken tasalle +99,55 m. Sateettomina jaksoina allas on kuiva, altaan pohjataso jää alle tason +99,0 m.

Luonnonolosuhteet ja suojellut kohteet

Alueen eteläpuolella on tehty havaintoja liito-oravasta, alueet on osoitettu yleiskaavakartassa merkinnällä S-1, raja näkyy nykytilannekartassa. Hakemuksen liitteinä 8. ja 9. on keväällä 2019 tehty luontokohteiden selvitys sekä liito-oravaselvitys. Liito-oravaselvityksessä on huomioitu aiemmat tiedot liito-oravien esiintymisestä. Ottamisalueelle ei selvitysten perusteella sijoitu erityisesti suojeltavia luontoarvoja, joihin toiminnalla olisi vaikutusta.

OTTAMISSUUNNITELMA

Hakemuksen liitteinä ovat nyky- ja lopputilannekartat sekä leikkauspiirrokset.

Ottamisalueen pinta-ala (ha) 12,6	Kiinteistön (=suunnittelualue) pinta-ala (ha) 21,69
Alin ottotaso (N ₂₀₀₀) + 100 m	Ottamissyvyys (m) 0-27

Ottamisaika (vuosina)	Kokonaisottomäärä kiintokuutiometreinä (m ³)		
15	1 350 000		
Arvioitu vuotuinen otto kiintokuutiometreinä (m ³)			
43 000 - 71 000			
Ottomäärät maala-	(m ³)		(m ³)
jeittain			
☒ Kalliokiviaines	1 350 000	☐ Sora ja hiekka	
☐ Moreeni		☐ Rakennuskivi	
☐ Siltti ja savi		☐ Eloperäiset maa-	
		ainekset	

Ottamistoiminnan kuvaus

Ensivaiheessa ottamistoiminta keskittyy Laaniahontien itäpuolelle edeten alueen pohjoista ja itää kohden likimäärin nykytilannekartassa esitettyjen kaivusuuntien mukaisesti. Muun muassa kiviaineksen laatu ja pintamaiden vahvuus ohjaavat tarkemmin louhinnan etenemistä. Varastointi painottuu ensivaiheessa alueen eteläosan suuntaan. Jatkossa ottamistoiminta laajentuu myös Laaniahontien länsipuolelle ja varastointia jatketaan edelleen myös Laaniahontien itäpuolella. Liikennöinti Laaniahontiellä turvataan koko toiminnan ajan vähintään nykyisen tasoisena, tien linjausta joudutaan siinä vaiheessa muuttamaan, kun louhintaa suoritetaan itse tielinjan kohdalla. Toiminnan ansiosta tielinjalta poistuu nykyisen louhokselle johtavan liittymän kohdalla oleva kumpare, tielinjaus ratkaistaan lopullisesti tulevaisuudessa tarkemman kaavoituksen yhteydessä.

Turvallisuus ottamistoiminnan aikana

Alue on merkitty maastoon ja tulotien varressa on puomi. Alue on aidattu tarvittavilta osin. Liikennöinti Laaniahontiellä turvataan koko toiminnan ajan vähintään nykyisen tasoisena ja huolehditaan siitä, että toiminnasta ei aiheudu vaaraa muulle tienkäytölle.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Alueella on arvion mukaan jo poistettuja pintamaita noin 70 000 m³.

Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely (taulukossa käytetty numerointi):

- 1) Kaivannaisjäte käytetään ottamisalueen suojarakenteisiin, jälkihoitoon ja maisemointiin
- 2) Kaivannaisjäte kuljetetaan ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi
- 3) Kaivannaisjäte varastoidaan alueelle yli 3. vuodeksi. Alueelle perustetaan kaivannaisjätteen jätealue.

Kaivannaisjätteen laji		Arvio kaivannaisjätteen kokonaismäärästä (kiintom ³)	Kaivannaisjätteen hyödyntäminen ja käsittely
Pilaantumaton ei pysyvä maa-aines	Pintamaa	150 000	1)
	Kannot ja hakkuutähteet	700	2)

Toiminnasta ei synny muita kaivannaisjätteitä.

Alueen jälkihoito ja myöhempi käyttö

Louhinta toteutetaan pystyjrkkänä ja luiskataan leikkauspiirroksissa esitetyllä tavalla kaltevuuteen 1:2. Alueelta kertyviä pintamaita sekä vastaanotettavia pilaantumattomia maita käytetään luiskaamiseen.

Alueelle haetaan lupaa ottaa vastaan pilaantumattomia maita noin 100 000 m³ eli noin 150 000 tonnia. Vuosittain vastaanotetaan enintään 30 000 tonnia maita. Ottamistoiminnan vaatiman tilan takia pilaantumattomien maiden vastaanotto ja läjittäminen eivät ala lähivuosina enimmäismäärän mukaisessa mittakaavassa.

TOIMINNANKUVAUS

Työvaiheet ja käytettävä kalusto

Louhinta ja murskaus käsittävät pintamaiden poistamisen kaivinkoneella tai pyöräkuormaajalla, panostusreikien poraamisen kallioon poravaunulla sekä porareikien panostamisen ja kallion räjäyttämisen. Kallion poraus tapahtuu hydraulisella porauskalustolla. Panostus tehdään yleensä samana päivänä ennen räjäytystä. Räjäytyksestä varoitetaan äänimerkillä. Räjäytyksestä jäävien mahdollisten ylisuurien lohcareiden rikotuksessa käytetään hydraulisella iskuvasaralla varustettua kaivinkonetta. Irrotettu kalliokiviaines murskataan paikalle tuotavalla siirrettävällä murskauslaitoksella. Murskaimia on 3-5 kappaletta: esi-, väli- ja tarvittava määrä jälkimurskaimia. Murskauksen yhteydessä käytettävät seulat ovat 2- tai 3-tasoseuloja. Murskauslaitoksen toimintaan tarvittava sähkö tuotetaan kevyttä polttoöljyä käyttävällä aggregaatilla. Valmiit murskelajikkeet varastoidaan alueelle varastokasoihin, joista ne kuljetetaan käyttökohteisiinsa. Murskauslaitoksen ollessa paikalla alueella työskentelee kerrallaan 3-8 henkilöä.

Pilaantumaton maa-ainesjäte on maaperästä kaivettua maa-ainesta, joka on luonnontilaista tai joka ei sisällä haitallisia aineita siten, että siitä voi aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Maa-aineksen pilaantumattomuus ja pilaantuneisuus määräytyvät periaatteessa näin ollen maa-aineksen luonnontilaisuuden, sen sisältämien haitta-aineiden ja sen käyttö- ja sijoituspaikan herkkyyden perusteella.

Maita otetaan vastaan vain alueilta, joita ei voida epäillä pilaantuneiksi. Alueelle ei oteta vastaan maa-aineksia sellaisilta alueilta, joita on käytetty ampumaratana, huoltoasema-, korjaamo- tai pesulatoimintaan, romun tai jätteiden käsittelyyn tai muuhun vastaavaan toimintaan, ellei niistä ole luotettavia analyysituloksia ja puolueettoman asiantuntijalaitoksen lausuntoa. Mikäli vastaanotettavissa maissa on hyödyntämiskelpoisia (ja siten myytäväksi soveltuvia) maita, on niitä mahdollista seuloa tai murskaa vastaavilla laitoksilla, mitä käytetään kiviaineksen jalostuksessa.

Toiminta-ajat

Toiminta-ajat määräytyvät ottamisalueella Muraus-asetuksen 8 §:n mukaisesti.

Toiminto	Keskimääräinen toiminta-aika (h/a)	Viikoittainen toiminta-aika arkisin ma-pe (päivät ja kellonajat)	Ajallinen vaihtelu toiminnassa
Murskaaminen	480	7-22	
Poraaminen	440	7-21	
Rikotus	260	8-18	
Räjähdyttäminen		8-18	enimmäismäärällä vuosittain noin 8-10 kertaa
Kuormaaminen ja kuljetus sekä maiden vastaanotto		6-22	tarvittaessa myös lauantaisin klo 7-18

Tuotantomäärät ja käytettävät raaka-aineet

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen (t/a)	Maksimi (t/a)	Varastointipaikka
Toiminta-alueella otettava/murskattava kiviaines	120 000	200 000	Varastokenttä
Polttoaine, laatu: kevyt polttoöljy (louhintaa, murska) kevyt polttoöljy (kuormaajat)	70 40	115 65	Murskauslaitos/tukitoiminta-alue Tukitoiminta-alue
Öljyt	1	2	Tukitoiminta-alue
Voiteluaineet	0,2	0,5	Tukitoiminta-alue
Räjähdysaineet, tyyppi: Dynamiitti, aniitti ja ammoniumnitraatti	36	60	Ei varastoida alueella, tuodaan tarvittaessa
Pilaantumaton maa-aines	0-20 000	30 000	Vastaanottoa varastoalueelle/suoraan luiskiin, kun tila sallii
Sähköenergia (GWh/a) ☒ Aggregaatti	0,5	0,8	

Poravaunujen ja murskauslaitoksen käyttöenergia tuotetaan omilla dieselmoottoreilla, joiden polttoaineena on kevyt polttoöljy. Murskattavaa kiviainesta kastellaan tarvittaessa pölyämisen estämiseksi maastosta saatavalla vedellä. Tarvittava talousvesi tuodaan erikseen.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi

Kaikki polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä, jotka ovat lukittavia ja varustettu ylitäytönestimillä. Jos polttoainesäiliöt varastoidaan ja kuljetetaan UN-hyväksytyssä kontissa, tapahtuu niiden tankkaus hallitusti kontin sisällä. Säiliöt toimivat sähköpumpulla. Pyöräkuormaajien tankkauksessa käytetään tarvittaessa suojakaukaloita, jotka estävät mahdollisten roiskeiden pääsyn maaperään. Moottori-, hydraulikka- ja voiteluöljyjä varastoidaan tynnyreissä tiivispohjaisissa öljy- tai varastokontissa. Tukitoiminta-alueella on kemikaalien käsittelyä varten tarvittaessa alue, joka on nestettä läpäisemätön ja reunoitetaan korotettu.

TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Maisema

Yleiskaavan mukaisesti alue on avatun alueen osalta osittain EO-aluetta ja muutoin TY-aluetta. Siten maisemavaikutuksien osalta voidaan todeta, että lopputilanne vastaa pääosin kaavan tarkoittamaa tilannetta.

Ympäristöluvanvaraisen louhinnalla alueesta ei kuitenkaan voida tehdä Muraus-asetuksen 3 §:n johdosta kaavan mukaista yhtenäistä aluetta. Hakija toteaa, että kaavan toteuttamiseksi aluetta pitäisi louhia haettavaa ottamisaluetta suuremmalta alueelta.

Kaavan toteuttaminen muuttaa maisemaa Vaajakoskentielle.

Melu ja värinä

Melua syntyy jokaisessa toimintavaiheessa: porauksessa, räjäytyksessä, rikotuksessa, murskauksessa, kuormauksessa, liikenteestä sekä energian tuottamisessa laitokselle aggregaatilla. Porauksen, työkoneiden ja liikenteen melu on tasaista. Murskauksen ja rikotuksen melu saattaa olla impulssimaista tarkastelupisteen läheisyydestä riippuen. Murskauslaitos sijoitetaan aina alimalle ottotasolle, eli tasolle +100 m. Impulssimaisuustekijä vähenee melun edetessä. Räjäytysten ja rikotuksen melu voi olla impulssimaista myös lähimmissä altistuvissa kohteissa.

Räjäytyksiä tehdään harvoin. Viime vuosina räjäytyksiä on ollut 2-5, riippuen tuotantomäärästä. Räjäytyksen melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Suoritettavat räjäytykset ovat kestoltaan lyhytaikaisia ja näin ollen ekvivalenttime-lun (LAeq) kannalta merkityksettömiä, kun huomioidaan räjäytysten lukumäärä koko toimintakaudella. Vaikutukset melun osalta kohdistuvat lähinnä ottoalueella työskenteleviin ihmisiin. Räjäytysten aiheuttamaan melutasoon ympäristössä vaikuttavat käytettävän räjähdetäineen määrä sekä tarvittavien räjäytysten määrä. Melun leviämiseen vaikuttaa myös mm. louhintakorkeus yleisen maaston korkeuteen nähden. Yksittäisen räjähdystapahtuman melutasosta ei ole ympäristönsuojelullisia säädöksiä.

Rikotusta tehdään joko hyvin lähellä louhoksen reunaa tai iskuvasaralla murskauksen yhteydessä, jolloin murskauslaitteiston sijoittelu mahdollisimman suojaiselle paikalle louhoksessa vähentää ympäristöön leviävää melua.

Ympäristöön kohdistuvia haittavaikutuksia tärinästä aiheutuu vain räjäytyksien yhteydessä. Räjäytysten aiheuttamaa tärinää vähennetään optimoimalla käytettävä momentaaninen räjähdelainemäärä kohteeseen sopivaksi. Räjäytys- ja louhintatöitä koskee erillinen lainsäädäntö, jota louhintatöissä noudatetaan. Louhintatyöstä tehdään aina räjäytys- ja turvallisuussuunnitelma. Jokaisesta kentästä tehdään lisäksi erillinen räjäytyssuunnitelma. Näillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu vaaraa tai merkittävää haittaa ympäristölleen. Ennen räjäytystä varmistetaan, että vaara-alueella ei ole ihmisiä. Räjäytyksestä ilmoitetaan äänimerkillä, pillin soitolla. Räjäytystyötä tekevät koulutetut ja räjäytystyön vaatimat pätevyydet omaavat henkilöt.

Louhintatöiden räjäytyksistä välittyy ympäristöön erilaisia vaikutuksia. Havaittavat ilmiöt ovat osin rakennuspohjan kautta välittyvää tärinää ja osin ääni- ja ilmanpaineilmiöitä. Kallio- ja maaperässä välittyvä tärinä vaimenee erittäin voimakkaasti etäisyyden myötä, ilmaitse välittyvät ääni ja ilmanpainevaikutukset ulottuvat etäämmälle. On tavanomaista, että ääni- ja ilmanpainevaikutukset aiheuttavat sekaannusta aistinvaraisesti räjäytyshavaintoja arvioitaessa.

Tärinää mitataan lähimmästä kiinteistöstä osoitteessa Laaniahontie 81. Mittaustulokset ovat vaihdelleet vuosina 2014-2018 välillä 0-4,9 mm/s. Mittaustulokset raportoidaan vuosiraporttien yhteydessä lupaviranomaiselle. Mitattu tulos kertoo heilahdusnopeuden pystykomponentin huippuarvon (v), jota käytetään tärinän aiheuttaman vaaran pääasiallisena mittana.

Työmaan tärinöille ja tärinänmittaukselle on annettu ohjeita Rakennusinsinööriliiton julkaisussa RIL 253-2010 "Rakentamisen aiheuttamat tärinät", mutta virallista säädöstä tärinän sallitulle suuruudelle ei ole. Sallittu heilahdusnopeuden arvo riippuu rakennuksen etäisyydestä räjäytyspaikkaan sekä materiaalista, jolle rakennus on perustettu. Kun materiaali on löyhää moreenia, hiekkaa, soraa tai savea ja etäisyyttä kohteeseen on 2000 m, sallii RIL 253-2010 5 mm/s heilahdusnopeuden rakennukselle. Arvot kasvavat etäisyyden pienetessä ja käytettävän materiaalin kovuuden myötä ja esimerkiksi 1000 metrin etäisyydellä vastaava heilahdusnopeuden arvo on 6 mm/s. Sallittuun heilahdusnopeuden arvoon vaikuttaa myös rakennuksen rakenneluokka. Alle ohjearvojen jäävien tärinöiden ei katsota lisäävän normaalikuntoisen rakennuksen vaurioriskiä.

Mittaustulosten perusteella ei ole oletettavissa, että tämän hakemuksen mukaisen toiminnan aiheuttamasta tärinästä olisi haittaa kiinteistöille.

Maaperä ja vesistö

Normaalista toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä maaperään. Ottamisalueelta ei itse alueen ja ympäristön topografian ansiosta johdu merkittäviä määriä hulevesiä ympäristöön eikä näin ollen myöskään ympäröiviin vesistöihin. Siten toiminnan ei voida katsoa vaikuttavan vesistöihin tai niiden käyttöön.

Jo toteutetun tarkkailun ansiosta voidaan todeta, ettei toiminnalla ole ollut vaikutuksia pinta- tai pohjavesien määrään.

Päästöt ilmaan

Ilmanlaadun raja-arvot on laadittu ilman pilaantumisen aiheuttamien terveydellisten haittojen ehkäisemiseksi sekä kasvillisuuden ja ekosysteemin suojelemiseksi (VNa 79/2017). Ohjearvot on annettu ensisijaisesti terveydellisin perustein ja niiden asettamisessa on pyritty ottamaan huomioon muun muassa ilman epäpuhtauksien vaikutukset herkkiin väestöryhmiin, kuten lapsiin, vanhuksiin ja hengityselinsairaisiin (VNp 480/1996).

	Päästöt (t/a) Louhinta ja murskaus
Hiukkaset (sis. pöly)	1,2
Typen oksidit (NO _x)	0,8
Rikkidioksidi (SO ₂)	0,3
Hiilidioksidi (CO ₂)	580

*Päästöarvot ovat maksimimääriä tuotannon maksimimäärien perustella.

Louhintatyö tehdään niin, että pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Räjähdyksien yhteydessä syntyvissä lyhytkestoisissa pölypilvissä voi olla korkeita hiukkaspitoisuuksia. Räjähdyksien määrä on vähäinen suhteessa toiminta-aikoihin.

Murskauslaitoksen aiheuttamaa pölyämistä voidaan tarvittaessa vähentää kastelemalla murskattavaa tuotetta, koteloimalla kuljettimia sekä säätämällä kiviaineksen putoamiskorkeuksia.

Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Vanhat öljynsuodattimet, trasselit yms. kiinteät öljyiset jätteet sekä akut varastoidaan omiin jätesäiliöihinsä lukittavaan konttiin. Vaaralliset jätteet toimitetaan vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen laitokseen tai kiinteistölle, jonka hyväksytyssä jätehuoltosuunnitelmassa tai ympäristöluvassa vastaavan vaarallisen jätteen vastaanotto on hyväksytty. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa jätteiden siirrosta laaditaan siirtoasiakirja, josta ilmenevät tiedot vaarallisista jätteistä voimassa olevan jätelain ja -asetuksen mukaisesti. Sekajätteet kerätään säiliöön ja kuljetetaan pois paikallisen jätehuoltoyhtiön toimesta, mahdolliset romumetallit hoidetaan pois paikallisen romunkeräysliikkeen toimesta. Panostustoissa mahdollisesti syntyvät räjähdysaineiden pahvipakkaukset poltetaan räjähteitä koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti panostuspaikalla. Toiminnasta ei muodostu jätevesiä. Sosiaalitulojen vedet menevät umpisäiliöön tai käytössä on sähkövesiä.

Jätenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely- tai hyödyntämistapa	Toimituspaikka (jos tiedossa)
------------	--------------------------	--------------------------------	----------------------------------

Sekalaiset yhdyskuntajätteet	1000		Jätehuolto
Rauta ja teräs	1000-5000	Lajitellaan erikseen	
Öljyä sisältävät jätteet	3000	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	
Muut vaaralliset jätteet, mitä? (esim. akut, paristot)	50	Luvanvaraiselle vastaanottajalle	

Arvio BAT:n ja BEP:n soveltamisesta

Koteloinneilla, pudotuskorkeuksien pienentämisellä ja vesikastelulla voidaan hyvin tehokkaasti vähentää ilmaan johtuvia pölypäästöjä. Murskauslaitoksen sijoituspaikka on alueen maastonmuotojen takia hyvä lähimpiin asutuksiin leviävien pöly- ja meluvaikutuksien vähentämisen kannalta. Murskauslaitoksen sijoitustaso jää noin 10 metriä alemmaksi tai vähintään vastaavan korkuisen rintauksen suojaan kuin lähin asutus ottamisalueen etelä- ja länsipuolella. Murskauslaitoksen säännöllisellä huollolla vaikutetaan polttoaineen kulutukseen, joka vähentää päästöjä ilmaan. Energiankulutusta tarkkaillaan myös kustannussyistä ja se pyritään minimoimaan käyttämällä parasta saatavilla olevaa tekniikka sekä parhaimmaksi tunnettuja ja koettuja käytäntöjä.

Lähistöllä jo toteutetut ja seurannassa olevat toiminnan vaikutukset pinta- ja pohjavesiin edustavat parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Riskit

Räjähteitä ei varastoida alueella. Räjäytystilanteissa ympäristöä varoitetaan tulevasta räjäytyksestä ja alueelle tulevat tiet suljetaan sekä ihmisten pääsy alueelle estetään. Alueelle johtavalla tiellä on puomi asiattoman kulkemisen estämiseksi ja alueesta varoitetaan kyltein niin, ettei sinne voi joutua vahingossa.

Öljyn pääseminen maaperään on vaara. Murskauslaitoksella on imeytysturvetta ja pressu, johon maa-aines voidaan nopeasti siirtää. Hälytysnumerot ovat nähtävillä. Polttoainesäiliöt ovat kaksikuorirakenteisia. Toiminnan ympäristöriskeihin varaudutaan suojelun suunnittelulla vahinkotapauksia varten, sattuneiden onnettomuuksien tutkinnalla sekä henkilöstön koulutuksella. Tulipalon varalta asema on varustettu viranomaisen määräämällä alkusammutuskalustolla, ja henkilökunta on saanut tarvittavan opastuksen alkusammutuskaluston käyttöön. Häiriö- ja onnettomuustilanteissa henkilökunta suorittaa alkusammutus- tai muut tarvittavat toimet sekä hälyttää paikalle pelastuslaitoksen. Lisäksi suoritetaan tarvittavat ilmoitukset lupaviranomaisille ja muille viranomaisille tarvittavassa laajuudessa.

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminta-aikoja haetaan Muraus-asetuksen mukaisesti. Asetus huomioi toiminnan sijoittumisen alle 500 m etäisyydelle lähimmistä asuinrakennuksista.

Toiminta ja tuotantomäärät eivät muutu alueella nykyisestä. Ottamisalueen rajauksessa huomioidaan 300 m vähimmäisetäisyys asuinrakennuksiin.

Ehdotus ympäristövaikutusten tarkkailuksi

Toimintaa tarkkaillaan mm. viikoittaisilla turvallisuustarkastuksilla. Murskauksesta pidetään käyttöpäiväkirjaa, josta ilmenee tuotantomäärät ja -ajat. Louhinnan kenttäkorteissa on tiedot tehdyistä räjäytyksistä (pvm, kellonaika, räjäytystyön johtaja, käytetty räjähdeainemäärä jne.). Merkittävistä häiriöistä tehdään merkintä käyttöpäiväkirjaan tai louhinnan kenttäkorttiin.

Hakija ehdottaa, että pohjaveden ja lammen pinnantarkkailua jatketaan kuten aiemmin. Muuta tarkkailua tehdään tarvittaessa valvovan viranomaisen kanssa erikseen sopimalla.

HAKEMUKSEN LIITTEET

1. Sijaintikartat 1:20 000, 1:50 000 ja 1: 80 000
2. Lainhuutotodistus
3. Nykytilannekartta 1:4000 1.7.2019
4. Lopputilannekartta 1:4000 1.7.2019
5. Leikkaukset A-F 1:2000/ 500 1.7.2019
6. Asemapiirros 1:4000 1.7.2019
7. Yleisölle tarkoitettu tiivistelmä
8. Luontokohteet 20.5.2019
9. Liito-oravaselvitys 5.6.2019
10. Valtakirja

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Täydennyspyyntö ja toimitettu täydennys (melumallinnus) 6.9.2019

Hakijaa on pyydetty 8.8.2019 täydentämään hakemusta melumallinnuksella, jossa on myös otettu huomioon naapurikiinteistölle 410-406-8-323 suunniteltu louhinta- ja murskaustoiminta. Meluselvitys on toimitettu lupaviranomaiselle 6.9.2019, ja siinä tulosten tarkastelussa todetaan YIT Teollisuus Oy:n osalta seuraavaa:

Mallinnusten perusteella YIT Teollisuus Oy:n Lamminmäen toiminnoista aiheutuvat päiväaikaiset keskiäänitasot ovat lähimmillä lomakiinteistöillä selvästi alle ympäristömelun raja-arvon (45 dB). Murskauslaitoksen siirtyessä nykyiseltä tasolta uudelle, Laaniahontien länsipuolella sijaitsevalla alueelle, ovat meluvaikutukset nykytilannetta suurempia, mutta edelleen selvästi alle raja-arvon.

Lähimmän asuinkiinteistön (R1) kohdalla päiväaikainen keskiäänitaso on melutasot ovat melun raja-arvon (55 dB) tasolla tai sen alle. Uudelle alueelle siirryttäessä toiminnan ja lähimmän kiinteistön välinen etäisyys kasvaa, ja melutasot ovat mallinnusten perusteella samankaltaisia kuin nykytilanteessa. Me-

luvaikutukset pienenevät selvästi toiminnan edetessä ja louhintatason madaltuessa, jolloin kalliorintaukset vaimentavat murskauksesta aiheutuvan melun leviämistä lähikiinteistöille.

Yhteisvaikutuksista naapurikiinteistöllä suoritettavan louhinta- ja murskaustoiminnan kanssa todetaan seuraavaa:

Toiminnot ilman kallioporausta

Mallinnuksen perusteella molempien toimijoiden (YIT & Hämäläinen) kaikkien melulähteiden ollessa toiminnassa päiväaikaisten keskiäänitasot voivat ylittyä lähimmillä kiinteistöillä. Melutason raja-arvon alittamiseksi on toimijoiden murskausmelujen leviämistä lähimpiin asuinalueeseen vaimennettava 6 metriä korkeilla varastokasoilla (kuva 8), ja kallioporaus on tehtävä eri ajankohtina kuin murskaus.

Lähimpien asuinalueiden kohdalla päiväaikaisten keskiäänitasot ovat melun raja-arvon (55 dB) alle.

Kallioporaus, lastaus ja kuljetus

Mallinnuksen perusteella tilanteessa, jolloin molemmilla alueilla on kallioporausta, lastausta ja kuljetusta päiväaikaisten keskiäänitasot lähimmillä lomakiinteistöillä ovat alle tai samalla tasolla kuin ympäristömelun raja-arvo (45 dB). Näin ollen melutason raja-arvon alittamiseksi on toimijoiden tehtävä kallioporausta eri ajankohtina kuin murskausta.

Lähimpien asuinalueiden kohdalla päiväaikaisten keskiäänitasot ovat melun raja-arvon (55 dB) alle. Melun raja-arvot eivät ylity tilanteessa, jossa toisella alueista murskataan ja toisella alueella tehdään kallioporausta. Edellytyksenä on, että varastokasoilla vaimennetaan murskausmelun leviämistä lähimpiin kohteisiin.

Vastineen yhteydessä toimitettu täydennetty liito-oravaselvitys (29.1.2020)

Liito-oravaselvityksen tulosten mukaan selvitysalue on pääosin harvennettua mäntytaimistoa. Alueen itäosassa on nuorta kuusikkoa ja siellä täällä myös lehtipuita. Pohjoisosassa metsä on kuusivaltaista.

Kiinteistöltä ei tehty liito-oravahavaintoja. Sen kuusivaltaiset alueet Vaajakoskentien ja Laaniahontien välissä voisivat soveltua yhdeksi liito-oravan ravinnonhankkimisalueeksi. Koska lähiympäristössä itäpuolella on kuitenkin soveltuvampaa ympäristöä järeine lehtipuineen, mutta havaintoja tehtiin vain yhdeltä paikalta, liito-oravan esiintymistä kiinteistöllä ei pidetä todennäköisenä. Kiinteistön mäntykangas ei ole liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä. Lähialueen soveltuvat elinympäristöt vaikuttavat painottuvan selvitysalueen itäpuolelle Nojoslammen läheisyyteen.

Tarkastetuilta, aiemmin tiedossa olleilta esiintymispaikoilta liito-oravan papanoita havaittiin vain nykyisen kiviainesalueen itärajan tuntumassa sijaitsevalta puuryhmältä. Papanamäärät olivat runsaita varsinkin kolohaapojen (3 kpl) alla, mutta myös kuusten tyveltä löytyi papanoita. Havainnon perusteella liito-orava ei siis näytä häiriintyneen viereisestä kiviainesalueesta ja sen toiminnasta. Ha-

vaintopaikka on pienialainen, käsittäen vain n. 20 suurehkoa lehti- ja havupuu- ta, ja alueen ympärillä on tehty hakkuita, joiden jäljiltä alueella kasvaa noin 10-15-vuotiasta mäntyä ja kuusta.

YIT:n kiinteistön itä- ja pohjoispuolella on liito-oravalle hyvin soveltuvaa elinympäristöä, mutta papanahavaintoja ei juurikaan tehty. YIT:n kiinteistöllä oleva metsä tarjoaa mahdollisia kulkureittejä, joita pitkin siirtyä kiinteistöltä etenkin etelän ja lännen suuntaan Vaajakoskentien yli, sillä kiinteistön etelä- puolella on tehty metsähakkuita, jotka estävät kulkemista. Kulkureittien häviä- mistä olisi mahdollista estää suunnittelemalla kiinteistön maankäyttöä niin, että puustoinen kulkuyhteys liito-oravan havaintopaikalta etelän ja lännen suuntaan säilyisi mahdollisimman hyvin.

Lupahakemuksista tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu 25.7. – 26.8.2019 välisenä aikana Laukaan kun- nan ilmoitustaululla ja internet-sivuilla, sekä niiden vireillä olosta on tiedotettu asianosaisia 24.7.2019 päivätyllä virkakirjeellä. Kuulutus lupahakemuksen vi- reilläolosta on julkaistu Laukaa-Konnevesi-lehdessä 25.7.2019.

Jätetyt muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksista on jätetty yksi muistutus, joissa on allekirjoittajina useita henki- löitä, sekä naapurikiinteistön toiminnanharjoittajien Marko ja Mika Hämäläisen kannanotto kiinteistöjen rajalle ulottuvaan louhintaan.

ja 8 muuta allekirjoittajaa toteavat 18.8.2019 päivätyssä muistutuksessaan seuraavaa:

Kaavoitustilanne alueella

Hakijan nykyinen toiminta sijoittuu pääosin yleiskaavan maa- ja kiviainesten ottoon tarkoitettulle alueelle. Pieni kaistale on jo nyt alueella, jossa on TY- kaavamerkintä, jonka mukaan alueelle voi sijoittua vain ympäristöhäiriötä tuot- tamatonta yritystoimintaa.

Hakemuksen mukaan toimintaa tulnaisiin laajentamaan Laaninahontien länsi- puolelle etelässä lähes tilan rajaan asti ja lännessä n. 30 met- rin päähän rajasta. Haettu laajennusalue on kokonaan TY-alueeksi merkityn laajan alueen sisällä.

Samassa yleiskaavassa on haetusta otto-alueesta lounaaseen kolme asumiseen kaavoitettua tonttia, jotka sijaitsevat n. 140 m päässä otto- alueen rajasta.

Toiminnan lähialueella pohjoisessa on kaavamääräyksissä annettu pinta- alaperusteisesti rakennusoikeutta useille tiloille. Jo nykyinen toiminta on alen- tanut rakennusoikeuksien arvoa. Aiottu laajennus tekee kaikki edellä mainitut rakennusoikeudet arvottomiksi.

Kun nykyisellä lupa-alueella on toimittu jo kohta 30 vuotta, on hyvät syyt olet- taa, jos toiminnan sallitaan laajentuvan, että toiminta laajennusalueella ei tule

loppumaan haetussa 15 vuodessa. Lopputuloksenakin on jyrkkäseinämäinen kaivanto, joka ei sovellu kaavan mukaiseen käyttöön. Näin kaavanmukainen rakentaminen estyisi laajalla alueella toiminnan jatkuessa.

Pöly- ja meluhaitat

Koko nykyisellä alueella olleen toiminnan aikana olemme kokeneet meluhaittaa. Tietääksemme alueella ei ole suoritettu melumittauksia. Räjäytysten aiheuttama melu ja tärähtely on sietämätöntä.

Räjähdyksistä on todistettavasti lentänyt lohkaraita [REDACTED] pihapiiriin. Louhinta, rikotus, murskaus ja liikenne aiheuttavat merkittävän pölyhaitan. Pölynsidontaa itse toiminnan osalta emme ole havainneet ja tien osaltakin vain muutamia kertoja vuosien varrella. Toiminta ei ole noudattanut luvan mukaisia raja-aikoja.

Laaninahontien käyttö, siirtely ja alentaminen

Nykyisen otto-alueen länsipuolella oleva Laaninahontie on yksityistie, jolla ei ole järjestäytynyttä hallintoa. Tie johtaa [REDACTED] ja jatkuu metsäautotieverkostona, joka on [REDACTED] nimisten tilojen käytössä.

Hakija ilmoittaa toiminnan edetessä siirtelevänsä tien linjausta ja alentavansa sitä. Katsomme, että tällaisiin toimiin ei voi ryhtyä haettuun lupaan perustuen, vaan toimiin on saatava tieosakkaiden lupa.

Kun tiellä liikutaan raskaalla kalustolla, syntyy sille keväisin ja syksyisin tien pinnan jäätyessä ja taas sulaessa pahat raiteet. Tie onkin tuolloin henkilöauto-liikenteelle kelvottomassa kunnossa.

Muualta tuotavien aineiden vastaanotto

Nykyisen toimintaluvan aikana on tuotu alueelle maa-aineksia. Niiden mukana on alueelle tullut haittakasvien ja vieraslajien juuristoja ja siemeniä. Kasvustoa on alueella nähtävissä. Tiedossa ei ole, että tuotavien maa-ainesten laadulla olisi mitään kontrollia. Maa-ainesten tuonti lisää liikennettä alueelle. Lähistöllä sijaitsee Jyväskylän kaupungin Kivilammen ja Laukaan kunnan Haukilammen maankaatopaikat. Tarvetta uusille maankaatopaikoille ei ole.

Päätösten yhdenvertaisuus

Hallanperäntien itäpuolelle haettiin taannoin maa-aines- ja ympäristölupaa. Alueella on yleiskaavamerkintä TY1, ja sanallinen ohjaus on samanlainen, kun TY-alueella. Lupaa ei myönnetty. Katsomme, että edellä mainittua päätöstä voi tässä asiassa pitää ennakkopäätöksenä.

Kunnanhallituksen päätös 8. 2. 1993 § 106

Tehdessään lupapäätöksen nykyiselle toiminta-alueelle on Laukaan kunnanhallitus todennut seuraavaa: Lisäksi kunnanhallitus katsoo erityisesti, että kyseisellä Lamminmäki-nimisellä tilalla RN:o 8:212 tämän lupapäätöksen ulkopuolella jäävä alue Laukaan kunnan Leppäveden kylässä ei sovellu kivenottoon asutuksen ja tien läheisyyden vuoksi.

Tähän kunnanhallituksen linjaukseen nojautuen olemme me asianosaiset luotaneen kaikissa tomissamme, kuten esimerkiksi rakentamisessa ja alueiden kaavoja valmisteltaessa.

Silloinen lupanhakija on tyytynyt kunnanhallituksen päätökseen.

Katsomme, että tuo kunnanhallituksen päätös sitoo niin hakijaa, kuin Laukaan kunnan lupaviranomaista.

Kaiken edellä kertomamme perusteella esitämme, että:

1. Lupaa haettuun toimintaan ei tule myöntää Laaniahontien länsipuolelle.
2. Toiminta tulee rajata nykyiselle tontti-alueelle ja olemaan voimassa 5 vuotta, jona aikana alin ottotaso saavutetaan ja maisemointi käynnistetään.
3. Päivittäisiä toiminta-aikoja tulee lyhentää ajalle klo 8.00 — 18.00 viikonloppuisin kaikki toiminta ja myös kuljetukset on kiellettävä.
4. Alueelle ei saa tuoda vieraita maa-aineksia.
5. Räjätysten turvallisuutta on parannettava.
6. Pölyn sidontaan tulee antaa selkeät määräykset ja niitä on valvottava.
7. Toimija tulee velvoittaa pitämään alueelle johtava tie jatkuvasti liikennöitävässä kunnossa.

Marko ja Mika Hämäläisen naapurin kuulemiseen antama kannanotto

12.8.2019:

Marko ja Mika Hämäläisellä on vireillä ympäristö- ja maa-aineslupa YIT Teollisuus Oy:n hakemusalueen naapuriin tilalle Lamminmäki 410-406-8-323. Hakemus on jätetty Laukaan kunnan lupaviranomaiselle 25.6.2019. Kummankin osapuolen hakemuksissa ottamisalueen rajat (louhinnan raja) on ulotettu kiinni kiinteistön rajoihin, siten ettei tilojen välisille rajapinnoille muodostu luiskia.

Toimittaessa alueella kummankin edellä mainitun osapuolen hakemuksissaan esittämällä tavalla Marko ja Mika Hämäläisellä ei ole huomauttamista YIT Teollisuus Oy:n hakemuksen johdosta.

Pyydetty lausunnot

Hakemuksista pyydettiin 29.7.2019 lausunnot Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomaiselta ja Laukaan maankäyttöosastolta. Muistutuksissa esiin tuotujen kaavoitukseen ja luontoarvoihin liittyvien huomioiden takia pyydettiin Laukaan maankäyttöosastolta tarkentavaa lausuntoa 21.10.2019 sekä lausunto Keski-Suomen ELY-keskukselta 18.11.2019.

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunto 20.9.2019:

Hakija ehdottaa, että pohjavesiputkien vedenpinnan tarkkailua jatketaan kuten aiemmin eli 4 kertaa vuodessa. Hakemuksesta ei käy kuitenkaan ilmi, onko toiminta-alueen lähitalouksilla käytössä olevia talousvesikaivoja. Mikäli kaivoja on, tulee toiminnanharjoittajan seurata niiden talousveden laatua ennen toiminnan aloittamista ja toiminnan aikana kerran vuodessa. Vedestä tulee tutkituttaa väri, sameus, pH, sähkönjohtavuus, KMnO₄-luku, rauta, mangaani ja koliformiset bakteerit. Edellä mainitut parametrit tulee analysoida myös vedenpinnan tarkkailussa olevista pohjavesiputkista.

Yhteismelumallinnuksen mukaan melutaso voi ylittyä lähimmillä kiinteistöillä.

Terveydensuojeluviranomainen huomauttaa, että alueelle suunnitellun toiminnan aiheuttama melu ei saa ylittää asumisterveysasetuksessa (STMa 545/2015) annettuja päivä- ja yöajan keskiäänitasojen toimenpiderajoja lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Terveydensuojeluviranomainen edellyttää toiminnanharjoittajan teettävän melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ulkopuolisen tahon toimesta yhdessä valvontaviranomaisen kanssa ennalta sovittuina ajankohtina. Terveydensuojeluviranomaisen näkemyksen mukaan tärinänmittauksia tulee jatkaa edelleen.

Laukaan maankäyttöosaston lausunto 2.8.2019:

Maakuntakaava

Keski-Suomen alueella on voimassa maakuntakaavan tarkistus, jonka maakuntavaltuusto on hyväksynyt 1.12.2017. Maa-aineslupahakemuksessa esitellylle suunnittelualueelle sijoittuvat seuraavat Keski-Suomen strategiaa painottavat maakuntakaavamerkinnot:

- Monipuolinen työpaikka-alue.

Merkinnällä osoitetaan monipuolinen teollisuus- ja/tai työpaikka-alue.

Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaamiseksi tarvittavat rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyt ja turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

- Kulttuuriympäristön vetovoima-alue.

Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskittymät.

Suunnittelumääräys: Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestäväää käyttöä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuvat voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

- Biotalousalueen tukeutuva alue

Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätaloustalouteen tarkoitettuja alueita.

Suunnittelumääräys: Alueen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset, sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä.

Yleiskaava

Haettu maa-aines- ja ympäristölupa sijoittuu oikeusvaikutteisen Keski-Laukaan yleiskaavan eteläosan alueelle. Yleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 27.4.2009 §31. Yleiskaavassa osa suunnittelualueesta on osoitettu kaavamerkinillä EO, maa-ainesten ottoalue. Osa ottoalueesta sijoittuu kaavamerkin-

nän TY, ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alueelle (olennaisesti muuttuva alue).

Asemakaava

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa.

Maankäyttö lausuu hakemuksesta seuraavaa:

Maankäyttö ei näe kaavallista tai maankäytöllistä estettä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle.

Laukaan maankäyttöosaston täydennyslausunto 17.1.2020:

Maankäyttö muuttaa ja täydentää lausuntoaan seuraavasti:

Ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alueelle (TY) sijoittuva ottotoiminta

Ottamissuunnitelmakarttojen mukaan yleiskaavan ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alueelle (TY) sijoittuu ottamisalueesta noin 19,3 ha.

Maankäyttö muuttaa ja täydentää antamaansa lausuntoa TY-alueen osalta seuraavasti:

Yleiskaavassa osoitettua teollisuusrakennusten aluetta (TY) ei voida toteuttaa ilman, että aluetta tasataan. Korkeuserojen johtuessa kalliosta, tasaaminen joudutaan toteuttamaan louhimalla. Teollisuusrakennusten alueen tasaaminen ja toteuttaminen tulee kuitenkin perustua tarkempaan maankäytön suunnitteluun, koska yleiskaavatasoisella suunnitelmalla ei pystytä riittävästi huomioimaan alueen erityispiirteitä ja ohjaamaan maankäyttöä yksityiskohtaisesti.

Maankäyttö kuitenkin katsoo, että Laaniahontien koillispuolella olevalle, noin 3 ha suuruiselle TY-alueelle sijoittuva ottotoiminta on laajuudeltaan sellainen, että maa-ainesten otto ennen alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja toteuttamista ei lähtökohtaisesti vaikeuta alueen käyttämistä yleiskaavassa osoitettuun käyttötarkoitukseen. Kyseisellä alueella on jo tällä hetkellä voimassa oleva ympäristö- ja maa-aineslupa.

Yleiskaavan mitoituksellinen rakennusoikeus

Ottamissuunnitelma-alue rajautuu pohjoisosaltaan Keski-Laukaan pohjoisosan yleiskaavan osa-alue II (Leppävesi — Vihtasilta) kaavaan. Kyseissä yleiskaavassa on maanomistajien rakennusoikeus mitoitettu laskennallisesti kiinteistön pinta-alaan perustuen suunnittelu- ja mitoitusperiaatteiden mukaisesti. Kaavakartalle rakennuspaikat on osoitettu vain rajatuilla kyläkeskusten alueille.

Yleiskaavan MA-1, M-1 ja MY-1 -alueilla mitoituksen mukaisen rakennuspaikan muodostaminen edellyttää suunnittelutarveratkaisua. Ratkaisun myöntämisen edellytykset ja rakennuspaikan sijainti tarkastellaan suunnittelutarvelupaprosessissa.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto 14.1.2020

Luonnonsuojelulliset näkökohdat

Alueelle tehty luontoselvitys ei vastaa tasoltaan sitä, mitä tämänkaltaiselta hankkeelta tulisi vaatia. Esimerkiksi luontoselvityksen ajankohta on ollut sellai-

nen, jolloin ei pystytä selvittämään alueen suojeltuja ja uhanalaisia kasveja. Myös lähialueella yleiskaavassa esitetyt luontoarvokohteet (MY ja luo-1) ovat jääneet vaille huomiota. Luontoselvityksen ja liito-oravaselvityksen tiedot ovat myös osittain keskenään ristiriitaisia alueen metsien puulajisuhteiden osalta. Liito-oravaselvityksen mukaan selvitysalue on harvennettua nuorehkoa ta-lousmetsää, jossa kasvaa käytännössä vain mäntyä. Luontoselvityksessä on puolestaan todettu, että alueella kasvaa myös varttunutta kuusimetsää ja nuor-ta sekametsää, jotka ovat liito-oravankin kannalta potentiaalisempia elinympä-ristöjä. Liito-oravaselvityksessä tulisi myös olla näkyvillä vanhat tiedossa olevat havaintopaikat ja niiden nykyinen tilanne. Myös kulkuyhteyksien säilymistä olisi ollut syytä selvittää. Selvitysalueen rajat on nekin oleellista näyttää kartalla. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan selvityksiä tulisi ainakin mainituilta osin täydentää.

Ympäristönsuojelulliset näkökohdat

Toiminnassa tulee huomioida Suomen ympäristökeskuksen Suomen ympäris-tö — julkaisusarjan julkaisussa 25/2010 "Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) — Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa" esitetyt parhaat käyttökelpoiset tekniikat (BAT, best available techniques) sekä parhaat ympä-ristökäytännöt (BEP, best environmental practice) kiinnittäen erityisesti huo-miota melua ja pölyntorjuntaan. ELY -keskuksen mukaan haettu toiminta vas-taa hyvin BAT -julkaisun suosituksia.

Lähimmät vakituiset asutukset sijaitsevat noin 300 m etäisyydellä alueesta. Lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee noin 430 etäisyydellä alueesta.

Valtioneuvosto antoi 9. päivänä syyskuuta 2010 asetuksen (80012010) kiven-louhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus). Ympäristöluvassa asetuksen säädöksiä on käytettävä ympäristönsuojelullisina vähimmäisvaatimuksina. Asetuksen 8 §:n mukaan mm: *"Jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikotusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kulje-tuksia saa tehdä viikonloppuisin."*

Muraus-asetuksen perustelumuistion (3.9.2010) mukaan 8 pykälän 2 momen-tissa säädettäisiin mahdollisuudesta sallia erityisistä syistä ympäristöluvassa kuormaus ja kuljetus myös lauantaisin. Säännös olisi tarpeen lähinnä kansain-välisen laivakuljetusten aikataulujen ja kotitalouksien rakennustoiminnan vuoksi. Säännöstä olisi tulkittava suppeasti, minkä johdosta ympäristöluvassa ei siten tulisi sallia lauantai aikaista toimintaa. ELY -keskuksen näkemyksen mukaan ympäristölupahakemuksessa ei ole esitetty perusteltua syytä lauan-tai aikaisille kuormauksille ja kuljetuksille, minkä johdosta ympäristöluvassa ei siten tulisi sallia lauantai aikaista toimintaa.

Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taaja-missa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (LA") päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB eikä yöoh-

gearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohgearvoa 45 dB eikä yöohgearvoa 40 dB.

Mikäli melusta tulee valituksia, tulee melutasot mitata häiriintyvissä kohteissa. Mittaukset on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla ja ne on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti louhinnan ja murskauksenollessa normaalissa toiminnassa. Mikäli mittaustulokset osoittavat melu-tason raja-arvojen ylittyvän asumiseen taikka loma-asumiseen käytettävillä alueilla, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvan melutason alentamiseksi esim. laitosten alueen rakenteellisia suojauksia lisäämällä ja esitettävä raportissa toimenpiteet, joilla melutasojen raja-arvot alitetaan.

Pohjavesiensuojelulliset näkökohdat

Suunnitellun ottoalueen lounaispuolella, Vaajakoskentien länsipuolella, sijaitsevan Lähteelän lähteen tila tulee selvittää. Lähteen veden laatu ja antoisuus sekä luonnontilaisuus tulee selvittää ennen ottotoiminnan aloittamista Laaniahontien Länsipuolella. Vesilain 2. luvun 11 §:n perusteella luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on kielletty.

Maisemansuojelulliset näkökohdat

Laaniahontien itäpuolella sijaitsevalla, olemassa olevalla ottoalueella tulee ottotoiminta ja maisemointi saattaa loppuun niiltä osin kuin se on mahdollista ennen siirtymistä uudelle ottoalueelle. Lähtökohtaisesti koko alue tulee maisemoida ympäristöön sopivaksi ja turvalliseksi. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Kaksi vuotta ennen lupakauden päättymistä alueella tulee tehdä tarkastus, jossa selvitetään jatkosuunnitelmat ja mahdollinen maisemointitarve. Tarkastuksella tulee olla läsnä luvanhaltija, kunnan maa-ainestenoton valvoja sekä tarvittaessa ELY-keskuksen edustaja.

Ottotoiminta-alueen ja Vaajakoskentien välinen alue tulisi pitää puustoisena koko ottotoiminta-ajan maisemahaitan pienentämiseksi.

Ylijäämämaiden käsittelyn yhteydessä tulee ottaa huomioon vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) määräykset. Maa-aineksen mukana alueelle mahdollisesti levinneet unionin luetteloon kuuluvat lajit tai kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit tulee varastointialueelta tunnistaa ja asianmukaisesti hävittää.

Lisäksi em. lain 5 §:n mukaan alueella toimijan on huolehdittava siitä, ettei alueelta siirrettävän maa-aineksen mukana leviä edellä mainittuja haitallisia vieraslajeja. Myös alueella käytettävien työkonien ym. osalta tulee varmistua siitä, että vieraslajit eivät pääse leviämään niiden välityksellä maa-ainesalueen ulkopuolelle.

Toiminnan kaavanmukainen sijoittuminen

ELY -keskus huomauttaa, että kaava-asiassa toimivaltainen viranomainen on **Laukaan** kunnan kaavoitusviranomainen, eikä ota enemmälti asiaan kantaa

Hakijan kuuleminen

Hakijan vastine 7.10.2019

Maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta on jätetty 3 lausuntoa ja 2 muistutusta. YIT Teollisuus Oy (jäljempänä "YIT") vastaa aihepiireittäin seuraavaa:

Kaavoitus

Keski-Laukaan yleiskaavan eteläosan kaavaselostuksessa on todettu teollisuusaluemerkinnästä seuraavaa:

TEOLLISUUSALUEET (T, TY, TY-1)

*Uudet teollisuusalueet on osoitettu "**olennaisesti muuttuvat alueet**" – lisämerkinnällä, Pielislehto II – asemakaavassa osoitettu teollisuusaluevaraus on osoitettu "toteutuneena" teollisuusalueena (T) koska alueen asemakaava on lainvoimainen.*

Uusien teollisuusalueiden sijoittelussa on pyritty huomioimaan liikenneyhteyksien toimivuus, rakentamiskelpoisuus sekä paikkojen houkuttavuus. Uudet teollisuusaluevaraukset perustuvat osaltaan siihen ajatukseen, että maanteiden 637 ja 638 välille saadaan muodostettua toimiva liikenneyhteys (osoitettu yleiskaavassa ohjeellinen seututielinja (st) –merkinnällä). Teollisuusaluevarauksen sijoittaminen maantien 638 varteen pohjautuu osaltaan myös tien lisääntyvään liikennöintiin (Vaajakoski-Leppävesi-Tikkakoski –tiesuunnitelma).

Kaikki yleiskaavan teollisuusaluevaraukset on osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomiksi, lisäksi on eroteltu TY- ja TY-1 –alueet toisistaan. TY-1 –aluevarausmerkinnän ajatuksena on tukea erillisten toimistotilojen sijoittumista alueelle. TY –alueillekin on mahdollista sijoittaa toimistotiloja, mutta näillä alueilla toimistotilat on pääasiassa kyseisen alueen yritysten käyttöön tarkoitettuja.

Lisäksi kaavaselostuksessa on ympäristön häiriötekijöiden, melun ja tärinän osalta todettu seuraavaa:

Yleiskaavassa on osoitettu uusia teollisuusalueita (TY ja TY-1) paikoitellen selkälaisille alueille, joiden läheisyydessä sijaitsee asuinrakentamista. Teollisuusalueiden toteuttamisen aiheuttamia ympäristöhaittoja naapurikiinteistöille on pyritty vähentämään maa- ja metsätalousalueiden muodostamalla suojavyöhykkeillä. Kaikki uudet teollisuusaluevaraukset on osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomina.

Kaavaselostus kokonaisuudessaan:

<https://www.laukaa.fi/sites/default/files/kaavaselostus.pdf>

YIT toteaa yllämainittujen kaavaselostuksessa esitettyjen vaikutusten osalta, että teollisuusalueen toteutuminen tarkoittaa käytännössä alueen louhimista

rakentamiskelpoiseksi kaavamerkinnän osittamaan käyttötarkoitukseen. Kuten YIT on esittänyt jo ottamissuunnitelmassaan, vaatii kaavan mukainen alueen toteuttaminen louhintaa myös niiltä osin, joihin ympäristölupaa ei voida louhinnalle myöntää Muraus-asetuksen 300 m vähimmäisetäisyysvaatimuksen takia. Kaavamerkinnän *ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alue* tarkoittaa **alueen käyttöä sen rakentamisen jälkeen**.

Louhinnan päätyttyä alueen jyrkät rintaukset luiskataan, eikä pystyjyrkkiä rintausta jää. Laaniahontien länsipuolella muodostuu suunnitelman mukaan noin 5,5 hehtaarin ja itäpuolelle noin 4,5 hehtaarin suuruiset tasaiset kentät teollisuutta palveleviksi alueiksi.

YIT toteaa, että Laukaan Maankäyttö ei näe kaavallista estettä maa-aines- ja ympäristölupien myöntämiselle.

Melu

Alueelle on hakuprosessin aikana laadittu meluselvitys, joka on toimitettu ympäristötoimeen. YIT:n toimintojen aiheuttamien melujen osalta on meluselvityksessä todettu seuraavaa:

Mallinnusten perusteella YIT Teollisuus Oy:n Lamminmäen toiminnoista aiheutuvat päiväaikaiset keskiäänitasot ovat lähimmillä lomakiinteistöillä selvästi alle ympäristömelun raja-arvon (45 dB). Murskauslaitoksen siirtyessä nykyiseltä tasolta uudelle, Laaniahontien länsipuolella sijaitsevalla alueelle, ovat meluvaikutukset nykytilannetta suurempia, mutta edelleen selvästi alle raja-arvon.

Lähimmän asuinkiinteistön (R1) kohdalla päiväaikainen keskiäänitaso on melutasot ovat melun raja-arvon (55 dB) tasolla tai sen alle. Uudelle alueelle siirryttäessä toiminnan ja lähimmän kiinteistön välinen etäisyys kasvaa, ja melutasot ovat mallinnusten perusteella samankaltaisia kuin nykytilanteessa. Meluvaikutukset pienenevät selvästi toiminnan edetessä ja louhintatason madaltuessa, jolloin kalliorintaukset vaimentavat murskauksesta aiheutuvan melun leviämistä lähikiinteistöille.

Siten YIT:n toimiessa alueellaan, siitä aiheutuva melu ei mallinnuksen mukaisesti ylitä Muraus-asetuksen 7 §:n vaatimuksia nykytilanteessa eikä louhinnan siirtyessä Laaniahontien länsipuolelle.

Melua mallinnettiin myös tilanteessa, jossa YIT:n ja sen pohjoispuolen Hämääläisen ottamisalueella olisi yhtäaikaisesti toimintaa. Selvityksen perusteella melutasot ylittyvät, jos molemmilla alueilla olisi kaikki toiminnot käytössä (porausta, rikotus, murskaus, kuljetukset). Tämä on käytännössä erittäin epätodennäköinen tilanne. Mikäli alueilla on samanaikaisesti murskausta, pitää molemmilla alueilla murskauslaitos sijoittaa vähintään 6 m korkean varastokasan taakse. Porausta voidaan tehdä yhtäaikaisesti, mutta murskausta ei voi olla silloin kummallakaan toimijalla.

YIT esittää, että myönnettävässä luvassa huomioidaan meluselvityksen tulokset siten, että sallitut toiminta-ajat ovat Muraus-asetuksen mukaiset. Lisäksi on määrättävä, että mikäli YIT:n kiinteistöllä ja kiinteistöllä 410-404-8-323 on yhtä

aikaa murskausta, pitää murskauslaitos sijoittaa meluselvityksen (6.9.2019) mukaisesti meluvallin taakse. Lisäksi on annettava määräys siitä, että toimijoiden pitää huomioida yhteismelun vaikutukset ja rajoittaa toimintojaan meluselvityksen (6.9.2019) mukaisesti, mikäli YIT:n kiinteistöillä ja kiinteistöllä 410-404-8-323 on yhtäaikaista kaikkia toimintoja. Tällaisesta tilanteesta ja sovittu toimintojen rajoittamisesta on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle. Yhteismelua voidaan mitata, mikäli yhtäaikaista toimintaa on. Toiminta-aikoja on haettu Muraus-asetuksen vaatimuksen mukaisina, eikä niitä ole siitä enää tarpeen rajoittaa. YIT muistuttaa, että mitä enemmän murskaustoiminnan päiväkohtaista työaikaa rajataan, sitä pidemmiksi tuotantotaksot venyvät.

Pöly

Alueen ja tiestön pölyämistä voidaan ehkäistä kastelulla tai suolaamalla. Murskauksen yhteydessä käytetään kastelua, kun se on tarpeen pölyn leviämisen estämiseksi.

Vesitarkkailu

Alueella on tehty pinta- ja pohjavesitarkkailua yli 20 vuotta. YIT ei näe tarpeellisenä ympäristöterveydenhuollon esittämää laatutarkkailua. Pohjaveden laadun selvitys on suoritettu vuonna 2013 nykytilannekartoituksella sijaitsevista havaintoputkista 20121 ja 20122 (liitteenä raportti). Samaisista putkista on mahdollista ottaa näyte ennen haetun luvan mukaista toiminnan aloittamista ja toiminnan päätyttyä. Lähimmällä asuinkiinteistöllä [REDACTED] on käytössä porakaivo, vedestä on otettu kiinteistön omistajalta saadun tiedon mukaan näyte jossakin vaiheessa louhintatoiminnan aikana, kiinteistön omistaja ei nähnyt uuden näytteen ottamiselle tarvetta (Puhelinkeskustelu [REDACTED] 27.9.2019).

Tärinä

Räjäytyksiä tehdään harvoin. Viime vuosina räjäytyksiä on ollut 2-5, riippuen tuotantomäärästä. Räjäytyksen melu on voimakas, mutta lyhytkestoinen. Tärinää on mitattu louhintaräjäytysten yhteydessä lähimmästä kiinteistöstä osoitteessa [REDACTED] säännöllistä mittausta jatketaan myös tulevien räjäytysten yhteydessä.

Tienkäyttö

Alueen halki kulkevalle tielle on muodostettu alla esitetyn mukainen tieoikeus: K10223/3 Nojosvuoren metsätie / 14 m kiinteistön Lamminmäki kohdalla, oikeudet [REDACTED] Rekisteröintipäivämäärä 24.2.2010, voimaantulopäivämäärä 2.11.1993.

Tien nykyinen linjaus kulkee koko suunnitelma-alueen matkalla keskellä yleiskaavan mukaista TY-korttelia, yleiskaavan ja tulevaisuudessa asemakaavan toteuttamisen edellytyksenä on joka tapauksessa uuden katuverkoston suunnittelu ja rakentaminen alueelle. Tämän hakemuksen mukaisella toiminnalla luodaan parempia edellytyksiä kaava-alueen toteuttamiselle tasaamalla aluetta, minkä jälkeen rakennusten, teiden ja vesi-/sekä viemäriverkostojen rakentaminen ylipäättään mahdollistuu. Edellä mainitut seikat huomioon ottaen

nykyisen tien siirtäminen suunnitelmassa esitetyllä tavalla ja tielinjalla olevan jyrkän näkemäesteen muodostavan nyppylän tasaaminen sekä tien rakenteen parantaminen suunnitelma-alueen osalla, ei hakijan käsityksen mukaan voi olla missään tapauksessa kenenkään tien käyttäjän kannalta huono asia. Käytännön järjestelyistä tullaan informoimaan luonnollisesti tienkäyttäjiä.

YIT toteaa, että Keski-Suomen ELY-keskus on lausunut hakemuksesta naapurin roolissa, eikä sillä ole huomautettavaa hakemuksesta.

Maa-ainesten vastaanotto

YIT:n alueelle ei ole muistutuksessa esitetystä poiketen otettu maita vastaan. Alueen pintamaita sen sijaan on kasattu alueen reunoille. Maa-ainesten vastaanoton luvittaminen ei perustu yleiseen maiden vastaanottoalueiden tarveharkintaan. Pilaantumattomia maita tarvitaan alueen luiskaamiseen, kuten hakemuksessa on esitetty.

Täydennyksenä (pyyntö 3.10.2019) maa-ainesten vastaanoton osalta YIT esittää seuraavaa:

Maiden vastaanottoa tehdään lopputilannekuvassa esitettyjen luiskien tekemiseen, vastaanotto tapahtuu mahdollisuuksien mukaan suoraan luiskiin tai niiden läheisyyteen, josta ne hyödynnetään luiskiin. Ei ole tarkoituksenmukaista siirrellä samoja maita alueen sisällä. Mikäli vastaanotettavissa maissa on hyötykäyttöön kelpaavia kiviaineksia, voidaan niitä jalostaa seulomalla, murskaamalla tai myydä sellaisenaan. Murskausmäärät sisältyvät hakemuksessa esitettyyn vuosittaiseen kokonaismurskausmäärään.

Lopuksi

Maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukaisesti luvan myöntämisedellytyksiä tarkastellaan hankekohtaisesti. Haettu yhteislupa on molempien lakien nojalla mahdollista myöntää.

Hakijan vastine 5.2.2020:

Maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta on pyydetty aiemman lausuntopyyntöä jälkeen lausunnot ELY-keskukselta sekä Laukaan maankäytöltä kaavoituksen johdosta. Aiempaan vastinepyyntöön YIT Teollisuus Oy (jäljempänä "YIT") on vastannut 7.10.2019. Nyt YIT vastaa erikseen lausuntojen osalta seuraavaa:

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto KESELY/22312019, 14.1.2020

Luonnonsuojelulliset näkökohdat

Luontoselvityksen riittävyys

Kuten lausunnossa on todettu, on ristiriitaa luonto- ja liito-oravaselvityksen metsien kuvauksessa. Metsät vastaavat luontokohteiden selvitystä (■■■■■ 20.5.2019). Siitä oli jäänyt puuttumaan kartta, joka on tämän vastineen liitteenä 1.

Suunnitelma-alueelle eikä sen välittömään läheisyyteen jää MY- tai luo 1 -kohteita. Liito-oravat on huomioitu erikseen. Suunnitelma-alueelta vedet ohjataan saostusaltaan kautta etelään. Lisäksi YIT toteaa, että kaavaselostukses-

sa on esitetty, että teollisuusalueiden toteuttamisen aiheuttamia ympäristöhaittoja naapurikiinteistöille on pyritty vähentämään maa- ja metsätalousalueiden muodostamilla suojavyöhykkeillä.

Liito-oravaselvitystä on täydennetty selvitysrajojen lisäämisellä, aiemmilla havaintotiedoilla sekä arviolla kulkuyhteyksien säilymisestä. Lisäksi tietoja puustosta on täydennetty ja korjattu. Täydennetty selvitys on vastineen liitteenä 2. Kulkuyhteyksien osalta YIT toteaa, että havaintopaikalta YIT:n kiinteistön eteläpuolelta yhteyksien säilyminen länteen ei ole riippuvainen haetusta toiminnasta. YIT:n kiinteistön eteläosaan jää ottamisalueen ja kiinteistön rajan väliin 30 m suojavyöhyke, joka mahdollistaa myös puiden säilyttämisen ja siten liito-oravan mahdollisen kulkureitin.

Ympäristönsuojelulliset näkökohdat

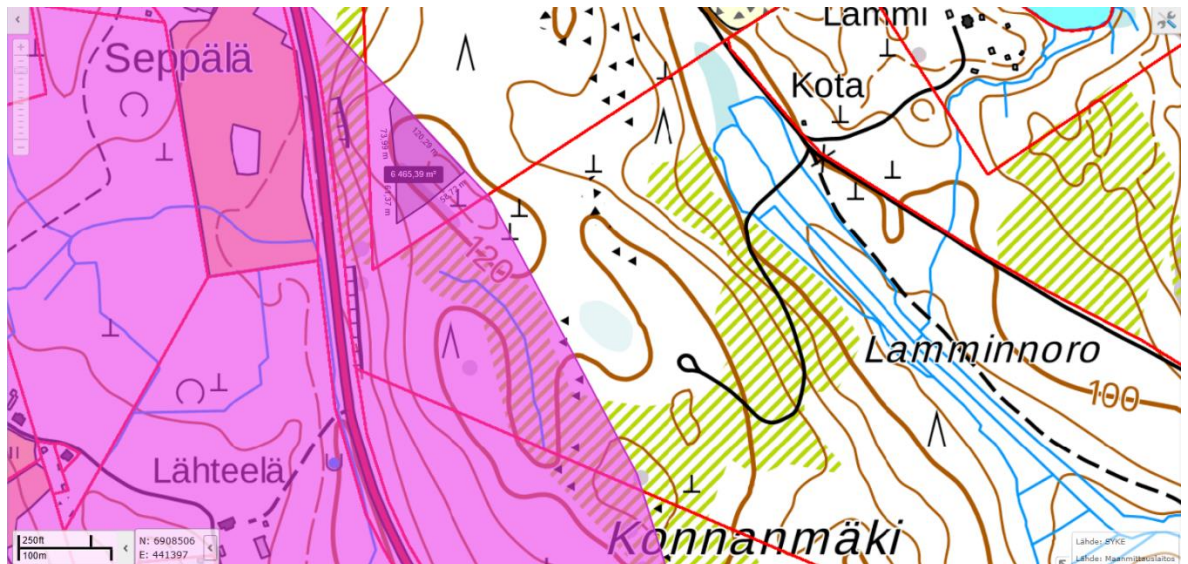
Lauantai-ajaja on vain poikkeuksellisesti joidenkin erityisurakoiden yhteydessä. Ne eivät siis ole jatkuvia ja eivätkä siten aiheuta merkittävää haittaa naapurustolle, joten YIT:n näkemyksen mukaan niitä ei pitäisi kokonaan lupamääräyksiä kieltää.

YIT yhtyy ELY-keskuksen näkemykseen melumittausten toteuttamisesta tarvittaessa. YIT on ottanut kantaa melumittauksiin myös vastineessaan 7.10.2019.

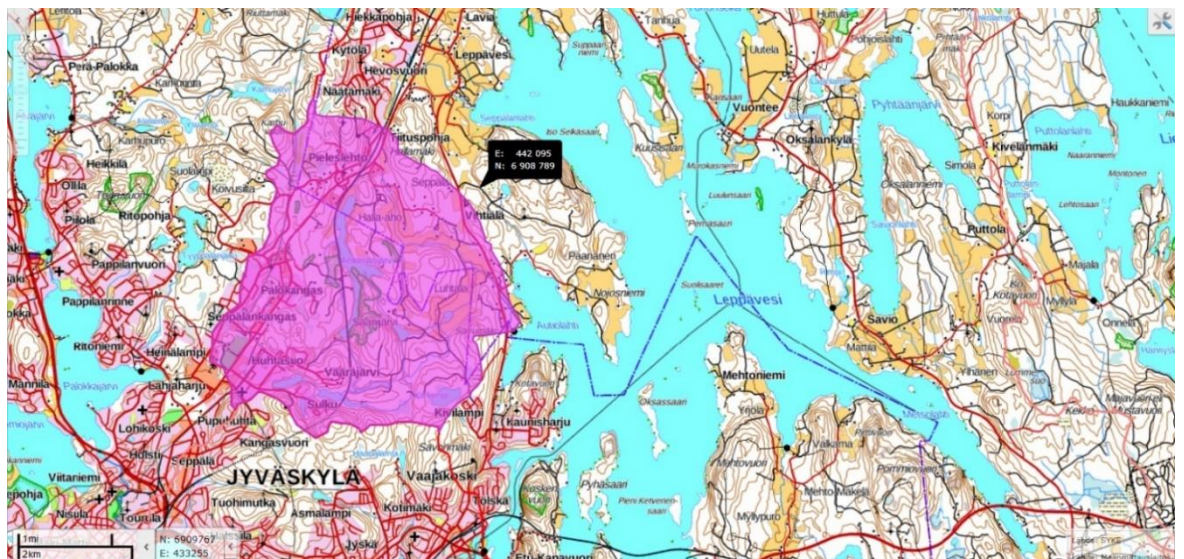
Pohjavesiensuojelulliset näkökohdat

Lausunnossa mainitun lähteen, joka jää noin 250 metrin päähän suunnitellusta ottamisalueen rajasta ja noin 650 m päähän nykyisestä ottamisalueen rajasta, tilaa on selvitetty 4.2.2020. Lähteestä otettiin vesinäytteet, lähde vaikutti luonnontilaiselta, ylivirtausta ei ollut havaittavissa. Vesinäytteen tulokset toimitetaan Laukaan ympäristötoimelle niiden saavuttua. Tarvittaessa lähteen ja sen ympäristön tilaa tulee selvittää sulanmaan aikaan, jolloin ylivirtaus ja mahdollinen tihkuminen viereiseen maantien ojaan on paremmin havainnoitavissa.

Vain noin 6500 m²:n alue suunnitellusta ottamisalueesta sijoittuu samalle Autiojoen 23498703 m²:n valuma-alueelle, jossa lähde sijaitsee (kuva 1.). Suurin osa ottamisalueesta sijoittuu Leppäveden valuma-alueelle. Siten pintavalunnan osalta ei arvioida olevan vaikutuksia lähteen veden laatuun.

Kuva 1. Ottamisaalueen länsireunan sijoittuminen Autiojoen valuma-alueelle. [Ympäristökarttapalvelu Karpalo]

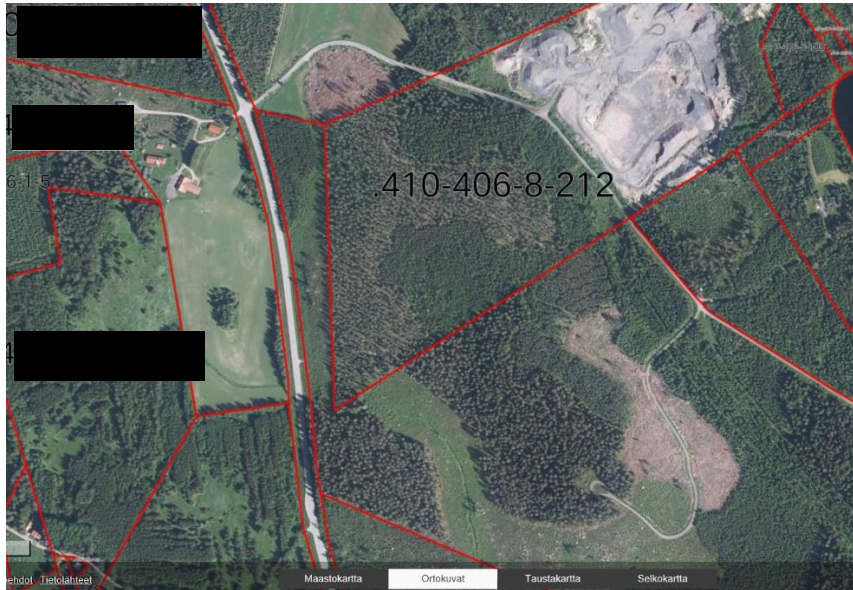

Kuva 2. Autiojoen valuma-alue kokonaisuudessaan. [Ympäristökarttapalvelu Karpalo]

Lähteen vesipinta oli 4.4.2020 tasolla + 99,40 N2000. Pohjavesiputkessa HP20121 (n. 650 m lähteestä koilliseen) veden pinnantaso on vaihdellut välillä +97,35 - +97,65 ja pohjavesiputkessa HP2 (n. 700 m lähteestä koilliseen) vesi on ollut korkeimmillaan tasolla +96,2. Alin haettu ottotaso on + 100.

Maisemansuojelulliset näkökohdat

Kiinteistö Vaajakoskentien ja kiinteistön Lamminmäki välissä ei ole YIT:n hallinnassa, eikä YIT siten voi vaikuttaa siltä osin metsän säilyttämiseen (kuva 3.). YIT:n kiinteistölle jää metsäiset suojavyöhykkeet länsi-, etelä- ja itärajoille.

Kuva 3. Ilmakuva, josta käy ilmi, ettei YIT:n omistuksessa oleva kiinteistö ulotu Vaajakoskentie varteen.

ELY-keskus ei ottanut kantaa kaavoitukseen.

Laukaan kunnan maankäytön lausunto 19.11.2019

YIT:n ottamisalueen pinta-ala on 12,6 hehtaaria. Tällä alueella louhinta tapahtuu. YIT:n ottamisalueesta n. 10,5 hehtaaria sijoittuu kaavan mukaiselle TY-alueelle. Laaniahontien itäpuoleisen ottamisalueen pinta-ala on n. 4,7 hehtaaria, ja otettava kalliokiviaines määrä on noin 402 000 m³.

YIT korostaa, kuten maankäyttö on lausunnossaan todennut, että louhinta on edellytys yleiskaavan toteuttamiselle.

Tarkemman kaavoituksen odottaminen tarkoittaa sitä, että ottotoiminnan eteneminen Laaniahontien länsipuolelle ainoastaan viivästyy, mutta ei jää toteutumatta. Kaavan toteuttamisen vaatima louhinta YIT:n omistuksessa olevalta kiinteistöltä tapahtuu sekin aikoinaan menekkiin perustuen. Haetun ottamisalueen länsipuoli, johon lausunnon mukaisesti lupaa ei voitaisi myöntää, on pinta-alaltaan noin 7,9 hehtaaria ja otettava kalliokiviaineksen määrä on noin 948 000 m³. Mikäli lupaa ei lausunnon mukaisesti myönnettäisi laajennusalueelle, ei pilaantumattomien maiden vastaanottoa (eikä murskausta) tehdä jäljelle jäävällä suunnitelma-alueella.

Maankäytön lausunnossa viitataan vaadittavaan tarkempaan suunnitelmaan ennen alueen tasaamista. YIT toteaa, että kunnalla on mahdollisuus tämän lupaa-asian ratkaisun yhteydessä määrittää haluttu pohjantasot, kaltevuudet ja luiskien toteuttaminen lupamääräyksin. YIT tekee mielellään yhteistyötä maankäytön kanssa, että ottamisen päätyttyä kiinteistö palvelee kaavan mukaista käyttöä.

Muilta osin YIT on vastannut kaavoitukseen jo aiemmin jättämässään vastineessa.

TARKASTUKSET

Toimintakiinteistön nykyisellä ottoalueella on suoritettu säännölliseen valvontaan liittyvä tarkastus 10.2.2020, jolloin on käyty läpi voimassa olevaan ympäristölupaan liittyvät asiat. Tarkastuspöytäkirja on liitetty lupa-asiakirjoihin.

LUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Laukaan lupalautakunta myöntää YIT Teollisuus Oy:lle kiinteistölle Lamminmäki 410-406-8-212 maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiviaineksen louhimiseen ja murskaamiseen Laaniahontien itäpuoleiselle avatulle ottamisalueelle. Lupahakemuksen mukaista laajennus- aluetta ei saa ottaa käyttöön.

Hakijalle myönnetään maa-aineslain 21 § ja YSL 199 §:n mukaiset luvat aloittaa toiminta lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tässä päätöksessä määrättyjä vakuuksia vastaan.

Toimintaa tulee harjoittaa maa-aines- ja ympäristölupahakemuksessa ja päivitetystä ottosuunnitelmassa esitetyn mukaisesti ja tämän päätöksen lupamääräyksiä noudattaen.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Toiminta ja sen laajuus, toiminta-ajat ja alueen maastomerkinnot

1. Maa-ainesten kokonaisottomäärä alueelta on enintään 402 000 ktr m³. Vuosittainen kivimurskeen tuotantomäärä saa olla enintään 150 000 t. Ottamisalue sijaitsee Laaniahontien itäpuolella ja sen laajuus ja sijainti tulee olla päivitetyn ottamissuunnitelman mukainen.

Ennen toiminnan aloittamista tulee alueesta toimittaa lupaviranomaisen hyväksyttäväksi päivitetty suunnitelmakartat, joissa ottamisalue on rajattu Laaniahontien itäpuolelle. Kiviaineksen louhinnan ja murskauksen pölyä ja melua aiheuttavat toiminnot tulee kaikissa toimintavaiheissa sijoittaa siten, että 300 m suojaetäisyys lähimpään häiriölle alttiiseen kohteeseen täyttyy.

2. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Poraus	ma-pe klo 7-21
Räjäytykset	ma-pe klo 8-18
Rikotus	ma-pe klo 8-18
Murskaus	ma-pe klo 7-22
Kuormaaminen ja kuljetus	ma-pe klo 6-22

Toimintaa ei saa harjoittaa viikonloppuisin eikä arkipyhinä.

3. Ennen ottotoiminnan aloittamista alueelle tulee asentaa riittävästi korkotaso osoittavia korkeusmerkkejä (vähintään kolme kolmiopukkia). Ottamisalueen rajat tulee merkitä maastoon. Ottoalueelle tulee sijoittaa taulu, josta käyvät ilmi mm. maa-aineslupan haltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voi-

massaoloaika. Ottamistoiminnassa syntyvät jyrkät luiskat tulee rajata riittävän korkealla, säänkestävällä ja hyvin näkyvällä aidalla.

4. Maa-ainesten otto tulee toteuttaa päivitetyn ottamissuunnitelman mukaisesti. Alin sallittu ottotaso ottamisalueella on +100 m (N2000). Ylimmän pohjavesitasen ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään 2 m vahvuinen suoja-kerros. Louhoksen pohja muotoillaan siten, ettei alueelle missään olosuhteissa lammikoidu haitallisesti pinta- tai pohjavesiä. Mikäli toiminta-alueen hulevedet aiheuttavat määränsä tai laatunsa takia vettymishaittaa tai epäilystä ympäristön pilaantumisesta, tulee niiden johtamisesta alueelta ja/tai laadun-tarkkailusta tehdä suunnitelma, joka on hyväksyttävä valvontaviranomaisella.

Melu, värinä ja pöly

5. Toiminnasta aiheutuva melun A-painotettu keskiäänitaso (LA_{Aeq}) ei saa lähimmillä asumiseen käytettävillä kiinteistöillä ylittää päivällä (klo 7-22) 55 dB ja yöllä (klo 22-7) 50 dB. Lähimmillä loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä melutaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB. Toiminnassa on otettava huomioon myös naapurikiinteistöllä 410-406-8-323 harjoitettavasta toiminnasta aiheutuva yhteismelu, joka ei myöskään saa ylittää edellä mainittuja enimmäistasoja.

Tarvittaessa melua on torjuttava meluvallein ja porrastamalla melua aiheuttavia työvaiheita naapurikiinteistön toiminnan kanssa. Valvontaviranomaiselle on toimitettava suunnitelma melun rajoittamisesta tilanteessa, jossa molemmilla kiinteistöillä on tarve murskata kiviainesta samanaikaisesti. Melutasot lähimmillä häiriintyvillä kiinteistöillä tulee mitata yhtäaikaisen murskauksen alkuvaiheessa ja muuten toiminnan aikana, mikäli melusta tulee valituksia. Mikäli melutason ohjearvot ylittyvät tulee meluntorjuntaa tehostaa.

6. Meluntorjunnassa tulee käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa (mm. esimurskaimen täyttösuppilon vaimentaminen kumimatolla, kuljettimien kotelointi, murskaimien moottorien vaimentaminen koteloinneilla). Kiviainesten syöttämisessä murskaimeen tulee käyttää mahdollisimman matalaa pudotuskorkeutta.

7. Aseman rakenteilla ja sijoittelulla on pyrittävä siihen, ettei voimakkain ääni lähde häiriintyvien kohteiden suuntaan. Melulähteet on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava alimmalle kohdalle toiminta-alueella. Lisäksi kiviseinämillä, meluvalleina käytettävien murskekasojen sijoittelulla sekä louhinnan etenemissuuntien valinnoilla on pyrittävä minimoimaan meluvaikutusten leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan.

8. Asumiseen, loma-asutukseen tai oleskeluun käytettävillä alueilla eivät toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt saa ylittää hengitettävien hiukkasten (PM) osalta valtioneuvoston asetuksessa (79/2017) annettua raja-arvoa $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (24 tunnin keskiarvo). Mikäli on aiheutta epäillä toiminnasta aiheutuvan raja-arvojen ylityksiä, tulee hiukkaspitoisuudet lähimmillä häiriintyvillä kiinteistöillä mittaustaa ulkopuolisen tahon toimesta laitoksen toimiessa.

9. Toiminnanharjoittajan tulee varautua tarvittaviin toimiin laitoksen toiminnasta ja/tai ajoneuvoliikenteestä aiheutuvan pölyhaitan torjumiseen esim. kastelulla, kuormien ja varastokasojen peittämisellä, aseman sijoittamisella ja rakenteilla (mm. koteloinnilla), alueen rintauksilla ja tuotekasojen sijoittelulla. Pölynlähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pölyntorjuntaan ei saa käyttää CaCl₂:a, NaCl:a, lipeää tai muita pohjavedelle tai maaperälle haitallisia kemikaaleja.
10. Räjähdykset on toteutettava siten, että samanaikaisesti räjähtävä räjähdysainemäärä on mahdollisimman pieni ja värinävaikutukset rajoittuvat mahdollisimman lähelle räjäytysaluetta. Räjähdysspöytäkirjat on arkistoitava ja pyydettyäessä esitettävä valvontaviranomaiselle.

Maaperän ja pohjaveden suojele

11. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi alueella toimintajaksojen ulkopuolella on kielletty. Toiminta-aikana alueella olevien polttoainesäiliöiden tulee olla lukittavia kaksoisvaippasäiliöitä, jotka on varustettu ylitäytön estimillä. Säiliön tankkauslaitteiston tulee olla varustettu sulkuventtiilillä ja lukittavissa.
12. Laitosalueen kohdat, joilla käsitellään pohjavesien sekä maaperän kannalta vaarallisia aineita, säilytetään tai tankataan koneita tai varastoidaan polttoaineita toimintajaksojen aikana, tulee suojata siten, että haitallisten aineiden pääsy pohjavesiin estyy. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja. Alueelle tulee varata imeytysturvetta tai muuta öljyjen imeytykseen tarkoitettua ainetta. Mahdollisista öljy- tai muista kemikaalivahingoista tulee ilmoittaa välittömästi Keski-Suomen pelastuslaitokseen sekä lupaviranomaiselle.
13. Nojoslammen vedenpinnan korkeustiedot tulee mitata kerran kuukaudessa ja toiminta-alueella olevista neljästä pohjaveden havaintoputkesta pohjavesipinnan korkeus neljä kertaa vuodessa. Mittaustiedot tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ja Keski-Suomen ELY-keskukselle.
14. Lähimmän kiinteistön [REDACTED] kaivoveden ja pohjaveden laatu putkista 20121 ja 20122 tulee selvittää tämän lupapäätöksen mukaisen toiminnan alussa ja toiminnan loputtua. Vedestä tulee tutkituttaa väri, sameus, pH, sähköjohtavuus, KMnO₄-luku, rauta, mangaani ja koliformiset bakteerit.

Jätehuolto

15. Toiminnassa tulee ensisijaisesti vähentää syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista on jäte hyödynnettävä muulla tavoin, mm. energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista on jäte loppukäsiteltävä. Jätteen poltto on kielletty.
16. Toiminnassa syntyvät lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään. Jätteet on varastoitava ja niitä on käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu roskaantumista, hajuhaittaa tai muuta ympäristön pi-

laantumisen vaaraa, tai ettei jätteiden hyödyntämismahdollisuuksia huononeta. Roskaantunut alue on välittömästi puhdistettava.

17. Toiminnasta kertyvät vaaralliset jätteet tulee säilyttää erillään katetussa tiivispohjaisessa varastossa, niitä ei saa sekoittaa lajiltaan ja laadultaan muunlaiseen jätteeseen. Vaaralliset jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen ympäristöluvan omaavaan vastaanottoaikaan tai käsittelylaitokseen.

18. Toiminnasta syntyvät kaivannaisjätteet tulee hyödyntää kaivannaisjättesuunnitelman mukaisesti ottamisalueella. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

19. Toiminnan häiriötilanteista, olennaisesta muuttamisesta, pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Vastuuhenkilö

20. Toiminnanharjoittajan on nimettävä toiminnalle vastuuhenkilö, jolla on kyseiseen tehtävään riittävä asiantuntemus, ja joka on perehtynyt toimintaa koskevaan maa-aines- ja ympäristölupaan. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on toimitettava kirjallisesti valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista.

Muut määräykset

21. Laaniahontie on pidettävä jatkuvasti liikennöitävässä ja nykyistä vastavassa kunnossa.

22. Alueelle mahdollisesti levinneet Euroopan unionin luetteloon kuuluvat haitalliset vieraslajit tai kansallisesti merkitykselliset haitalliset vieraslajit tulee alueelta tunnistaa ja asianmukaisesti hävittää tai niiden leviäminen estää. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava, ettei alueelta siirrettävän maa-aineksen tai käytettävien työkalujen mukana pääse leviämään vieraslajeja.

BAT

23. Toiminnanharjoittajan tulee seurata alansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä ja laitoksen tulee käyttää toiminnassaan mahdollisimman tehokkaita ja kehittyneitä, teknisesti ja taloudellisesti toteuttamiskelpoisia teknisiä ratkaisuja, joilla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä.

Tarkkailu ja raportointi

24. Toiminnasta tulee pitää käyttöpäiväkirjaa, joka tulee pyydettäessä esittää valvontaviranomaiselle. Käyttöpäiväkirjaan tulee merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- murskausaseman tuotantotiedot ja käyntiajat
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot
- toiminnassa muodostuneet jätteet ja niiden toimituspaikat
- häiriötilanteet ja onnettomuudet

- tarkkailuputkien pohjaveden ja Nojoslammen pinnankorkeustiedot
- vesinäytteiden tulokset
- tulokset mahdollisesti tehdyistä melu-, pöly- ja värinämittauksista

Laitoksen on toimitettava vuosittain käyttöpäiväkirjan yhteenveto toiminnasta helmikuun loppuun mennessä Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

25. Otetun kiviaineksen määrä tulee ilmoittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä ensisijaisesti suoraan Nottorekisteriin tai toissijaisesti valvontaviranomaiselle.

Alueen maisemointi

26. Alue tulee maisemoida turvallisesti ja maisemaan sopivaksi. Alueen pohjatasolle tulee levittää kasvualustaksi n. 0,5 m kerros pintamaita tai vastaanotettua maa-ainesta. Rintaukset tulee luiskata leikkauspiirroksissa esitetyllä tavalla vähintään kaltevuuteen 1:2. Alueen jälkitasauksessa, jälkiverhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei saa käyttää pohjavettä vaarantavia materiaaleja. Pintamaat tulee varastoida kaivualueen ulkopuolella siten, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä kasvualustan muodostamiseen. Alueelle istutetaan mäntyä tai koivua (2500 kpl/ha) jollei luontaista taimettumista tapahdu. Suunnitelman mukainen maisemointi on suoritettava loppuun luvan voimassaoloaikana.

Tarkastukset

27. Toiminta-alueella on pidettävä hakijan pyynnöstä aloitustarkastus ennen toiminnan aloittamista sen jälkeen, kun alueen maastomerkinnot on tehty. Ottamissuunnitelman ja lupamääräysten noudattamisen ja maisemoinnin edistymisen seuraamiseksi järjestetään paikan päällä vähintään kahden vuoden välein tarkastuksia. Ottotoiminnan päätyttyä luvan voimassaoloaikana pidetään lopputarkastus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys. Tarkastuksilla ovat läsnä ainakin valvontaviranomainen ja hakija tai hänen valtuuttamansa yhteyshenkilö.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

28. Toiminnan kannalta olennaisista muutoksista, pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta taikka toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee tehdä ilmoitus Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista, esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminnoista.

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain 21 § ja YSL 199 §:n mukainen lupa

Maa-aineslain 21 § ja YSL 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa vakuutta vastaan lupapäätöstä noudattaen. Tässä on kyseessä avattu kallioalue, ja ottamisalue on sisällytetty ottamissuunnitelmaan jo aikaisemman lupakäsittelyn aikana. Ympäristölupa on myös lainvoimainen, eikä YSL 199 §:n mukaisen luvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 §:n mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Ympäristönsuojelulain mukaisen luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolojen huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella tai eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan hakemuksissa esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, jätelain, luonnonuojelulain, naapuruussuhdelain sekä niiden nojalla annettujen säädösten vaatimukset.

Perustelut ottamisalueen supistamiselle hakemuksesta esitetystä

Hakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu laajennusosaltaan kokonaan Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavassa TY-merkinnällä osoitetulle alueelle. Olemassa oleva ottoalue sijoittuu pieneltä osin ko. kaavamerkinnän alueelle, mutta suurimmaksi osaksi EO-kaavamerkinnän alueelle. Yleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena. TY-merkinnällä osoitetaan ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alue, joka on olennaisesti muuttuva. EO-merkinnällä osoitetaan maa-ainesten ottoon varattu alue.

Voimassa olevan vuonna 2012 myönnetyn maa-ainesluvan ottamisalue vastaa sijainniltaan ja rajauksiltaan muuten käsiteltävänä olevan hakemuksen Laaniahontien itäpuolelle jäävää ottoalueen osaa, mutta siitä on rajattu pois alle 300 m päähän lähimmästä häiriintyvistä kohteesta jäävä ottoalueen osa.

Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus ei ole kaavamerkinnän mukaista toimintaa TY-alueella, YIT Teollisuus Oy:n vastineen mukaan teollisuusalueen toteutuminen tarkoittaa käytännössä alueen louhimista rakennuskelpoiseksi kaava-

merkinnän osoittamaan käyttötarkoitukseen ja kaavamerkinnällä tarkoitetaan alueen käyttöä sen rakentamisen jälkeen. Laukaan maankäyttöosasto toteaa myös täydennyslausunnossaan, että teollisuusrakennusten aluetta ei voida toteuttaa ilman, että aluetta tasataan ja korkeuserojen johtuessa kalliosta, joudutaan tasaaminen toteuttamaan louhimalla. Maankäyttöosasto kuitenkin toteaa, että teollisuusrakennusten alueen tasaaminen ja toteuttaminen tulee perustua tarkempaan maankäytön suunnitteluun, koska yleiskaavatasoisella suunnitelmalla ei pystytä riittävästi huomioimaan alueen erityispiirteitä ja ohjaamaan maankäyttöä yksityiskohtaisesti. Laaniahontien koillispuolella olevan TY-alueen laajuus on sellainen, ettei maa-ainesten otto ennen alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua vaikeuta alueen käyttöä yleiskaavassa osoitettuun käyttötarkoitukseen, kyseisellä alueella on jo voimassa olevat maa-aines- ja ympäristöluvat.

Täydennyslausuntoon antamassaan vastineessa YIT Teollisuus Oy toteaa, että kunnalla on mahdollisuus tämän lupa-asian ratkaisun yhteydessä määrittää haluttu pohjantaso, kaltevuudet ja luiskien toteuttaminen lupamääräyksiin.

Lupaviranomainen on myöntänyt luvan Laaniahontien itäpuoliselle avatulle ottoalueelle, joka on olemassa olevien maa-aines- ja ympäristölupien mukainen. Toiminnan laajentamiselle Laaniahontien länsipuolelle ei myönnetä lupaa. Perusteena luvan rajaamiselle on kaavoituksesta vastaavan Laukaan kunnan maankäyttöosaston lausuma, että alueen tasaaminen tulee perustua tarkempaan maankäytön suunnitteluun. YIT Teollisuus Oy:n vastineessa esittämään pohjantason, kaltevuuden ja luiskien toteuttamiseen lupamääräyksiin ja asian ratkaisemiseen lupa-asian yhteydessä todetaan, ettei alueen toteuttamisen suunnittelu kuulu ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan.

Lupapäätös on voimassa 10 vuotta hakemuksessa esitetyn 15 vuoden sijaan, tätä perustellaan toiminta-alueen huomattavalla supistumisella.

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyjen vaatimusten huomioiminen ja perustelut

Muistutus 18.8.2019

Muistutuksessa esitettyihin huomioihin rakennusoikeudesta ja asumiseen kaavoitetuista tonteista todetaan, ettei maa-aines- ja ympäristölupaprosessissa oteta kantaa näihin asioihin. Lupaa valmistellessa tarkastellaan etäisyyksiä toiminnan läheisyydessä sijaitseviin asumiseen käytettäviin rakennuksiin. Laukaan maankäyttöosasto on täydennyslausunnossaan kommentoinut yleiskaavan mitoituksellista rakennusoikeutta.

Muistutuksessa esiin tuotuihin nykyisen toiminnan aikaisiin melu- ja pölyhaittoihin, sekä räjäytyksistä lentäviin lohkareisiin todetaan, että valvontaviranomaiselle ei ole tullut yhteydenottoja em. haitoista eikä myöskään toiminta-aikojen laiminlyönnistä.

YIT Teollisuus Oy on ilmoittanut vastineessaan, ettei se ole tuonut alueelle maa-aineksia nykyisen toiminnan aikana, eikä niitä tulla tuomaankaan, mikäli lupa myönnetään vain Laaniahontien itäpuoliselle alueelle. Muistutuksessa esitettyyn kaavamerkintöjen yhdenmukaista tulkintaa koskevaan kohtaan todetaan,

että asiasta pyydettiin Laukaan maankäyttöosastolta selventävä lausunto. Laukaan kunnanhallituksen päätöksen 8.2.1993 § 106 yhteydessä esitettyyn toteamaan Lamminmäki-tilaa 8:212 koskevan lupapäätöksen ulkopuolelle jäävän alueen soveltumattomuudesta kivenottoon todetaan, että lupa on nyt myönnetty olemassa olevalle ottoalueelle sitä laajentamatta.

Päätöksen voimassaoloaika on 10 vuotta haetun 15 sijaan. Muistutuksessa esitetylle viiden vuoden voimassaoloajalle ei ole perusteita ottaen huomioon, että myös maisemointi tulee saattaa loppuun luvan voimassaoloaikana. Perusteita ei ole liioin toiminta-aikojen lyhentämiselle MURAUS-asetusta lyhyemmiksi. Toiminta-aikojen supistaminen pidentäisi myös toiminnan kokonaiskestoa. Muilta osin muistutus on huomioitu lupamääräyksissä.

Laukaan Terveysturvaviranomaisen lausunto 20.9.2019

Lupaviranomainen ei näe tarpeelliseksi määrätä otettavaksi kaikkia Laukaan terveysturvaviranomaisen lausunnossa esittämiä kaivovesi- ja pohjavesianalyyskejä, kun on kyseessä jo olemassa oleva toiminta, josta on jo seuranta-tietoja 20 vuoden ajalta. Lupamääräyksissä on edellytetty toiminnanharjoittajaa ottamaan vesinäytteet toiminnan alussa ja toiminnan päätyttyä kahdesta pv-putkesta, sekä lähimmän kiinteistön porakaivosta. Muilta osin lausunnossa esitetyt seikat tulevat huomioiduksi lupamääräyksissä.

Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunto 14.1.2020

Keski-Suomen ELY-keskus on lausunnossaan esittänyt, että luontoselvitys ei vastaa tasoltaan hankkeen vaatimuksia. Tämän johdosta YIT Teollisuus Oy on täydentänyt luontoselvitystä vastineen yhteydessä, myös Lähteelän lähteen tilaa on selvitetty. Muilta osin lausunnossa esitetyt seikat on huomioitu lupamääräyksissä.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräykset 1-2:

Lupamääräyksillä varmistetaan toiminnan pysyminen hakemuksen mukaisessa mittakaavassa ja hakemuksessa osoitetulla alueella. Koska hakemuksella esitetylle ottoalueelle ei koko laajuudessa ole myönnetty lupaa, on lupapäätöksen mukaiseen tilanteeseen päivitetty ottamissuunnitelma karttoineen tarpeen esittää.

Ympäristöluvanvaraisen kiviaineksen louhinnan ja murskauksen ympäristönsuojelulliset vähimmäisvaatimukset on koottu MURAUS-asetukseksi. Asetuksessa esitetyt eri työvaiheiden toiminta-ajat koskevat tilanteita, joissa toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Tällä päätöksellä asetetut päivittäiset toiminta-ajat ovat MURAUS-asetuksen mukaiset. Myös määräys sijoittaa louhinnan ja murskauksen pölyä ja melua aiheuttavat toiminnot siten, että 300 m suojaetäisyys lähimpään häiriölle alttiiseen kohteeseen täyttyy, on MURAUS-asetuksen mukainen.

Lupamääräykset 3-4:

Määräys alueen merkinnöistä on annettu valvonnan helpottamiseksi sekä työ-
turvallisuuden ja yleisen turvallisuuden edistämiseksi. Yhteystiedot alueella
ovat tarpeen tiedonkulun turvaamiseksi.

Ympäristöministeriön julkaiseman oppaan Maa-ainesten kestävä käyttö (ym-
päristöhallinnon ohjeita 1/2009) mukaan pohjavesialueiden ulkopuolisilla otta-
misalueilla suojakerroksen paksuus ylimmän pohjavesitason ja maa-ainesten
ottotason välillä tulee olla vähintään 1-2 m. Määräys alimmasta sallitusta otto-
tasosta ja suojakerroksen paksuudesta sekä louhoksen pohjan muotoilusta on
annettu pohjaveden suojelemiseksi sekä ottamissuunnitelman toteutumiseksi.

Lupamääräykset 5-7:

Lupamääräykset toiminnasta aiheutuvan melun rajoittamiseksi on annettu ym-
päristön viihtyisyyden turvaamiseksi. MURAU-asetuksen mukaan meluläh-
teet on ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi (melu, pöly) sijoitettava tek-
nisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Alle 500
metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista melua ja pölyä on torjut-
tava laitteistojen koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla teknisesti par-
hailla meluntorjuntatoimilla. Nämä vaatimukset on esitetty soveltuvin osin lu-
pamääräyksissä.

MURAU-asetuksen 7 §:ssä on säädetty melutasoista: Toiminnasta syntyvä
melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista anne-
tussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvo-
ja. Nämä ohjearvot ovat melun enimmäistasoina lupamääräyksissä. Toimin-
nasta aiheutuvasta melusta on tehty leviämismallinnus ja siinä esitetty melu-
vallit ja meluavien toimintojen porrastaminen naapurikiinteistön toiminnan
kanssa on lupamääräyksessä edellytetty toteutettaviksi, kuten myös melumit-
taukset, mikäli toimijoilla on tarve murskata kiinteistöillä yhtä aikaa.

Lupamääräykset 8-10:

Lupamääräykset pölyn ja tärinän rajoittamiseksi on annettu ympäristön viihtyi-
syyden ja ihmisten terveyden turvaamiseksi sekä tärinän osalta myös raken-
netun ympäristön sekä kallioperän eheyden ja pohjaveden määrän ja laadun
turvaamiseksi.

Hiukkaspäästöille on asetettu raja-arvo valtioneuvoston asetuksessa 79/2017,
jota ei saa ylittää, tähän viitataan myös MURAU-asetuksen 5§:ssä. Tämä ra-
ja-arvo on lupamääräyksenä.

Lupamääräykset 11-14:

Lupamääräys poltto- ja voiteluaineiden ja ympäristölle vaarallisten aineiden
varastoinnista ja käsittelystä sekä onnettomuustilanteisiin varautumisesta on
annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi. Määräys tiedottaa öljy- tai
kemikaalivahingoista on annettu ympäristölle aiheutuvan vaaran välttämiseksi,
vahingon rajoittamiseksi ja tarvittavan tiedonkulun varmistamiseksi.

Tarkkailemalla pohjaveden laatua ja pinnankorkeutta, voidaan havaita mahdol-
liset toiminnan aiheuttamat muutokset pinnankorkeudessa ja veden laadussa.

Lupamääräykset 15-18:

Toiminnan jätehuoltoa koskevat lupamääräykset on annettu, jotta toiminta täyttää jätelain ja Jyväskylän seudun jätelautakunnan jätehuoltomääräysten mukaiset vaatimukset, ja että toiminnan jätehuolto on järjestetty jätehuollon periaatteena olevan etusijajärjestyksen mukaisesti. Lupamääräyksillä ehkäistään myös alueen roskaantumista sekä vaarallisista jätteistä aiheutuvaa ympäristön pilaantumista.

Kaivannaisjätettä koskevalla lupamääräyksellä varmistetaan sen suunnitelman mukainen hyödyntäminen ja ehkäistään sen käsittelystä aiheutuvia ympäristöhaittoja.

Lupamääräykset 19-20:

Lupamääräykset on annettu tiedonkulun varmistamiseksi valvontaviranomaiselle ja edelleen tarvittaessa ympäristön asukkaille sekä myös valvonnan tehostamiseksi. Yhteyshenkilön tulee olla perillä laitoksen toiminnasta sekä huolehtia myös muusta kuin häiriö- ja poikkeustilanteisiin liittyvästä ajanmukaisesta tiedonkulusta. Hänen tulee olla myös perehtynyt laitosta koskeviin maa-aines- ja ympäristölupiin.

Lupamääräys 21:

Muistutuksessa on tuotu esiin huoli Laaniahontien kunnosta. Vastineessa hakija on todennut tie pidettävän liikennöitävässä ja nykyistä vastaavassa kunnossa. Lupamääräyksellä on varmistettu, että tie säilyy toiminnan aikanakin käyttökuntoisena.

Lupamääräys 22:

Haitallisten vieraslajien leviämisen estäminen ja hävittäminen on Euroopan unionissa viety lainsäädännön tasolle, jota kaikkien EU:n jäsenvaltioiden on noudatettava. Kansallisesti merkittävistä vieraslajeista on EU-lainsäädäntöön pohjautuvat kansalliset säädökset.

Lupamääräys 23:

Kiviainesten hyödyntämisessä käytettävät tekniset ratkaisut kehittyvät jatkuvasti. Ottamalla käyttöön näitä uusia tekniikoita voidaan toiminnan ympäristöpäästöjä vähentää. Vaikka aina uusimpien tekniikoiden käyttöönotto ei ole perustellusta syystä mahdollista, tulee toiminnanharjoittajan kuitenkin olla perillä alansa teknisestä kehityksestä.

Lupamääräys 24 ja 25:

Lupamääräys tarkkailusta ja raportoinnista on annettu ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräysten noudattamisen seuranta ja ympäristövaikutusten arvioiminen edellyttävät kirjanpitoa ja raportointia. Maa-aineslain ja -asetuksen mukaan maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava vuosittain otetun maa-aineksen määrä ja laatu. Tämä on tarpeen maa-ainesvarantojen seuraamiseksi.

Lupamääräys 26:

Lupamääräys alueiden maisemoinnista on annettu alueen siistimiseksi ja puuston ja kasvillisuuden palauttamiseksi toiminnan päätyttyä. Jälkitasauksella

ja pintamaan lisäyksellä jyrkät luiskat saadaan turvallisiksi ja mahdollistetaan niiden parempi taimettuminen. Alueen metsittäminen ja kasvillisuuden palauttaminen ovat tarpeen maisemallisista ja ekologisista syistä.

Lupamääräys 27:

Lupamääräys toiminta-alueella suoritettavista tarkastuksista on tarpeen säännöllisen valvonnan järjestämiseksi ja lupamääräysten noudattamisen valvomiseksi.

Lupamääräys 28:

Toiminnan harjoittajan tulee ilmoittaa toimintaa koskevista muutoksista toiminnan valvonnan ja ympäristöluvan muutostarpeen arvioinnin takia. Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toiminnanharjoittaja vastaa edelleen lupamääräysten mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, rakenteiden poistamiseksi ja alueen kunnostamiseksi.

LUPAA ANKARAMMAN ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä päätöksen voimassaolosta tai tarkistamisesta, on YSL 70 §:n mukaisesti noudatettava asetusta.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Tämä päätös korvaa lainvoimaiseksi tultuaan Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 14.6.2012 kiinteistölle Lamminmäki 410-406-8-212 myöntämät erillisen maa-aineslupan ja ympäristölupan.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tällä päätöksellä myönnetty maa-aines- ja ympäristölupa ovat voimassa kymmenen vuotta päätöksen julkaisupäivästä lukien. Mikäli toimintaa kiinteistöllä tämän jälkeen jatketaan, tulee toiminnanharjoittajan toimittaa uusi maa-aineslupa- ja ympäristölupahakemus. Hakijan tulee toimittaa lupaviranomaiselle todistus tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4, 5, 5a, 6, 10-12, 16b, 19-21, 23 ja 23a §:t
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten otosta (926/2005) 7-9 §:t
Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 11, 12, 16, 17, 19, 27, 29, 34, 47a, 48, 49, 52, 58, 62, 66, 70, 87, 89, 94, 112-114, 134, 170, 190, 191, 198, 199 ja 205 §:t
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2, 11-15 §:t
Laki eräistä naapuruussuhteista (1920/26) 17 §
Jätelaki (2011/646) 8, 11-13, 15-17, 72 ja 73 §:t
Jyväskylän seudun jätelautakunnan jätehuoltomääräykset (Hyväksytty Jyväskylän seudun jätelautakunnassa 14.3.2018 (6 §) 19 §
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurksaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 3-13 §:t
Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) 4 §

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 3 §
Laukaan kunnan maa-ainestaksa (Lupalautakunta 27.03.2019 § 23)
Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksa (Lupalautakunta 27.03.2019 § 24)
Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3-5 §:t
Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (704/2019) 1 § ja liite B

KÄSITTELYMAKSUT

Maa-aineslupa- ja ympäristölupahakemusten yhteiskäsittelystä peritään maa-aineslain 23 §:n mukaan määrätty maksu, joka on Laukaan maa-ainestaksan maksuperusteiden 2 §:n ja ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksan mukaisesti **7290 €**. Kuulemisesta aiheutuvat maksut määräytyvät maa-ainestaksan 4 §:n mukaisesti.

VALVONTAMAKSUT

Vuotuinen valvontamaksu maa-aineslupan mukaisen ottamistoiminnan ja ympäristölupan lupamääräysten noudattamisen valvonnasta on maa-ainestaksan maksuperusteiden 3 §:n mukaisesti **2165 €** ja se on maksettava ennen ottamistoimintaan ryhtymistä.

VAKUUS

Hakijan on asetettava maa-aineslain 12 § ja 21 §:n mukaiseksi vakuudeksi ennen ottamistoiminnan aloittamista **26 000 €**:n (3000 €/ha + 0,030 €/m³) suuruinen vakuus lupaviranomaisen hyväksi. Vakuus muuttuu tämän lupapäätöksen mukaiseksi varsinaiseksi vakuudeksi, kun lupapäätös on saanut lainvoiman ja valvontaviranomainen on hyväksynyt päätöksen mahdollisesti edellyttämät muutokset. Maa-aines taksan 5 §:n kohdan 5.1. (lupa maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa) mukaisena maksuna tulee suorittaa **300 €**. YSL 199 §:n mukainen vakuus **5000 €** tulee asettaa valvontaviranomaisen hyväksi, mikäli toiminta aloitetaan muutoksenhaun aikana. YSL 199 §:n mukainen vakuus voidaan vapauttaa tämän päätöksen saatua lainvoiman ja toiminnan ollessa päätöksen mukaista. Hakijan on haettava vakuuksille lupaviranomaisen hyväksymispäätös ennen hakemusten mukaisen toiminnan aloittamista.

Hakija vastaa siitä, että maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus on kaikissa tapauksissa voimassa koko luvan voimassaolon ajan siihen saakka, kunnes kunnan valvontaviranomainen on hyväksynyt lupamääräysten mukaiset jälkihoitotoimenpiteet suoritetuiksi, jonka jälkeen vakuus vapautetaan. Kunta pidättää itsellään oikeuden tarkistaa vakuuden suuruutta kustannustason nousua vastaavasti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lupalautakunta antaa päätöksen tiedoksi julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös julkaistaan Laukaan kunnan verkkosivuilla www.laukaa.fi.

Päätöstä koskeva kuulutus julkaistaan myös Laukaa-Konnevesi -lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusaika päättyy **6.4.2020**. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

JAKELU

Päätös Hakija
Keski-Suomen ELY- keskus
Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen
Laukaan kunnan maankäyttöyksikkö
Muistutuksen jättäneet

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta

LIITTEET Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin itse pääasiasta.

Valitusviranomainen ja valitusaika

Valitus on tehtävä Vaasan hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisajan kohdasta. Valitusaika päättyy **6.4.2020**.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on

1) asianosaisella, 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella sekä 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

Valituskirjelmän muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä riippumatta siitä toimitetaanko valitus postitse vai sähköisesti. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Käyntiosoite	Korsholmanpuistikko 43, Vaasa
Postiosoite	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin	029 56 42611 (vaihde), 029 56 42780 (kirjaamo)
Faksi	029 56 42760
Sähköposti	vaasa.hao@oikeus.fi
Aukioloaika	ma-pe 8.00 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun 260 eur. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

06.05.2022

Dnro 451/03.04.04.04.19/2020

Asia

Valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Muutoksenhakija

Peab Industri Oy (aiemmin YIT Teollisuus Oy)

Päätös, josta valitetaan

Laukaan kunnan lupalautakunta, 27.2.2020 (19.2.2020 § 14)

Lupalautakunta on myöntänyt YIT Teollisuus Oy:lle kiinteistölle Lamminmäki 410-406-8-212 maa-aineslain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan kiviaineksen louhimiseen ja murskaamiseen Laaniahontien itäpuoleiselle avatulle ottamisalueelle. Lupahakemuksen mukaista laajennusaluetta ei saa ottaa käyttöön.

Luvan hakijalle on myönnetty maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaiset luvat aloittaa toiminta lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tässä päätöksessä määrättyjä vakuuksia vastaan.

Perustelut ottamisalueen supistamiselle hakemuksesta esitetystä

Hakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu laajennusosaltaan kokonaan Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavassa TY-merkinnällä osoitetulle alueelle. Olemassa oleva ottoalue sijoittuu pieneltä osin kyseisen kaavamerkinnän alueelle, mutta suurimmaksi osaksi EO-kaavamerkinnän alueelle. Yleiskaava on laadittu oikeusvaikutteisena. TY-merkinnällä osoitetaan ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alue, joka on olennaisesti muuttuva. EO-merkinnällä osoitetaan maa-ainesten ottoon varattu alue.

Voimassa olevan vuonna 2012 myönnetyn maa-aineslupan ottamisalue vastaa sijainniltaan ja rajauksiltaan muuten käsiteltävänä olevan hakemuksen Laaniahontien itäpuolelle jäävää ottoalueen osaa, mutta siitä on rajattu pois alle 300 metrin päähän lähimmästä häiriintyvästä kohteesta jäävä ottoalueen osa.

Kalliokiviaineksen louhinta ja murskaus ei ole kaavamerkinnän mukaista toimintaa TY-alueella. YIT Teollisuus Oy:n vastineen mukaan teollisuusalueen toteutuminen tarkoittaa käytännössä alueen louhimista rakennuskelpoiseksi kaavamerkinnän osoittamaan käyttötarkoitukseen ja kaavamerkinnällä tarkoitetaan alueen käyttöä sen rakentamisen jälkeen. Laukaan maankäyttöosasto on todennut myös täydennyslausunnossaan, että teollisuusrakennusten aluetta ei voida toteuttaa ilman, että aluetta tasataan ja korkeuserojen johtuessa kalliosta, joudutaan tasaaminen toteuttamaan louhimalla. Maankäyttöosasto on kuitenkin todennut, että teollisuusrakennusten alueen tasaamisen ja toteuttamisen tulee perustua tarkempaan maankäytön suunnitteluun, koska yleiskaavatasoisella suunnitelmalla ei pystytä riittävästi huomioimaan alueen erityispiirteitä ja ohjaamaan maankäyttöä yksityiskohtaisesti. Laaniahontien koillispuolella olevan TY-alueen laajuus on sellainen, ettei maa-ainesten otto ennen alueen yksityiskohtaisempaa suunnittelua vaikeuta alueen käyttöä yleiskaavassa osoitettuun käyttötarkoitukseen, kyseisellä alueella on jo voimassa olevat maa-aines- ja ympäristöluvut.

Täydennyslausuntoon antamassaan vastineessa YIT Teollisuus Oy on todennut, että kunnalla on mahdollisuus tämän lupa-asian ratkaisun yhteydessä määrittää haluttu pohjantaso, kaltevuudet ja luiskien toteuttaminen lupamääräyksiin.

Lupaviranomainen on myöntänyt luvan Laaniahontien itäpuoliselle avatulle ottoalueelle, joka on olemassa olevien maa-aines- ja ympäristölupien mukainen.

Toiminnan laajentamiselle Laaniahontien länsipuolelle ei ole myönnetty lupaa. Perusteena luvan rajaamiselle on kaavoituksesta vastaavan Laukaan kunnan maankäyttöosaston lausuma, että alueen tasaaminen tulee perustua tarkempaan maankäytön suunnitteluun. YIT Teollisuus Oy:n vastineessa esittämään pohjantason, kaltevuuden ja luiskien toteuttamiseen lupamääräyksiin ja asian ratkaisemiseen lupa-asian yhteydessä on todettu, ettei alueen toteuttamisen suunnittelu kuulu ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan.

Lupapäätös on voimassa 10 vuotta hakemuksessa esitetyn 15 vuoden sijaan. Tätä on perusteltu toiminta-alueen huomattavalla supistumisella.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Peab Industri Oy on vaatinut, että lupalautakunnan päätös kumotaan ottamisalueen supistamisen osalta ja maa-aines- ja ympäristölupa myönnetään kiviaineksen louhintaan ja murskaukseen koko haetulla ottamisalueella.

Peab Industri Oy:lle 14.6.2012 myönnetty maa-aineslupa on päättynyt 24.7.2020. Hakemuksessa on esitetty toiminnan laajentamista kyseisestä aiemmasta maa-ainesluvasta siten, että ottamisalueen pinta-ala tulisi olemaan 12,6 hehtaaria nykyisen 7,5 hehtaarin sijaan. Toiminta laajenisi hakemuksen mukaan suunnitellun ottamisalueen läpi menevän Laaniahontien länsipuolelle.

Valituksenalainen maa-aines- ja ympäristölupa on myönnetty ainoastaan jo avatulle, 14.6.2012 myönnetyn maa-ainesluvan mukaiselle ottamisalueelle. Lupaa ei ole myönnetty haetulle laajennukselle, joka sijaitsee tien länsipuolella. Ottamisalueen supistamiselle ei ole perusteita.

Perustelut ottamisalueen supistamiselle eivät perustu maa-aines- tai ympäristönsuojelulakiin, eikä lupalautakunnan päätöksessä ole esitetty mitään, mikä nimenomaisesti estäisi lupien myöntämisen tai perustelisi maa-aines- ja ympäristöluvan osittaisen myöntämättä jättämisen. Päätöksessä ei ole esitetty maa-aines- tai ympäristönsuojelulain mukaisia rajoituksia, joihin lupalautakunnan päätös on perustunut. Maa-aines- ja ympäristönsuojelulaki määrittävät selkeästi edellytykset, joilla maa-aines- ja ympäristölupa voidaan myöntää. Mikäli edellytykset täyttyvät, eikä nimenomaista estettä luvan myöntämiselle ole, on lupa lähtökohtaisesti myönnettävä.

Maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, mikäli maa-aineslain 6 §:ssä säädetty edellytykset täyttyvät, eivätkä erikseen säädetty rajoitukset estä luvan myöntämistä. Valituksenalaisen päätöksen kohteena olevalle, luvan hakijan lupahakemuksen mukaiselle alueelle on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, jonka osalta ainesten ottamisen rajoituksista määrätään maa-aineslain 3 §:n 2 momentissa.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Valituksenalaisen päätöksen kohteena olevalle, luvan hakijan lupahakemuksen mukaiselle alueelle on voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava, jonka osalta ainesten ottamisen rajoituksista määrätään ympäristönsuojelulain 12 §:ssä. Lisäksi ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa on otettava huomioon muun muassa ympäristönsuojelulain 11 § sijoituspaikan valinnasta.

Valituksenalaisessa päätöksessä luvan epäämistä koko haetun ottamisalueen osalta on perusteltu Laukaan maankäytön antamalla täydennyslausunnolla. Päätöksen perusteluissa ei kuitenkaan ole miltään osin viitattu maa-aines- tai ympäristönsuojelulakiin. Lupalautakunta ei ole päätöksessään esittänyt maa-aines- tai ympäristönsuojelulain mukaisia perusteita olla myöntämättä lupaa koko haetulle ottamisalueelle.

Nyt haettava ottamistoiminta tukee lupahakemuksen kohteena olevan alueen yleiskaavan mukaista käyttöä. Yleiskaavassa lupahakemuksen mukaiselle ottamisalueelle ei ole määrätty toimenpiderajoituksista. Myöskään Keski-Suomen maakuntakaavan merkinnät eivät estä lupahakemuksen mukaista ottamistoimintaa. Keski-Suomen maakuntakaavassa lupahakemuksen mukaisella ottamisalueella on merkinnät ”biotalouteen tukeutuva alue ja/tai monipuolinen työpaikka-alue”.

Lupahakemuksen mukainen maa-ainesten otto ennen yleiskaavan toteuttamista kaavamerkinnän mukaiseen käyttötarkoitukseensa ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa osoitettuun teollisuuskäyttöön. Alueen käyttäminen yleiskaavan mukaiseen tarkoitukseen vaatii sen tasaamisen louhimalla, kuten

Laukaan kunnan maankäyttökin on 19.11.2019 täydennyslausunnossaan tuonut esille. Kaavamerkintä ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alue tarkoittaa nimenomaan alueen käyttöä lopulliseen käyttötarkoitukseensa, ei käyttötarkoitusta varten tarvittavan rakentamisen aikana aiheutuvaa häiriötä.

Aiemman ottotoiminnan mukaisen luvan päätyttyä Laaniahontien itäpuoliselle alueelle jäisi yleiskaavan mukaisen toiminnan mahdollistava, tasainen noin seitsemän hehtaarin kokoinen kenttä, joka ei Laukaan maankäytön näkemyksen mukaan vaikeuta kaavan toteuttamista.

Pienempi, samassa tasossa oleva kenttä Laaniahontien länsipuolella tuskin vaikeuttaa alueen käyttämistä yleiskaavan mukaiseen toimintaan merkittävästi itäpuolella sijaitsevaa, laajempaa aluetta enempää. Lisäksi Laukaan lupalautakunnan esittämä tarkemman kaavoituksen odottaminen Laaninahon länsipuolelle vain viivästyttäisi alueen ottamista kaavan mukaiseen käyttöön. Laaniahontien länsipuolella oleva, kaavan käyttötarkoituksen toteutumisen vaatima louhinta on järkevintä toteuttaa kulloiseenkin menekkiin perustuvaan käyttöön, joten louhinnan aloittamista ei ole syytä tarpeettomasti viivyttaa, eikä se olisi perusteltuakaan ainakaan alueen kaavamerkintöihin vedoten.

Peab Industri Oy on vastannut ELY-keskuksen lupahakemuksen johdosta antamassa lausunnossa esittämiin luonnon-, ympäristön-, pohjavesien- ja maisemansuojelullisiin näkökohtiin sekä täydentänyt hakemustaan näiden nojalla. ELY-keskus ei ole ottanut kantaa kaava-asiaan. Kuitenkin lausunnossa on todettu seuraavaa: ”Laaniahontien itäpuolella sijaitsevalla, olemassa olevalla ottoalueella tulee ottotoiminta ja maisemointi saattaa loppuun niiltä osin kuin se on mahdollista ennen siirtymistä uudelle ottoalueelle.” ELY-keskus ei ole nähnyt estettä lupien myöntämiselle koko haetulle ottamisalueelle, vaan se on pitänyt huomionarvoisena lähinnä aiemman, jo olemassa olevan ottamisalueen maisemointia ottotoiminnan tultua alueella päätökseen.

Laukaan kunnan maankäyttö on antanut lupahakemuksesta kirjallisen lausunnon, jossa se on todennut, että maankäyttö ei näe kaavallista tai maankäytöllistä estettä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle. Lupahakemuksesta jätetyissä muistutuksissa on sittemmin tuotu esille päätösten yhdenvertaisuuteen vedoten samalle yleiskaava-alueelle haettuihin maa-aines- ja ympäristölupiin, joita ei lupalautakunnan toimesta myönnetty vuonna 2015. Muistutuksien johdosta ympäristönsuojeluviranomainen on pyytänyt Laukaan kunnan maankäytöltä tarkennusta 2.8.2019 annettuun lausuntoon. Laukaan kunnan maankäyttö on muuttanut muistutusten johdosta antamaansa lausuntoa. Valituksenalaisessa päätöksessä on vedottu nimenomaan Laukaan kunnan maankäytön muutettuun lausuntoon ja sillä on perusteltu päätöstä jättää myöntämättä haettu yhteislupa koko ottamisalueelle.

Muistutuksissa on viitattu NCC Roads Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksiin samalla yleiskaava-alueella TY-1 -alueelle kiinteistöillä [REDACTED] Kyseisessä tapauksessa ympäristölupaa on haettu toistaiseksi voimassa olevaksi kiviaineksen

ottamiseen ja murskaamiseen sekä tämän lisäksi pysyviksi toiminnoiksi tarkoitettujen asfalttiaseman, betoniaseman ja kierrätyskeskuksen perustamiseen ja puhtaiden maiden kierrätyksen ja sijoituksen järjestämiseen. Lupa on hylätty perustuen siihen, että pysyviksi määritellyt toiminnot olisivat olleet yleiskaavan vastaisia. Maa-aineslupaa on haettu 10 vuodeksi ja maa-ainesten ottotoiminnan jälkeen teollisuusalueelle olisi muodostunut kalliokuilu, josta kielteisen päätöksen perusteluissa on todettu, ettei se ole yleiskaavan mukainen.

Peab Industri Oy on lupahakemuksellaan hakenut nimenomaan määräaikaista yhteislupaa kalliokiviaineksen louhimiseksi ja murskaamiseksi. Lupahakemuksessa ei ole haettu lupaa kaavanvastaiselle, pysyväälle toiminnolle, eikä nykyistä lupahakemusta voi rinnastaa aiempiin, NCC Roads Oy:n lupahakemuksiin.

Vuonna 2015 käsiteltyä lupa-asiaa ei voida pitää ennakkoratkaisuna käsiteltävässä asiassa. Lupa-asioiden osalta yhdenvertaisuus ei tarkoita samanlaista ratkaisua tapauksesta riippumatta, vaan nimenomaan tapauskohtaista arviointia. Kaavoituksen osalta maanomistajien yhdenvertainen kohtelu on tullut ottaa huomioon nimenomaan kaavaa laadittaessa. Voimassa olevan yleiskaavan kaavamääräyksiä tulee soveltaa yhdenvertaisesti kaikkien luvan hakijoiden kohdalla. Valituksenalaisessa päätöksessä lupalautakunta on rinnastanut täysin erilaiset lupahakemukset toisiinsa, mikä vaarantaa luvan hakijoiden yhdenvertaisen ja johdonmukaisen kohtelun.

Haettu toiminta on kokonaisuudessaan maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukaista sekä se täyttää kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) vaatimukset.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Laukaan kunnan ympäristövalvonta/ympäristönsuojelu on esittänyt lausuntonaan muun muassa, että ympäristönsuojelulain 12 §:n ja maa-aineslain 3 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa sijoittaessa on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Kun alueella on voimassa oleva oikeusvaikutteinen yleiskaava, jossa alue on varustettu TY-merkinnällä, on kaavoitusviranomaisella parhaat lähtökohdat arvioida, voidaanko hakemuksen mukaista toimintaa, joka poikkeaa kaavamerkinnän osoittamasta käyttötarkoituksesta alueella, harjoittaa ilman, että alueen käyttäminen kaavassa varattuun tarkoituksen vaarantuu, vaikka kyse olisikin alueen valmistelemisesta kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen. Tämän asian selvittämiseksi on maankäyttöosastolta pyydetty vielä tarkentava lausunto.

Kaavoitusviranomaisen ollessa sitä mieltä, että alueen tasaus ja toteuttamisen suunnittelu tulee perustua tarkempaan maankäytön suunnitteluun kuin yleiskaava alueen erityispiirteiden huomioon ottamiseksi, ei lupaviranomainen

voi myöntää lupaa, koska hakemuksen mukaisesta toiminnasta saattaa aiheutua ympäristönsuojelulain 12 §:ssä ja maa-aineslain 3 §:ssä kielletty seuraus. Tältä osin hakemuksen osittainen hylkääminen on perustunut ympäristönsuojelu- ja maa-aineslaissa esitettyihin toiminnan sijoittamista koskeviin säännöksiin. Alueen toteuttamisen suunnittelu ei kuulu ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan.

Laukaan kunnalle, Laukaan kunnan maankäyttöyksikölle ja Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat - vastuualueelle on varattu tilaisuus antaa kirjallinen vastine. Vastineita ei ole annettu.

Laukaan ympäristöterveydenhuolto Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisena on ilmoittanut, että se on antanut lausunnon maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen johdosta. Luvan hakija ei ole ottanut kantaa kyseiseen lausuntoon, joten vastineen antaminen ei ole tarpeen.

Peab Industri Oy on vastaselityksessään todennut muun muassa, että lupaharkintaa on tehty aiemmin annetun lupapäätöksen perusteella, eikä tosiallisesti maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisesti. Aiempi lupapäätös ei ole suoraan verrattavissa lupahakemukseen ja arviointi tulisi suorittaa maa-aines- ja ympäristönsuojelulain määräysten mukaisesti kunkin lupahakemuksen yksityiskohdat huomioon ottaen.

Yleiskaavan mukainen toiminta ja käyttö yleiskaavan mukaiseen tarkoitukseen nimenomaisesti edellyttävät alueen tasaamista louhimalla. Laukaan kunnan maankäyttöosasto ei ole nähnyt ensimmäisessä lupahakemuksen johdosta antamassaan lausunnossa kaavallista tai maankäytöllistä estettä haetun luvan myöntämiselle koko haetulle alueelle.

Valituksenalaisen päätöksen jälkeen Laukaan lupalautakunta on myöntänyt 25.3.2020 valituksenalaisen päätöksen kohteena olevan ottamisalueen pohjoispuolella sijaitsevalle, saman yleiskaavan vaikutuspiirissä olevalle ja osittain vastaavaan teollisuuskäyttöön (TY) varatulle alueelle maa-aines- ja ympäristöluvan kiviaineksen louhimiseen ja murskaukseen kiinteistölle 410-406-8-323 (Laukaan lupalautakunta 25.3.2020 § 27). Kyseisen Laukaan lupalautakunnan tekemän päätöksen kohteena olevalla ottamisalueella ei ole aiemmin ollut ottamistoimintaa. Ottaminen edellä mainitulla kiinteistöllä rajautuu Peab:n 6.4.2020 jätetyn valituksen kohteena olevalla päätöksellä Peab:lle myönnettyyn ottamisalueeseen. Kiinteistön 410-406-8-323 kohdalla ottamistoiminnan sijoittumista TY-alueeksi merkitylle alueelle ei ole nähty luvan myöntämisen esteeksi.

Ottamistoiminnan päätyttyä alueelle muodostuu tasainen kenttä, joka mahdollistaa alueen ottamisen kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseensa teollisuusalueeksi. Ottaen huomioon, että ottoalueeseen rajautuvalle kiinteistölle lupa on jo myönnetty, yhdessä naapurikiinteistön kanssa alueet muodostaisivat laajan yhtenäisen kentän, joka tukee alueen käyttöä kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen.

Laukaan ympäristövalvonta on lausunnossaan esittänyt, että kaavoitusviranomaisen mielestä alueen toteuttamisen suunnittelu vaatii yleiskaavaa tarkempaa kaavoitusta muun muassa alueen erityispiirteiden huomioon ottamiseksi. Tällaisia lausunnossa viitattuja alueen erityispiirteitä ei ole sen enempää kaavoituksen lausunnoissa kuin 19.2.2020 tehdyssä lupalautakunnan päätöksessäkään avattu tai perusteltu.

Erityispiirteet voivat tällaisessa tilanteessa tarkoittaa esimerkiksi alueen lähistöllä tehtyjä liito-oravahavaintoja tai alueen topografiaa. Tällaisia erityispiirteitä ei valituksenalaisessa päätöksessä ole kuitenkaan todettu. Haettu toiminta ei heikennä liito-oravan kulkuyhteyksiä, ja yhtiön kiinteistön eteläosaan kiinteistön rajan ja haetun ottamisalueen väliin jää 30 metrin suojavyöhyke, joka on yleisesti katsottava riittäväksi varoitoimenpiteeksi liito-oravien kulkuyhteyksien turvaamiseksi. Riittävä kulkuyhteys ja yhtiön jo hakemuksesta antamassaan vastineessa esittämä suojavyöhyke mahdollistaa puiden säilyttämisen ja liito-oravan mahdollisen kulkureitin säilymisen. Nyt kyseessä olevia erityispiirteitä ei ole lupapäätöksessä otettu huomioon, eikä vastaavia erityispiirteitä ole nähty naapurikiinteistölle 25.3.2020 myönnetyssä maa-aines- ja ympäristöluvassa. Ei ole perusteltua syytä sille, että kyseessä olevat erityispiirteet olisivat nimenomaisesti rajautuneet valituksen kohteena olevalle lupahakemuksen osalta evätylle alueelle.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus kumoaa lupalautakunnan päätöksen valituksenalaiselta osalta ja palauttaa asian tältä osin lupalautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi.

Lupalautakunnan tulee asiaa uudelleen käsitellessään ottaa huomioon hallinto-oikeuden ratkaisun perusteluissa mainitut syyt.

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus ja 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 12 §:n mukaan luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Lisäksi alueella, jolla on voimassa maakuntakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on katsottava, ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen.

Ympäristönsuojelulain esitöissä, hallituksen esityksessä eduskunnalle ympäristönsuojelulaiksi ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 214/2013 vp), ympäristönsuojelulain 12 §:ää koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa on todettu muun ohella, että toimintoja ei saisi sijoittaa asemakaavan vastaisesti tai siten, että muun oikeusvaikutteisen kaavan toteuttaminen vaikeutuu. Kaavat vaikuttaisivat toiminnan sijoittamiseen siten, että sijoittaminen ei saisi vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Tällöin on otettava huomioon maakunta- ja yleiskaavan esittämistavasta johtuva ohjausvaikutuksen yleispiirteisyys. Yleispiirteisten kaavojen ohjausvaikutus vaihtelisi maankäyttömuodoittain. Esimerkiksi virkistyskäyttöä ja luonnonsuojelua koskeva käyttötarkoitus yleensä estäisi toiminnan sijoittamisen tällaiselle alueelle. Sen sijaan esimerkiksi maa- ja metsätalouteen osoitetulle alueelle aluevarauksen pääkäyttötarkoituksen yhteyteen soveltuvan toiminnan sijoittaminen olisi mahdollista. Toiminnan sijoittamisen arviointi suhteessa kaavaan edellyttäisi tarvittaessa lausunnon hankkimista kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta, kaavoituksesta vastaavalta kunnan viranomaiselta ja maakuntakaavan osalta maakunnan liitolta.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet.

Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella ja 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään,

katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Asiassa saatu selvitys

Maa-aines- ja ympäristölupahakemus kalliokiviaineksen louhimiseksi ja murskaamiseksi kohdistuu Laukaan kunnan Leppäveden kylässä sijaitsevalle luvan hakijan omistamalle kiinteistölle Lamminmäki 410-406-8-212.

Lupahakemuksessa on esitetty toiminnan laajentamista aiemmasta luvasta siten, että ottamisalueen pinta-ala tulisi olemaan 12,6 hehtaaria aikaisemman 7,5 hehtaarin sijaan. Toiminta laajenisi hakemuksen mukaan suunnitellun ottamisalueen läpi menevän Laaniahontien länsipuolelle. Lupahakemus on hylätty laajennuksen osalta.

Lupahakemuksen mukaisella alueella on voimassa Keski-Suomen maakuntakaava ja lainvoimainen Keski-Laukaan eteläosan oikeusvaikutteinen yleiskaava. Alueella ei ole voimassa asemakaavaa.

Keski-Laukaan eteläosan yleiskaavassa alueelle on osoitettu EO- ja TY-kaavamerkinnot. Haettu laajennus kohdistuu TY-alueelle eli ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alue, olennaisesti muuttuvat alueet. Kaavaselostuksen mukaan uudet teollisuusalueet on osoitettu ”olennaisesti muuttuvat alueet” -lisämerkinnällä. Uusien teollisuusalueiden sijoittelussa on pyritty huomioimaan liikenneyhteyksien toimivuus, rakentamiskelpoisuus sekä paikkojen houkuttavuus. Uudet teollisuusaluevaraukset perustuvat osaltaan siihen ajatukseen, että maanteiden 637 ja 638 välille saadaan muodostettua toimiva liikenneyhteys (osoitettu yleiskaavassa ohjeellinen seututielinja (st) -merkinnällä). Teollisuusaluevarausten sijoittaminen maantien 638 varteen pohjautuu osaltaan myös tien lisääntyvään liikennöintiin (Vaajakoski-Leppävesi-Tikkakoski -tiesuunnitelma).

Kaikki yleiskaavan teollisuusaluevaraukset on osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomiksi, lisäksi on eroteltu TY- ja TY-1 -alueet toisistaan. TY-1 -aluevarausmerkinnän ajatuksena on tukea erillisten toimistotilojen sijoittumista alueelle. TY-alueillekin on mahdollista sijoittaa toimistotiloja, mutta näillä alueilla toimistotilat on pääasiassa kyseisen alueen yritysten käyttöön tarkoitettuja.

Keski-Suomen maakuntakaavassa lupahakemuksen mukaiselle suunnittelualueelle sijoittuvat maakuntakaavamerkinnot biotalouteen tukeutuva alue ja/tai monipuolinen työpaikka-alue. Monipuolisen työpaikka-alueen merkinnällä osoitetaan monipuolinen teollisuus- ja/tai työpaikka-alue.

Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisesti merkittävien liikenneverkkojen toimivuuden turvaamiseksi tarvittavat rinnakkaistie- ja eritasojärjestelyt ja turvattava maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt.

Laukaan kunnan maankäyttö on 2.8.2019 antanut lausunnon maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen johdosta. Lausunnon mukaan maankäyttö ei ole nähnyt kaavallista tai maankäytöllistä estettä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle.

Laukaan kunnan maankäyttö on 19.11.2019 antanut ympäristönsuojeluviranomaisen pyynnöstä täydennyslausunnon, jossa se on muuttanut ja täydentänyt antamaansa lausuntoa TY-alueen osalta. Täydennyslausunnossa on todettu muun muassa, että yleiskaavassa osoitettua teollisuusrakennusten aluetta (TY) ei voida toteuttaa ilman, että aluetta tasataan. Korkeuserojen johtuessa kalliosta tasaaminen joudutaan toteuttamaan louhimalla. Teollisuusrakennusten alueen tasaaminen ja toteuttaminen tulee kuitenkin perustua tarkempaan maankäytön suunnitteluun, koska yleiskaavatasoisella suunnitelmalla ei pystytä riittävästi ottamaan huomioon alueen erityispiirteitä ja ohjaamaan maankäyttöä yksityiskohtaisesti.

Oikeudellinen arviointi

Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan myöntäminen on laillisuusharkintaa. Lupa on maa-aineslain 6 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan myönnettävä, mikäli myöntämisen edellytykset täyttyvät.

Haettu laajennusalue on lainvoimaisessa oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu ympäristöhäiriötä aiheuttamattomien teollisuusrakennusten alueeksi (TY). Se, että aluetta ei ole kaavoituksessa nimenomaan osoitettu maa-ainesten ottotoimintaan, ei ympäristönsuojelulain 12 §:n tai maa-aineslain 3 §:n 2 momentin sanamuotojen perusteella muodosta estettä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle. Myöskään alueen kaavamerkintä (TY) ei sinänsä muodosta estettä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämiselle.

Hallinto-oikeus katsoo edellä mainittu huomioon ottaen, että hakemusta ei olisi tullut laajennuksen osalta hylätä tosiasiallisesti vain kaavoitusviranomaisen lausunnon perusteella. Luvan myöntämisedellytysten kannalta ratkaisevaa on, aiheutuisiko hakemuksessa tarkoitettu ottamisesta ympäristönsuojelulain 12 §:ssä tai maa-aineslain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus. Lupaharkinnassa olisi tullut muun ohella arvioida, saattaako hanke vaikeuttaa alueen käyttämistä kaavassa osoitetun pääkäyttötarkoituksen mukaisesti ottaen huomioon hakemuksessa ja asian käsittelyssä muutoinkin esitetyt seikat.

Hallinto-oikeus ei voi ensiasteena tutkia, täyttyvätkö myöskään muut maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämisen edellytykset laajennusalueen osalta.

Asian näin päättyessä enemmän lausunnon antaminen muista valitusperusteista raukeaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Laukaan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **13.6.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit [REDACTED] ja [REDACTED] sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari [REDACTED]. Asian on esitellyt [REDACTED].

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Peab Industri Oy

Jäljennös maksutta

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen / Laukaan kunnan ympäristövalvonta/ympäristönsuojelu

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen / Laukaan ympäristöterveydenhuolto

Laukaan kunnanhallitus

Laukaan kunnan maankäyttöyksikkö

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisestiLänsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue, sähköisesti

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

Tuomioistuimen yhteystiedotVaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>